בונו אמן תומו עשו איהן עמי עשו בונו אמן

2

ספר אור השכל

בהיות המחשבה האנושית קצרה מאד מהשיג העניינים האלהיים הנעלמים מעיני
בשר והשפע האלהי מכריח ודוחק אותה לותק גבול מאד לגלות עניין כחותיו
התחייב על זה כל איש ואיש ממין האדם שלמד והתחכם מכחו להמשך אחר רצונו וכפי מה
שרחקו השפע ההוא הנכבד לחקות מחשבתו לשפוע משלימותו על זולתו וכפי מה שקצר
שכלו יהיה קצר שפעו כשיעורו וכפי מה שרחב והתפשט שכלו יהיה רחב שפעו כפי
כשיעורו כלומר ברצונו להשפיע על זולתו ישפיע כפי הנמצא אתו מרבוי מיעוט ומיתרון
חכלה אם מעט ימצא אותו לא יתכן שישפיע רב ואם רב ימצא אתו לא יתכן שישפיע
מעט ואם לא ימצא אתו דבר מהשפע לא יתכן שישפיע ממנו דבר כי איך יתן אדם לזולתו
אשר לא נמצא אתו וכבר ציירו חכמי העולם עניין השפע הנכבד העליון לעניין שפע הממון
כלומר שיש מי שהרבה לו ה' ממונו להעשיר זולתו כי לא חלקנו וזאת החלוקה הנזכרת בכלל
כי אם לפי היכולת לא לפי הרצון כי יש מי שיכול להעשיר אנשים רבים ואולי לא יעזבנו
רצונו ואפי' להעשיר עצמו עושר אמתי אך יקצר כחו מאד להיטיב לעצמו ממנו כל שכן
שלא ייטיב לזולתו ועליו אמר שלמה בחכמתו ולא ישליטנו האלהים לאכול ממנו כי
איש נכרי יאכלנו ר"ל שיענישנו ה' על ככה בעבור היות עינו צרה בטובת האלהים
ואולם השפע הנכבד בהמצאו דוחק להוציא כח המחשבה לפועל אם לא ימנעו המקבל
מונעים פנימיים או חצוניים גם יבקש מי שקבל ממה אשר קבל ומפני שהשפע מביא
לידי עניינים רבים יפעל מי שקבלו מהעניינים ההם כפי מחשבותיו הקדומות לקבלת
השפע ההוא וגם יתכן שיתחדש אצלו השפע העליון מחשבות אשר לא קדמו לו
ויכריחהו להוציא עניינים לפועל מהם הנהגות אנושיות כוללות ומהם פרטיות מועילות
או מוכרחות להקדימם לפני המועילות עד שימצא התועלת שוכן במשכן חזק מכביר
הכחות ההכרחיות עם הכחות המועילות כמו שמחנך הנער במעשים שהם הקדמות
לחכמות המושכלות מפני שהמעשים ההם הם משכנות השכל ונמצא שאם אין
מעשים הגונים אין שכל שאחר שלא ימצא השכל משכן לשכון עליו לא ישכון כלל ואעפ
שאין לעצם השכל צריך ולא הכרח לשכון במקום שהשכל אינו גוף ולא כח בגוף וגם אין
בעצמו הכרח בשכנו על מקום רק הדבר שהוא משכן לו יבקש בעדו אחר שכן עליו
ואחר שהיה בלתי קודם בדמיון האור השמשי עם הבית האפל שהבית לפני הגיע אליו
אור השמש הוא נקרא אפל ובהגיע אליו האור יקרא מאיר והבא אליו יראה מה שבבית
מפני ששכן עליו האור אינו גוף ואעפ שהוא כח בגוף השמש אינו כח דבק
בגוף הבית ועל כן בהפרד אור השמש מהבית ישוב הבית אפל וחשוך כבתחילה
ואמנם כבר קבל בעל הבית התועלת ההכרחית לו מהעניינים אשר בבית מפני
ששכן עליו האור והוא שבו השיג בראות עיניו מה שהיה בבית ותקן כל דבר בו
בעוד שהאור שם וכשזז ממנו אחר יקוננו זו אם היה בעל הבית זריז והשכיל
שהאור יפרד בלילה מהבית עד שגנז כו' מה שראוי לגנזו ועד שגלה בגומרה
שראוי לגלותו עם סגור דלתותיו כדי שלא יזיקוהו גנבים בסור אורו.
כן עניין האדם הוא בדמות הבית וחלקי הבית הם המעשים אשר לא יתכן

לעשותם מבלעדי הצירים ובעל הבית הוא הרוח הנפשי המתקן עניני הגוף
ונהשפיע אור השכל על המוח ועל הלב ועל הכליות ועל שאר המקומות
אשר אור השכל שוכן עליהם בהיות הרוח זך ומכין כח אור השכל ומשיג עם
כחו מציאותו והעדרו והנה יוכל לתקן כל העניינים הראויים לתקנם בעת
מציאות אור השכל כי כבר השיג ענין היות מציאותו עם הגוף לעתים מצוי והעדרו
לעתים מצד מנעיו והמעשים הטובים הם העדרים הפרטיות ואם לא יגדרו
המקומות הפרוצים בכח השכל יתכן שיבואו מזיקים ויזיקו כל ערכם ולא ימצאו
מונע מהזיק שהנה כשארה הפרצה בלתי גדר ופרצה קורא לגנב ומפני שאור
השכל הוא הסבה הראשונה בגדרת כל הפרצות חברתי את זה החבור לגדור כל
פרצה וקראתי שמו בשם הסבה הראשונה והוא אור השכל ובעזרת אור השכל
אשר בחיבורי זה עשע לבות המשכילים ומפני שאור השכל מיוחס בשם עשירי
אחלקנו לעשרה חלקים ראשונים וכל חלק וחלק אסמכנו באותיות אלפ[illegible]
ביתא וכל אות ואות יכלול אות עד שירכב מכללה שם אחד או כינוי אחד
נחלקים לחלקים יבואו לפי הדבור ואכוין בזה הספר להועיל המתחילים
בעיון השם המפורש ואורה להם דרך יודעו עד שיהיה ערך זה החבור אל
יודעי השם יודעו על דרך הקבלה הנבואית כדרך חכמת מעשה בראשית
ואל מעשה מרכבה והנה העידונו אל זה לעשותו כן אהבת שם חברים
מאוהבי החכמה מכלל מבחר בני מסינא אשר בלפיסקוליאה אשר הקריבו [illegible]
אליהם מאלו והם סריס אל מטמעתי ושמם ר' אברהם המשכיל ור' נתן הנ[illegible]
זל' ונזק כ בהיותו עמם ימים מעטים בקשו ממני לכתוב להם בקצרה
הקדמות כוללות מענין ידיעת השם הנכבד והנורא ומרוב אהבתי אותם להנאת
[illegible] הכרחתי עצמי לתת את שאלתם כרצון כי הזמן והמקום והחסרון
היו בזה כנגדו למונעי אבל מתוך גבורת האמת עליהם נצחתי המונעים
והשתדלתי להשלים חפצם בעדי ואני יודע שזה החבור יועיל להם מאד
ולרועים להם בהיותם שואלים מאת הספר הזה עד שיבינו מה שאכתוב
בו אל השגת השכל הפועל אשר השגתו היא גם כן מביאה לידי קבלת הדבור
מפני ואם ימנעם מונע מזו המעלה העליונה חס ושלום הנה יועילו בזה
החבור גם כן מעלת שפע שכלי שבו ישכילו וישיגו סתרי תורה וטעמי מצות
בכלל והנה אם כן לא ימלטו בעדו משום מעלת רבוא מעט ומפני שהשפע
הכב[illegible] מביא לידי חבור ולידי דבור יתכן שיקבלו מספרי זה דרך עד שיתדבקו
להדבק בסבה הראשונה ונמצא שיהיו שכלם לפעל עמו עד שייוחסו אלו להיות
בני אם יהיו מעט אחד בני האלהים ואם מוחזקים בני האלהים בשם כינוי שתועלת
שבה גם כן אלי כל מה שנאמר שאם בבני [illegible] ושמתי אשמח כל שכן הבני
שכלי ואם בעבור חכמת נפשי אל נפש אברהם נתן להם שכרי ואמר
שהקדמתי זאת ההקדמה להודיע סבת החבור אחל להודיע בו כוונתי

ומה אבקש עזרה לעזרע בהודעת שמו   לאולתי למען ספר שמו בכל הארץ
יסתרו שמש [illegible] בעת   שכלי נביאים ועלו שמים
זרח מאור שכל ובו יתנגלו   אישים בבוא יום אחרי יומים
רוח אלהים העלה מעלה   וגם השוב ורחף על פני המים

החלק הראשון כולל ה' אותיות והם אבגדה ואותם כוללים חמשה חלקים
מסומנים באותיות אברהם ובהם אכלול חמשה עניינים הא' אשר
סימנו א' יכלול ענין גדר כל פרצה והב' אשר סימנו ב' יכלול תועלת מהות הגדר והג'
אשר סימנו ר' יכלול הכרח מציאות התועלת והד' אשר סימנו ה' יכלול טעם ההכרח
המועיל והה' אשר סימנו מ' יכלול ענין הפסד העדר הגדר ונמצא שראוי לקרוא
שם זה החלק הראשון בכללו גדר פרצות

והחלק השני
כולל חמש אותיות והם וזחטי ואותם כוללים
חמשה חלקים מסומנים באותיות ספרדי ובהם אכלול חמשה עניינים הא' אשר סימנו
ס' יכלול ענין כלל כל המצות והב' אשר סימנו פ' יכלול מהות תועלת המצות והג' אשר
סימנו ר' יכלול הכרח מציאות תועלתם והד' אשר סימנו ד' יכלול טעם הכרח בכללו
והה' אשר סימנו י' יכלול ענין הפסד העדר המצוה ונמצא שראוי לקרוא זה החלק
השני בכללו כולל מצות

והחלק השלישי כולל שלש
אותיות והם כלמ ואותם כוללים
שני חלקים
מסומנים באותיות כן ובהם אכלול שני עניינים הא' אשר סימנו כ' יכלול סתרי
הלשונות והב' אשר סימנו נ' יכלול סוד הלשון המובחר שבהם ועל כן ראוי לקרוא
שם זה החלק השלישי בכללו סוד לשון הקודש

והחלק הרביעי
כולל חמש אותיות והם מנסעפ ואותם כוללים חמשה
חלקים מסומנים באותיות שמואל ובהם אכלול חמשה עניינים הא' אשר סימנו ש'
יכלול ענין יצירת האדם והב' אשר סימנו מ' יכלול כ"ב אותיות שבהם נוצר והג' אשר
סימנו ו' יכלול התחלקם לשלשה חלקים ראשונים והד' אשר סימנו א' יכלול האמצע
הטפל אל כלם וקבלת מנסתריו והה' אשר סימנו ל' יכלול התחלקם לחלוק [illegible]
חנים לשרשים וחניים לשרשים ולשמשים והנה ראוי שנקרא שם זה החלק הרביעי
סוד אותיות היצירה

והחלק החמישי כולל שלש אותיות
והם צקר ואותם
כוללים שלש
חלקים מסומנים באותיות אבו ובהם אכלול שלש עניינים הא' אשר סימנו א'
יכלול סוד השמות והב' אשר סימנו ב' יכלול ענין הפעלות והג' אשר סימנו ו'
יכלול דרכי המלות ועל זה ראוי שנקרא שם החלק החמישי שלוש הדבור

והחלק הששי כולל שתי אותיות והם שת ואותם כוללים
שני חלקים מסומנים באותיות אל ובהם אכלול

שני ענינים הא׳ אשר סימנו א׳ יכלול אותיות השם המיוחד והב׳ אשר סימנו
ל׳ יכלול ענין הוראתם ולפיכך נקרא שם זה החלק הששי יחוד השם ׃

והחלק השביעי כולל ארבע אותיות והם תשרק ואותם כוללים
ארבע חלקים מסומנים באותיות עפ״א ובהם לכלול
ארבע ענינים הא׳ אשר סימנו ע׳ יכלול תמורת האותיות והב׳ אשר סימנו י׳ יכלול
משקל האותיות והד׳ אשר סימנו א׳ יכלול גמטריא ונוטריקון וראשי תיבות
וסופי תיבות וסופי תיבות ולכן נקרא שם זה החלק השביעי בכללו הפוך האותיות

יבא אשר סימנו ב׳ כולל תמורת האותיות

והחלק השמיני כולל שלש אותיות והם הו״ז ואותם כוללים שלשה
חלקים מסומנים באותיות זכר ובהם לכלול שלש
ענינים הא׳ אשר סימנו ז׳ יכלול סוד הזכרה בניקודין והב׳ אשר סימנו כ׳
יכלול סתרי הניקוד והג׳ אשר סימנו ר׳ יכלול ענין שתוף האותיות עם הניקוד
ועל כן נקרא שם זה החלק השמיני בכללו מבטא השם ׃

והחלק התשיעי כולל ארבע אותיות והם והי״ת והם כוללים ארבע
חלקים מסומנים באותיות עליק ובהם לכלול
ארבע ענינים הא׳ אשר סימנו ע׳ יכלול קשר הלחות העליונות והתחתונות
בשם והב׳ אשר סימנו ל׳ יכלול כמות השמות שבהם קושרים ומתירים והג׳ אשר
סימנו י׳ יכלול איכות הקשר וההתר והד׳ אשר סימנו ק׳ יכלול תועלת הקשירה
וההתרה ונקרא שם זה החלק התשיעי בכללו סוד איסור והתר ׃

והחלק העשירי כולל חמש אותיות והם ויהי״ה ואותם כוללים
חמשה חלקים מסומנים באותיות לברכה ובהם
לכלול חמשה ענינים הא׳ אשר סימנו ל׳ יכלול השגת השכל והב׳ אשר סימנו
ב׳ יכלול תורת השגתי והג׳ אשר סימנו ר׳ יכלול תואר גבורת עם הנביאים
מכללי והד׳ אשר סימנו כ׳ יכלול ההבדל אשר בין המשיגים המתנבאים והה׳ אשר
סימנו ה׳ יכלול שיור הכח בשפע האצלה לדבר ולחבר והנה ראוי שנקרא שם
זה החלק העשירי שהוא התכלית האחרון תורת הנבואה ׃

ואחר שה שלמנו העשרה חלקים לפי סדוריהם נכלול שמותיהם בסוד שוקד
יחד ואלה הם הא׳ גדר פרצות והב׳ כולל מצות והג׳ סוד לשון הקדש והד׳ סוד
תקופת הלידה וכח שלוש הכבוד והו׳ יקוד ה׳ והז׳ הפוך האותיות וח׳ סוד
מבטא השם והט׳ סוד איסור והתר והי׳ תורת הנבואה ואחר שזכרנום בכלל
נשוב לפרש בפרט כל חלק וחלק כפי מה שסובל מהפירוש כאשר השיג קצר
שכלינו אחרי הורות בעוחים בכח העליון המעורר לעתינו לזאת ואם לא
היינו ראויים לכך ׃

החלק הא׳

סימנו אותיות יו לבגלה חלקיו חמשה ועניינו חמשה
והשם אברהם ׃ חלק א׳ ענין א׳ סימן א׳ כולל גדר כל הפרצות ׃
תחלת מרגעות כל מבקש יה לכבודו היא שלא יפרוץ גדר פן ישכנו נחש הרג...

לבא בפרצות לנשוך שעל זה רמז שלמה החכם באמרו בקהלת חופר גומץ
בו יפול ופורץ גדר ישכנו נחש ומפני שזה החבור כולל ענינים זרים מאד
מאומתינו היום בדורינו זה התחלנו כי בענין גדר הפרצות אשר בימים הקדמונים
נכשלו בהם רבים מן המשכילים כמו שייעד להם רע״ל באומרו יבקשו נא עמיד
חזון ונכשלו וגם ומן המשכילים יכשלו ונתן טעם לדבר באמרו לברר וללבן
וכל הנמשך לזה׳ עד שאמר בו באחרית הימים ישוטטו רבים ותרבה הדעת
מפני שאמר ירמיה בישר הרע ישוטטו לבקש את דבר יי׳ ולא ימצאו ויגע
שמרבו הפריצים מנעו מאז הכוהנים מלברך בשם בכתבו אבל בסכימו׳ ׃
שיברכו את העם בשם במקדש בכתבו ובמדינה בכנויין והנה הפריצים בגעתם
סוד השם היו פורצים גדר התורה והמצוה והיו מפסידים האמונה באין מנעם
לנער שהאמונה האמתית היתה הפך מחשבתם השקרית ומזיונם הרע
וזה שהאיש המאמין דבר אחד ואין בידו מאזני שכל והשקול גם האמונה ההיא
אשר קבלה בימי קטנותו ואשר לא היה אפשר להיותו מאמין וזולתה לפי מיעוט
שכלו שאם לא היה מקבל שום אמונה היה נשאר תמיד כבהמה בצורת אדם
ראוי עם כל זה אחר הגדיל שכלו שיחקור וישים דעת באמונתו המקובלת
וימצא דעת שימנה לפועל מושכל שעל זה נאמר פתי יאמין ׃
לכל דבר וערום יבין לאשורו ואם קנה תמיד באמונה מקובלת בלתי מובנת
לפי הראוי שיבין בה על פי המושכל האלהי הנה הוא עדינו עומד בפתיותו
ובהביט לאמונתו אשר קבל בקטנותו כנה נערה ממנו מקלת הפתיות ושב מבין
וכך עולה ממדרגה למדרגה מעט מעט ושכלו מתגדל בכל יום כעיין בענינים
המושכלים אשר קבלה מדומים ונמשכים אחר המורגשים ואין ראוי להשוד ולגין
את רבותיו ומלמדיו מפני שלא גלו לו סתרי האמונה בקטנותו כי לא נשאר בעצם
אבל נשאר בעל חלישות שכלו כמו שאין ראוי שילשים מעיקתו אשר הניקתהו
מחלב שדיה בעבור שלא האכילתהו שאר המאכלות העבים מיד שהרי אם היתה
עושה כן היה יתקבל עליה מאד לפרנסו מחוץ ממה שתפרנסהו עתה אבל
היא כוונה להחיותו בחכמה ולא להמיתו במזון שאינו ראוי לו שידוע כי
הלחם והבשר והיין לעולם שהם בסחיים לגדולים שכחם סובלם הם סם המות
לקטנים שאין כוחם סובלה כן ענין קבלת האמונה המושכלת עם המקובלת
שלעולם שהמושכלת סם חיים למשכילים אשר דעתם סובלה והיא סם המות
לפתאים אשר אין דעתם יכול לסובלה ועל כן ׃ כשיגלה אדם האמונה
האמתית למשכיל ישיג דעתו אם סובל אם לא וזה לך האות אם ישמח בה ולא
יבהל בשמעו סודה ולא יפרוץ גדריה אשר הם לה כמפתחות למנעול שבטניהם
ושלהבן מכוונם בוחות רעות תבין מיד שזה המקבל האמונה המושכלת
הוא חכם ונבון מרעתו ותן לחכם ויחכם עוד הודע לצדיק ויוסיף לקח ׃
ואלה המנעים מבעליו בהיות לבו רך לעשות ׃ ואמנם אשר קנה סוד אחד

ויבהל משתוממם עליו ויחשוב שסר מעליו כח מזונו ושאתה שכל בעינו
או מכין שמפיקותם אל תאכילהו סם חיים. כן תמיתהו ונפשו מידך יבוקש
סבבי הזהירך שנאה עליו באמרו באזנו כקול אל תגבר כי יבוז לשכל מיליך
ואל תשיג גבול עולם אשר גבלו ראשונים וכפי העניין הזה תבחן כח כל מקבל
דבר מושכל או מקובל ובינהו כפי מה שהוא והסוד הראשון אשר תגלה כלו
יהיה מן הקלים אשר בפיך מאשר נלבן אשר נגש לפועלו בגלגלי ובנעשותך
כן תקן לכל אדם חקו והמשך אחר דרכי ה' ית' אשר נותן לחם לכל בשר ומשביע
לכל חי רצון כלומר משביע לכל חי מרצונו אשר ירצה כפי מה שהכיר בו
והשתכל בעניין זה לתת לאיש בדרכיו וכפרי מעלליו ואם יצאו מפיך דברים
אורים אשר מלת הנגר אלבוזן מהר יגזור מה שמרכת עין שהם
כוונתו אל אשר היה בו מתחלה ועשה כתחבולה עד אשר לא ירגיש בך ולא
ישיג כוונתך בשום פנים ובזה תקרא גוזר פרקותיו   חלק ב' עניין ב'
סימן ב' כולל מהות תועלת הנגר   כל נגר שאינו מכוון אלין צריך
שיבא אל תועלת קטנה או גדולה שאם לא יכוין לזה תהיה פעולתו בלתי השגחה
שעניין ההשגחה מורה על כוונה ורצון ובחירה ומי שפועל פעולה בלעדי הסד
תועלת פעולתו מקרית עד שאפי' אם בא לפעול פעולה הכרחית אבל הטבע שאין
בו עליה שום כוונה ויתכן שאם היה אפשר אבלו כלתה היה שמח בכך ולא היה
פועל אותה לעולם כמזון לבעל שכל או התאוה כהחליפו מה שהותך מן המזון
שפתלו הכרחית לקיים בה חיו זמן אחר הנה גם לזה הבעל צריך שיכוין אבל
קצת כוונה משותפת עם הכרח הטבע והוא שיכוין לאכול המזון המועיל
לשראין הטבע מכריחו לאכול המזון המזיק אבל הכרח הטבע שהוא מכל חיותו
הוא שיהיה כוון לבד לא שאפי' הטבע מקבל המזון המועיל ופועל בו בלי מזיק
כוונה ולזה שאינו בעל כוונה ואינו מקבל באותה הצורה בעצמה המזון המזיק
אבל שם אבלו המזיק כנגד פעולתו שכוונת מטביע את הטבע היתה לשמור
טבע הנזון מזה זמן כפי מזגו ולשמור מן הניזון ההוא תמיד נחלקת ההויה
וההפסד ואם מי שהיא כוונתו להוות הדברים בקש המועיל והפסד הכרחי
עפ"י ההויה כל שכן שראוי למי שהתועלת כלה שלא שיכוין המועיל לעצמו
בפעולתו ואם עשה כן אז תהיה פעולתו פעולת בעל שכל וכל מה שיהיה
שהכל האנושי יותר שלם באיש המכוון אל התועלת תהיה התועלת יותר
גדולה לפי ענינה וכל שכן שתהיה יותר חזקה ושלימה אם השתתף ה' ית'
מהכוונה השכלית האלהית עם כוונתו שאז הגיע אל המכוון מהות התועלת
והנה נודע לכל משכיל שלא שהתועלת המגעת לו בהיותו גודר פרץ נפרץ
הוא היותו שלא יאכל ממה הנזק באפשריים ואם תפרץ היה קל שינזק בו רבים
והוא נגדר של מהות התועלת יותר חזק ויותר נכבד ואם גדר הפרץ מועיל
ליחיד ולרבים בתשועת הנפשות ועל כן כל מי שהוא מנהיג המדינה או חלק

שהוא אבלו קשה יותר שהוא
לא מצד חיותו בעל חיים
לא מצד היותו בעל שכל

[illegible] או מהרגן כל שכן אסור
[illegible] רומש ליחיד ולרבים

מחלקים

מחלקיה או מנהיגות הרבה בהיותו מכוון בפעולותיו לסדר אנשי עירו ומתקן הגה
תקנות ועוזר גזירות כדי לגדור פרצות הגוב ומעלה סקריו ממעלה אל מעלה
עד שהגיע אל תועלת ריוח המזון לעם ומשם אל תועלת היותם שלוים ושקטים
ובריאים בגופם ומשם אל תועלת היותם נוחלים החכמה המביאה לריוחי הנפשות
הנצחיים הנה זה האיש בעשותו כן הגיע הוא וכל השומעים לדבריו והנמשכין
אחריו אל תכלית התכליות בתועלת שאם מהות כל תועלת בכלל הוא טוב בהכרח
זאת התועלת היא שוגע אל מה שהיתה בעבורה יצירת האדם בעולם השפל
ואם כן מהות תועלת האחרונה שבכל התועלות והנכבדת שבהן היא השגת
החיים האחרונים הנצחיים שכוונת כל התועלות הראשונות והאמצעיות היתה
להגיע כל זאת האחרונה הנזכרת ואם הגיעה נשלמה הכוונה העליונה בה ואם
לא נעדרה הכוונה והיתה לבטלה ויגיע שמשים התועלת האחרונה בכלל המציאות
[illegible] עם מציאות האדם מכוין תמיד להתאוה לפועל ואם תקלר או תחסר   [illegible]
מהמציאות שלא יגיע אליה זה האיש הדמוז אלין ההוה הנפסד הנה יתכן שיגיע
אליה זה האחר ועל זה נשמר המין כדי שישיג זה וישלים חסרונו של זה ואם כן
מצד המכוון התבאר שמהות התועלת האחרונה קיימת לקנות אישי המין

חלק ג' עניין ג' סימן ג' כולל הכרח מציאות התועלת

אין ספק שאחד מהמכוון הראשון כוון אל מציאות תועלת כאשר פעלו התועלת
היא הכרחית ומחוייבת שתמצא ואם מציאותה לחלק קטן מחלקי האדם מספקת
רק בהתכוונה היא יותר נכבדת אצל העם המקבל כאן שהוא הכרח שימצאו אישי
האדם ולענ"ד שהוא אפשר שימצאו אלו הנמצאים או זולתם טרם המצאם הנה
אחר המצאם יאמר עליהם שהם מחוייבי המציאות בבחינת סיבתם ואפשרי
המציאות בבחינת עצמם ואשר היה סבתם הראשונה יתב' להמציאתם הוא אשר
כוון אל תכליתם ועיקר מהות תועלתם לפי עצמותם ושמא אפשר בתחלתו במצא
במציאותם ומחוייב והכרחי בסופו בעבור שהמציאם וזהו כולו לדעת האומרים
היות מציאות כל איש מצוייר מהמציאו אל שאי שבתן המציאן כוון זה כריך
עיקר מציאות תועלתו וחייבו להמציא לפניו או עמו או אחריו ר"ל בעת הפירוד מן העולם
השפל כמו שאגורוא שכוון להמציא לו תרכו ותועלותיו בעולם הזה וגם בעת
מותם היות כולו זה בטבע כדר הכרחם הרגשם וחייבם שכולם להודות שזה התקון
צורה לתקון מכוון ולענ"ד שאין שם כוונה נופל עליו בזה ואין לנו צורך להקשות
עליהם במחשבותם כי כוונתם רחוקה מכוונתם ואמנם אם לא היה בעבור הכרח
מציאות התועלת לא היה שום דבר מתקיים כמו שנאמר שהמזון הכרחי לטבע כל
נזון ואם לא היה בו תועלת הכרחית לקיומו לא היה נמצא ואמנם חמשת החושים
המקבלים הכח המרגישים לתועלתו ויש מהם הכרחיים כלומר שלא יתקיים
בלעדם זמן אחד ויש מהם מועילים בלתי הכרחיים והכרחיים הם השנים
הקרובים אל חיי מאכליהם הטעם והמשוש והמועילים הם השלשה שהם רחוקים

יותר מהדלשונים והם הראות והשמע והריח וזה שאם לא יראה אדם יתכן
שיחיה וכן אם לא ישמע או לא יריח כי הנשימה שבאף אינה הריח אבל הנשימה
שהם החיים הבלתי אינה מכלל החושים והעד ההקדמה שאעפ שאינו מריח
הוא מנשם ואם לא ינשום כרגע קטון ימות אבל אם לא יריח כל ימי חייו לא ימות
בעבור זה כי ענין הריח הוא שיריח ריח טוב או ריח רע או בינוני והנשימה
אם כן דבר אחר אינה הריח. אבל אם לא יטעום כבר היינו אומרים גם כן שיחיה
בלי טעם אחר שהמאכל אינו הטעם. אבל מפני שאנו רואים מי שלא יטעם
לו המאכל שלא תתעורר תאותו לאכול ולא יוכל להעביר מזונו בשום ואם
עבירתו יקיאנו כי אם טובעו לא הסבלנו ויהיה זה הדבר סיבת מותו על כן
נראה שהטעם משותף עם המזון וכמו שהמזון הכרחי לחיותו כן הטעם
הכרחי לחיותו וכמו כן נאמר בחוש המשוש לא שידוע שמי שאינו ממשש בשרו
ומאו מתים ואם הם שהם משכן החיים מתים הנה כל שכן שאר הגוף שהוא מת
ולפי בהיות הבשר והלם חיים כל שכן אחר מותם. ואם כן הנה הסרת מציאות
המעלה בהכרח מציאות החי מעלותו וכן נקלה דברים..

חלק ד׳ ענין ד׳ סימן ה׳ כולל טעם הכרח המועיל..

בעבור שהמעלה הכרחית לפי כוונת הממציא את בעל המעלה כמו
שזכרנו יראה כי ההכרח הוא הטעם בעצמו אבל עם שיוב עיון יתבאר שהטעם
זולת ההכרח. וזה כי ההכרח אם היה אפשר להעדירו היתה מציאותו לבטלה
ואם היה הכרח בלתי מועיל לא היה ממציאו בעל הפועל בכוונה ורצון אבל טעם
ההכרח הוא שראוי לבקש מפני מה היה הדבר הפלוני הכרחי במעלת הדבר
הפלוני ונתינת זה הטעם היא מכלל דרכי סתרי התורה וסודות המציאות ושמע
ענינו בכלל יען כי הטעם בזה המקום ר״ל סבה ומו שהשכל שהמחיים המציאות
בבחינת עצמו. כי שמו הוא סבה ראשונה לכל המציאות כבר. שכיל שכל הדברים
יש להם סבות הכרחיות כי המציאות נמשך מסבה לסבה עד הגיע מהסבה הראשונה
אל נמצא אחר שאינו סבה לדבר. והוא התכלית לסבות כלם. ויהיה כלומר שבין
הסבה הראשונה אשר אין לה סבה ובין הנמצא אשר אינו סבה סבות ומסובבות
כלומר עלות ועלולים בהכרח. והסבה הראשונה היא האלוה ית׳ שמו והמסובב האחרון
שהוא אחרון שהוא העלול אשר אינו עלה לזולתו הוא שכל האדם המגיע בפועל
שלם אשר אין אחריו דבר זולתו ירצה זה לפי הסוגים העליון אשר עליו סוג והוא
העצם או הנפש. לפי שתי הטעות ומין המינים אשר אין אחריו מין והוא החי המדבר
או האדם האדם שגדרו חי ומדבר. לפי שתי הדעות הידועות והנה כל שכן שבין
הקצוות האלה צורך מעלה ומעלה וזה ידוע למי שידע מעט הבין מן הדבור
הפילוסופי והבין מזה שאין לך דבר בכל המציאות בלי טעם ואיך יתכן עם זה להיות
התורה והמצוה בלי טעם שאחר כל מציאות הם עושים והכנים ובלי הכנים
יש להם טעם במעלתנו גם כן מה שהם מעירין את האדם כל שכן שיש טעם

בדברים

בדברים שהם ברומו של עולם. ר״ל לתורה ולמצוה וכבר כתבו אנשי החכמה
בספריהם שכל מעשה יש ארבע סבות למציאותו והם החומר והצורה והפועל
והתכלית. ובארו כי התכלית היא הסבה הנכבדת שבהן ובעבורה ימצאו השלש ואם
לא הגיע התכלית לא נשלמה כוונת בעל התכלית. ואם הגיע נשלמה כוונתו. ואם
כן טעם ההכרח המועיל מבואר שהוא להגיע אל מה שכוון אליו בעל התכלית
כי תחלה מעשה בדבר ואחר כן הממציא בו התכלית ואם כן התכלית הוא סבת ההכרח
וההכרח סבת המעלה והמעלה סבת מציאות הנמצא כלומר שלא נמצא דבר
בלתי מעלה והכרח מציאות הממציא תביאו להמציא הנמצא במעלותיו ואשר
הוא הכרחי לו כדי להגיע אל תכלית כוונתו שהיא הסבה הראשונה והיא האחרונה
בעצמה. וזה מספיק בזה המקום לפי כוונתו בזה החבור ואעפ״י שביאור אלה
הענינים העמוקים צריך להגדיל מן הספרים לאותם מפרשיהם ועתה פה
כוונתנו בקצרה ולא להאריך..

חלק ה׳ ענין ה׳ סימן ה׳ כולל הספר העיר הגדר..

כבר זכרנו שכל גדר הוא מכוון מהגדר וכאשר הוא מכוון לתועלתו והתועלתו יגיע
בשמירת הגדר ובהיותו מכוון כראוי כן הנזק מגיע בהעדר תועלתו המכוונת וכאשר
תהיה תועלת הגדר גדולה לפי עצמותו ומהותו או קטנה תהיה גם כן העדרת
התועלת ההיא בשיעורה כשיעור מסבת ההשגחה וההנהגה לפי הגדל והקטנות
בערכם. ואחר שהשלמנו חמשת חלקי הראשון בטעמיהם נגיע בכלל למה החלק
כוונתנו בהזכירנו אותם בראשית זה החבור אשר כמעט יחשוב חושב שאינו מענין
כוונת החבור ולמעלת כוונתנו בזה היא זאת..

דע כי תכלית תכליות מציאות האדם הוא בעולם הזה כדי שישכיל המושכל
הראשון שהוא השכל הראשון העליון המשכיל כל מושכל אשר תחתיו בהשכילו
עצמותו הכוללת כל עצמותם. ולפי מה שיוסיף כל משכיל ומשכיל להשכילו
תהיה יותר נכבד ומעלה אצלו וקרוב ונחמד לו מזולתו ממי שלא מעט מזה
ומשכיל ההוא יהיה מדרגה לו יותר מזולתו מהמשיגים שבמינו. וכלמה
שיסכל מהות מציאותו יתרחק מאתו ויוסיף רוחק בעת התגלגל עתו אשר
לא ישכיל להוסיף בהשגתו אותו. וגם בהתגלגל עתו בהיותו מתקרב לזמן
ההשגה וגם זמן הזקנה והשיבה שאם הוא מזקין בלתי היותו נותן לזקנתו חקה
שהיא קבלת החכמה כמו שנ׳ בישישים חכמה וארך ימים תבונה. והוא מוסיף
להיות בהבלי העולם הזה בהתקרבו אל פירותו ממקום בטבע הנה הוא יוסיף
רוחק מאת בכל יום ויום.. וזה האיש אם נזכו
וחושב שהתחכם הנה הוא זקן וכסיל. ואם יחשוב לומר הנני שומר מה שצוני
קוני בשמירי קצת מצותיו צריך שיתעורר משנתו ואם היא שנה מכרות טוב
שיעורהו במה זמנו נפתי ממה שעזבוהו לישן שנת עולם ולא יקיץ וחוא שיש
שיוכיחוהו שאחר שנזקן אין עת הזקנה זמן העבירות שיוסר מהם ונשמר

יותר מהראשונים והם הראות והשמע והריח וזה שאם לא יראה אדם יתכן
שיחיה וכן אם לא ישמע או לא יריח כי הנשימה שבאף אינה הריח אבל הנשימה
שבה החיים העליון אינה מכלל החושים והעד ההכרחי שאינו מריח
הוא מנשם ואם לא ינשום כרגע קטן ימות אבל אם לא יריח כל ימי חייו לא ימות
בעבור זה כי ענין הריח הוא שירגיש ריח טוב או ריח רע או בינוני והנשימה
אם כן דבר אחר אינה הריח. אבל אם לא יטעם כבר היינו אומרים גם כן שיחיה
בלי טעם לפי שהמאכל אינו הטעם. אבל מפני שאנו רואים מי שלא יטעם
לו המאכל שלא תתעורר תאותו לאכול ולא יוכל להעביר מזונו בשום ואם
עבירתו יקיאנו כי אם טומכתו לא תסבלנו ויהיה זה הדבר סיבת מותו על כן
נראה שהטעם משותף עם המזון וכמו שהמזון הכרחי לחיותו כן הטעם
הכרחי לחיותו וכמו כן נאמר בהרגש המשוש לא שידוע שמי שאינו ממשש בשרו
ימות מיד ואם הם שהם משכן החיים מתים הנה כל שכן שאר הגוף שהוא מת
ולפי בהיות הבשר והדם חיים כל שכן אחר מותם. ואם כן הנה הסדר מציאות
התועלת בהכרח מציאות החי בעולמו וכן בקצת דברים...

חלק ד' ענין ד' סימן ה' כולל טעם הכרח המועיל.

בעבור שהתועלת הכרחית לפי כוונת הממציא את בעל התועלת כמו
שזכרנו יראה כי ההכרח הוא הטעם בעצמו אבל עם כל זה עיון יתבאר שהטעם
זולת ההכרח. וזה כי ההכרח אם היה אפשר להעדירו היתה מציאותו לבטלה.
ואם היה הכרח בלתי מועיל לא היה ממציאו בעל הפועל בכוונה ורצון אבל טעם
ההכרח הוא שראוי לבקש מפני מה היה הדבר הפלוני הכרחי בתועלת הדבר
הפלוני ונתינת זה הטעם היא מכלל דרכי סתרי התורה וסודות המציאות ושמע
ענינו בכלל ידעת הטעם בזה המקום. ר"ל סבה ומי שהשכיל שהמאמרים האלהיות
בבחינת עצמו ית' שמו הוא סבה ראשונה לכל המציאות כבר ישכיל שכל הדבר יש
להם סבות הכרחיות כי המציאות נמשך מסבה לסבה עד הגיע מהסבה הראשונה
אל נמצא אחר שאינו סבה לדבר והוא התכלית לסבות כלם. ויהיה כל מה שבין
הסבה הראשונה אשר אין לה סבה ובין הנמצא אשר אינו סבה סבות ומסובבות
כלולות עלות ועלולים בהכרח. והסבה הראשונה היא האל ית' שמו והסבוב האחרון
שהנמצא האחרון שהוא העלול אשר אינו עלה בזולתו הוא שכל האדם הנמצא בפועל
שלם אשר אין אחריו דבר זולתו. וזה לסוג הסוגים העליון אשר אין עליו סוג והוא
הטעם או הנפש. נמצא שתי הכינויות ומין המינים אשר אין אחריו מין והוא החי המדבר
או אמור האדם שגדרו חי מדבר מת. לפי שתי הכינויות מינים. והנה כל שבין שתי
הקצוות הוא סוג ומין בערך מעלה ומטה. וזה ידוע למי שידע מעט בענין מן הדבור
הפילוסופי והבין מזה שאין לך דבר בכל המציאות בלא טעם ואיך יתכן עם זה שיהיה
התורה והמצוות בלא טעם שאחר כל מציאות הסדר עשוים והכנים ובעלי הכנים
יש להם טעם בגלותנו גם כן מה שהם מתעדים את האדם כל שכן שיש טעם

בנבדים

בנבדים שהם בראשו של עולם. ר"ל לתורה ולמצוה וכבר נתנו אנשי החכמה
בספריהם שכל מעשה יש ארבע סבות למציאותו והם החומר והצורה והפועל
והתכלית. ובארו כי התכלית היא הסבה הנכבדת שבהן ובעבורה ימצאו השלש ואם
לא הגיעה התכלית לא נשלמה כוונת בעל התכלית. ואם הגיע נשלמה כוונתו. ואם
כן טעם הכרח המועיל מבואר שהוא להגיע אל מה שכוון אליו בעל התכלית
כי תחלה עשה הדבר ואחר כן המציא לו התכלית ואם כן התכלית היא סבת ההכרח
וההכרח סבת התועלת והתועלת סבת מציאות הנמצא כלומר שלא נמצא דבר
בלתי תועלת והכרח מציאות הממציא הביאו להמציא הנמצא ותועלתו. ואשר
הוא הכרחי כדי להגיע אל תכלית כוונתו שהיא הסבה הראשונה והיא האחרונה
בעצמה. וזה מספק בזה המקום. כי כוונתו בזה החבור ומעט... שביאור אלה
הענינים העמוקים צריך להגדיל ערך הספרים לאותם בפרושיהם ואנחנו פה
כוונתנו לקצר ולא להאריך.

חלק ה' ענין ה' סימן ה' כולל הספר העדר הנדר.

כבר זכרנו שכל נדר הוא מכוון מהנודר וכאשר הוא מכוון לתועלתו והתועלת מגיע
בשמירת נדרו ובהיותו מכוון כראוי כן הנזק מגיע בהעדר תועלתו המכוונת וכאשר
תהיה תועלת הנדר גדולה לפי עצמותו ומהותו אז תקונה תהיה גם כן הערת
התועלת היא כשיעורה למספר מספרות ההשגחה וההנהגה לפי הענין והקטנות
החלק
בעבנם. ואחר שהשלמנו חמשה חלקי הראשון בפרטיהם נגיע בכלל למה
כוונתנו בהזכירנו אותם בראשית זה החבור אשר במעט יחשוב חושב שאינו מענין
כוונת החבור, ואמתת כוונתנו בזה היא זאת.
דע כי תכלית תכלית מציאות האדם הוא בעולם הזה כדי שישכיל המושכל
הראשון שהוא השכל הראשון העליון המשכיל כל מושכל אשר תחתיו בהשכילו
עצמותו הכוללת כל עצמותם. וכל מה שיוסיף כל משכיל ומשכיל להשכילו
יהיה יותר נכבד ומעולה אצלו וקרוב ונחמד לו מזולתו מאי של מעה מה
המשכיל ההוא ויהיה התדמותו לו יותר מזולתו והמשיגה שבאיתו. וכמה
שיסכל אמתת מציאותו יתרחק מאתו ויוסיף רוחק בערך הגלגל כערכו אם
לא ישתדל להוסיף בהשגתו אותו. ור"ל כהגלגל כערכו בהיותו מתקרב לזמן
ההשגה וכן ימי הזקנה והשיבה שאם הוא מזקין בלתי היותו נותן לזקנותו חקה
שהיא החכמה כמו שנ' בישישים חכמה וארך ימים תבונה. והוא מוסיף אל
הזמן בהבלי העולם הזה בהתקרבו אל פירודו ממנו בשבע הנה הוא יוסיף
רוחק מה בכל יום ויום... וזה האיש אם נזכר
וחושב שהתחכם בעת היותו זקן וכסיל ואם יחשוב לומר הנני שומר מה שיצוה
קונו כשמרי קצת מצותיו צריך שיתעורר משנתו ואם הוא שנת שכרות שוב
שיעזוהו, במלאכת נפשו ממה שיעזבוהו לישן שנת עולם ולא יקיץ והוא שין
שיוליעוהו שאחר שנזקן אין עת הזקנה זמן העבירות שיוסר מהם וישמור

כזה מצות קונו כמו שחשב שהנה העבירות אשלו כבר מתו בטבעו ואין
ערך לו להזהרת קונו והנה שאחר שהעבירות פסקו ממנו עד הרע והוא נמות
הכליון הפועל הרבה בזמן הבחרות ומעט בזמן הנערות ואין לו פועל בזמן
הזקנה להוציא גבר לפועל ואם יש לו מציאות בלב הזקנים הוא לפי הרוב בכח
ר"ל במחשבה לא בפועל כי הכח חלש לצאת לפועל וזה שהסבה הקרובה לעניה
בטבע היא דעיחת הדם והזקן כמו קר ואלו והוא גלתי חנם חזק שכבר עבר
עליו מה גמרה השחורה שטבעה קר ויבש והעפר מבקש חלקו שהוא רוב הגוף
המורכב ממנו וכל הדברים הקשים שבגוף כגון העצמות והגידים והוא כל והאתפנים
וה שער והצומחים להם שאינם מרגישים בחייהם הם מתים אפי בזמן שהם רוחה
כל שכן אחר כן ובעבורם נעשים המעשים שהתנועה גם קרובה ועל כן חלשו
התנועות הזקנים עם הזקנה ואחר שהוא כן מה עבירה יעשה הזקן החלוש ואם
תאמר יכול לחטוא בפיו ובלבבו לפי שהעבירות נמצאות בשלשה מקומות
ראשונות שהם הפה והלב והמעשה הנה השמע כוונתי בזה בחלק השני אולם
המצות אשר יחשוב לקיימם יכול שהן נמשכות כולן אחר המצוה האחת
המיוחדת והיא סוד הגבור הראשון שבי הדברים וגם העבירות כלן נמשכות
אחר הגבור השני וכבר אמ חכמ זל כל המודה בעז כופר בכל התורה כולה וכל
הכופר בעז מודה בכל התורה כלה הנה כבר אתה רואה שכל התורה תלויה
בשני הדברים הראשונים ואם לא יעבר אדם אי זה דבר הוא הנקרא עז בכלל ונפרט
לא ימנע לכפור בה בלבו ואם יכפור בה בפה זה אינו מספיק לו שלמה ואעפ שהוא
טוב כרחמנא לבא בעי ואי אפשר לו שיצא מזה עז בתכלית ההשגה כי אם
בהשגת ידיעת השם הנכבד והנורא ית' ומפני שזו ההשגה אינה ראויה לא
למי שהוא זקן בחכמה ובמנין מפני שישיג בחכמה אמתת הדברים על בוריין
וישיג במנין שלשת עז והוקבעם הסכימו למסרה לראוי ולמנעה ממי שאינו
ראוי ומפני שאינו כל בני עת שוות גדר פרצות ואמרו שידיעת ה' צריכה לו הנאים
רבים כי שלא יחשוב גם כן היודע את השם שכבר פטר עצמו מכל מה שקדם
בהכרח לגיעתו בהיות לא יצו לעשות אבל הראוי הוא לשמור שתי השמירות
כי מצו מקיימת זו וזאת זו כגמות הגוף והנפש שעוהם צריכין זה לזה
וכמות הזות עם הנקודה כי המציאות לשניהם יחד בזמן אחד ואעפ שהאות
חולה לגוף והנקוד לנפש כי הדי הנקוד מנע לה האות והאות מתנועע והמוע
להניע לשניהם כוונה לשכל המנהיג הגוף והנפש יחד והנה כמו שנדרך
גם מסר קבלה אחת בידיעת השם צריך שילמסרנה לגדרי הפרצות שהם
אם לא היו מתלים מצות כתובות בשם מקום שכלם קבעי החוק עליה שכרין
ממקשים אותם ומונעים שמהי גדר הפרצה רואה לו נהגת המצוה אלא שזה
בשכל אנשים וזה במעשה שכלל להי עם אנשי ואחר שזה כן כל אכן שזה
המקבל השכלם לא יפרוץ שום גדר אבל ישתדל גבל כחו לגדור פרצות במקום

הצורך לפי הדור והזמן ית"ש

החלק הב

סימני אותיותיו וזמניו וחלקיו — חמשה ועניניו

חמשת והשם ספרלו חלק סימן ושנים א' סימנים כולל כל המצוה ית"ש
כל מצוה ומצוה מן תרי"ג מצות אשר צוה לנו משה רבינו ע"ה על פי יוכם
שנ' תורה צוה לנו משה מורשה היא בכלל חבירתה קשורה כמו תורה שהוא
בגימטריא תרי"א וכן קשורה וכן כתי את יי' אלהיך תירא וכן ויראת מאלהיך והוא
סוד יראת שמים וכן כת' יראת יי' ראשית דעת חכמה ומוסר אוילים בזו
והנה תדע שנשארו מן תרי"ג ב' מצות והם ב' קצות הקבלה הראשונה הוא
בתכלית המעלה שאין מעלה אחריה והוא סוד ידיעת השם והחשוב להגיע אל
התכלית הצריך להיותך שכל נפרד וזה נמנע מכל בעל חמר אבל צריך
שתדע מה שאינך ראוי להיות שכל בו מצד היותך בעל צלם אלהים ובעל
דמות אלהים הל משיג המושכלים ומנהיג הכחות הרוחניות הטבעיות האלהיות
שלכך נגזרת אותה התורה הרבה לך להחזיק טובה לעצמך שלכך נתרת בלומד
השיג הרבה לא להיות סכל כבהמה בצורת איש והקבלה השני הוא בתכלית
הפחיתות שאין אחריו פחיתות והוא הפך מידיעת השם שהוא הרחקה ממנו בתכלית
ברוחק והוא שאם תהיה סכל מידיעת השם לגמרי מכל צד ומכל פנה ואין לך
עליו לא אמונה מקובלת ולא מושכלת הנה אז אתה כמי שאין לו אלוה ומי שאין
לו אלוה ומי שאין לו אלוה אינו אדם וכמו כן אם יש לך עליו אמונה מקובלת
בלתי מושכלת הנה הוא תלוי בין האמת והשקר שאינך יודע אם קבלתך אמת
או שקר ואם היא אמת ואתה עובד לאלוה לפי קבלתך אתה עובד לו בלא אמת אבל
במקרה לא בעצם וכמו שעבודתך מקרית כן גמולך מקרי ואם היא שקר
ואתה עובד לאשר אין בו מציאות לשם לאל נמצא שאתה עובד עז במקרה
ואתה חושב לעבוד לאל על כן שכרך גמול מעשיך וכמו שאתה חושב לגמול
בעבור עבודתך כן ראוי שתחשוב שאם לא תעשה גם כן אתה חייב ליענש על
הפך עבודתך אשר אין לו חפץ בה ואם כן אין השלימות העליון המבוקש ממך
שתגיע אליו בענין האמונה כי אם בצידך מציאות ויחודו והיותו בלתי
גוף ובלתי כח בגוף באמונה מקובלת ומושכלת ואם האמונה הראשונה שלימה
עמך כל מעשיך יהיו לשם שמים ואם היא חסרה ממך כל מעשיך יהיו לשם
שמים ושלמים בן ל' והיות כוח שמים לפי ערך הכשלת מצוו הראשון על עצמו
והיו בעלמא שוו על מצוו האחרון ולענין מצוו על מצוו וחייו כמו זה על עצמו
וזה על עצמו בהוה שמו כששים אותו מלא במכנאו על שמו ויעלה לם
אמנם זכה ונקמה בלם והוא עולה יה שמות מיוחדים שלנו מהם סימנים
עקב וזה מהם סימנים גלחק וחשב מצות זאת ופסר האחת כוללת ונעבר
שהיא מכלל האלה והשנית כוללת יראה שהיא מצות הפחד והנה אחר
שהעיר שתי הקצות הנזכרות באמונה שרבו נתלו מעשים תלויה היות תורה

והנפשיות

השם

הכנס

על חייו

השם

גם מעניין [illegible] שהיהם ומפני שתלמוד תורה מוציא ידי המעשים ההגונים
שהלך בה' ודרך המעשים ההגונים שתרחק מהם ומפני היות כל המצות
[illegible] אחר האמונה עליו כן במספר שוה לידיעת ה' ית' וסודם זה שמי לעולם וזה
זכרי לדור דור כי כשתחבר זה שמי תמצאם שס"ה וכשתחבר זה זכרי תמצאם ב
רמ"ח חסר שמונה עם רמזו יעלו תרי"ה גם תחבר עוד יה שמי ותמצאם שס"ה
ותחבר עוד וה זכרי ותמצאם רמ"ח חברם יעלו תרי"ג וסימנך משה רבינו ע"ה
ב לפינו שם משה ויהיו שס"ה וכתוב רבינו וחסר ב' מן ג' ישאר רמ"ח כתוב משה רבי
ורמזיהו ויתלך יה מבשרנו והנה שס"ה מכוונים כנגד ימות החמה ורמ"ח כנגד
אברי אדם [illegible] שהוא כנגד איבריך [illegible] לעשות בם מצות כלומר לרמוז שלא
נברא בך שום דבר כי אם לעבוד בו את הבורא לא לזולתו זה שהרי הם כמספר
מצות עשה ואם תעבוד בם לזולתו בשכם אתה עובד להים אחרים ואם יהיה
[illegible] הנה להים אחרים ועל כן ראוי שתעבוד את השם שהוא ל' שדי ושהוא כנגד
להים אחרים בכל איבריך במצות עשה ואם השכיל אתה ה' [illegible] שלימה
שכל איבריך [illegible] בכל התנועה אחר כוונת השלום [illegible] ההיא המיוחד
בכל [illegible] ואפי' בשעה [illegible] ומהלך ומאכלך ומשתך בו תחשוב ולא [illegible]
הזמן [illegible] כי אם [illegible]
[illegible] לראות שלו העשה
[illegible] הזמן ומפני שהחמה [illegible] בכל יום ורוב [illegible] בני האדם
[illegible] גם כלל ימות השנה [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

ישמור

ישמור כל המצות בכל יכלתו שאילולי לא היה להם מציאות הוא תמיד
מחשבם וממציאם כל שכן כהיות להם מציאות שלם שאי אפשר לחדש
עזבות מהם לעולם ועל כן אין ראוי להוסיף עליהם ולא לגרוע מהן ואם
תאמר כיצד [illegible] שאחר שעלה אם לא מעלה העליונה [illegible] והיא התכלית
האחרונה שהיא ידיעת ה' מעתה מה צורך מהן הנה הראיתיך שצריך
אליהם האדם כל ימי חייו מפני שהן לא נצטוינו עליהן לשמרן אלא
כדי לעמוד בכחם נגד יצר הרע ולהחזיק כח יצר הטוב ואחר שלא יפרדו
מן האדם כל ימי חייו שני היצרים הנה אם לא ישמור המצות [illegible]
כוונת ה' ית' אולי ישלוט טבעו על שכלו עת מן העתים ויפסל כלומר שהרויח
כל ימי חייו ועל אתה רואה מה יה' שאע"פ שברא את עולמו לפי שע' ה'
התורה [illegible] ימי בראשית והשלימו לא עזבו בלתי השגחה אבל שומרו תמיד
שור כן התורה והמצוה אע"פ שאתה תגיע לתכלית זאת מהן צריך לך
לשמור פרטן וכללן כהשגחה [illegible] תמיד והטעם שאם לא תלמוד תמיד תשכח
מה שלמדת כן אם לא תעשה המצות תמיד יתלשכח ממך הטוב ואתה לא
[illegible] ומה אוסיף להודיעך בענין כלל המצות שאני יודע שאם אתה
בעל שכל [illegible] כוונת ה' בכל המצות אחר זאת ההערה הנרמזת בזה החלק
השיני ואם לאו כל מה שאני מגלה באזנך בענין שמירת המצות אני גולה
לפניך כמי שמגלה לפני העורים ואחר שהודעתיך זה בלו [illegible]
[illegible] ענינו במה שידעתי להודיעך [illegible] מענין היות האיש הזה
יכול לחטוא בפיו ובלבו והוא בענין הדבור והמחשבה שאחר שהדבור הוא
הבלל שבו נבדל האדם משאר בעלי חיים גם המחשבה היא מסגולת האדם
[illegible] שבסגולותיו הנה יתכן לחשוב שחטאם גדול מחטא העובר
על המעשים והוא אמת מצד אחד הנה אודיעך לפי זה כלו בקצור
[illegible] שהאדם ראוי להיות נזון על הענין שבו יכול להשלים חכן קונו יותר מעט
[illegible] ממה [illegible] הענין הרחוק מחכן קונו והענין
הקרוב אל חכן [illegible] ממעשה הטובי [illegible] על זה [illegible]
היה שלם בעצמו ומחשבתו [illegible] נעלו על שהוציא דבורו ומחשבתו לפועל
[illegible] עשה [illegible] כל חי לא [illegible] שלמותו אע"פ שאין לו צורך בכך
[illegible] רואים שחפץ בזה וכבר עשה שהכירו הנבראים מעשיו הנפלאים
ואם לא היה בעבור מעשיו כי היה משיגין [illegible] אותו ואע"פ שהמעשים גם
[illegible] עם המשיגים והמשיגים גם כן עשוים הנה הודיענו שאין השגה
לנו בו לא [illegible] הבינונו במעשיו אשר הם [illegible] על [illegible]
בענין הזקן אע"פ שכבר [illegible] כמו כבר [illegible] מעשים ואם היו טובים לבר [illegible]
מהם ואם [illegible] ועל נמשך אחריהם גם כן ואם יאמר בפיו מה
[illegible] המעשה הרע [illegible] אדם רע ואם יאמר

לבור טוב ייחס לו הקב"ה ויקראהו צדיק · ואולם מחשבתו אין בה כאלו נמיין
חס וחלילה בדרכיהם בבלבבר עבר, עלהכוונה לבל אינו נכון כי זה על המעשה
שאם חשב לעבור עבירה אינו נענש על מחשבתו עד שיעשנה · לפועל בעובה
הכבר להפך · ועל זה רמזו רז"ל מחשבה טובה הקב"ה מצרפה למעשה ומחשבה
רעה אינו מצרפה למעשה עד שיעשה מעשה וזה מכלל מדות הרחמים · ועל
כן לא התכלית המחשבת והנזכרת נכרת בלתי המעשה והמעשה הוא המוציא
התכלית לפועל כפי מה שנזכר מחשב · ולבעל השכל הטוב כבר כללתי לו סוד
כלל כל המצות במעט דברים בפי העניין ···

חלק סימן ז' עניין ב' סימן ב' כולל מהות תועלת המצות ·
נאמר שכל מצוה קשורה בחברתה והעולם כולו לעד שכלו נקשר קצתו בקצתו
והוא כלו כאיש אחד נאברהם וכן בשבות ועוף האדם לענין שכל אבריו נקשרים
קצתם בקצתם · ופסוקי התורה לעדים שלשים שלשה נקשרים בלה יודע מזבחות
מהות תועלת כל מצוה ומצוה כמו שיודע גם כן מה קשרים הנקשרים יחד הם
הנזכרים מהות תועלת מציאותם והקשרים זה בזה וזה שהתועלת במה שיכוון
בו תועלת יבקן שיהיה נמצא בתחלת הענין או בתוכו או בסופו או בשלשתם יחד
בקצתם · רק בענין ב' מצוה שכל מצוה ומצוה עולם בפני עצמה יהיה התועלת
נה נעה מציאותה בעבור עצמה תחלה ואולי אחר כן הביא לו תועלת אחר שאינו
מכוון מאת המצוה תועלות רבות לפי כוונת המצוה לזה יהיה התועלת
המעולה שבכל תועלותיה היא המכוונת האחרונה מה יתברך וכבר רמז החכם בעל
המורה ז"ל עניין זה בעצמו במציאות הגלגל כמו שנודע מספרו הנכבד מורה
נבוכים בחלק שלישי · ועתה מעתה · ואחר שהמצות נקשרות זו בזו כבר התבאר
מה תועלתם בכלל בעבור הקשר אשר ביניהם ובין יציאת השם ועל כן הזהירו
חכמינו ז"ל בכל המצות באמרם הוי זהיר במצוה קלה כבחמורה שאין אתה יודע
מתן שכרן של מצות ···

חלק סימן ח' עניין ב' סימן ו' · כולל הכרח מציאות תועלת המצוה
יודע שאחר התועלת המצוה היא להמשיך נפש האדם לעבודת ה' ולהגיע לבשגתו
כי זה לא היה מציאותה הכרחי לפי טבע האנושות לא היה השם מקבולה להשגה
ואחר שתועלת היא תכלית המצוה הנה מציאות התועלת הכרחי יותר ממציאות
המצוה והתועלת נחלק לחלקים מהם קצתם בעולם הזה וקצתם בעולם הבא
ואם כן אמת התבאר לך שזה הקשר כבוד ה' קשר הכרח מציאות המצוה
וקשר הכרח מציאות תועלתה · וזה מבואר אין צורך להאריך בו ··
ביאור ···

חלק סימן ט' עניין ג' סימן ד' · כולל טעם הכרח
המצוה והתועלתה בכלל ···
מבואר הוא שהאדם שהוא משיג אתקונו ושומר מצותיו נרו ממנו הוא אשר

ראוי

ראוי לומר עליו שבעבורו נברא העולם מאין ואחר · ומי שראוי לומר עליו שהעולם
נברא בעבורו יתבאר מהדרה שיש טעם נגול מאד שבעבור זה מלא לפניו מצות הכרחיות
ומועילות · וזה שאלו לא היו המצות מכריחות את האדם ומישבות נפשו אין לך
בכל בעלי חיים חי יכול ויודע להרשיע כמו האדם ולפיכך לא היה אפשר מבלעדי
מצות משלימות החסרים ומחסרות את היותרים עד שיסודר כל חסר בסדר שלם
ומוסיף יודע שיעשה עניינו · ויגרע יוסיף עד שימצא דרכן · וזה כלו הוא
תחבולה להיות בני שעלה העניין הטבעי הכולל יצירת האדם כרום הנהגה ישרה
תורה · ויהיה בכל איש שכל כמוה לבעל שכל עד אשלם המכוון באישים היוצאים
מהם לפועל · ואחר שהוא כן הנה התבאר טעם כל מצוה בכלל וטעם תועלתה וטעם
הכרח מציאותם כל המצוה והתועלת הנולד ממנה ···

חלק סימן י' עניין ה' סימן ו' · כולל הפסד העדר המצוה ·
אחר שנודע שתכלית תועלת המצוה היא להביא את בעלה לידי חיי העולם הבא
אם כן הנה הפסד העדרה כנגד הוויית מציאותה · על זה רמזו באמרם הוי מחשב
הפסד מצוה כנגד שכרה ושכר עבירה כנגד הפסדה · והוא שמצות תועלת
גדולה כן הפסד נגול הפסד המצוה בהעדרה · סבת הפסק חיי העולם הבא
אשר הוא הפסד אשר לא יתבאר למצוה אבל הוא עוד לעולם · כמו שאי אפשר
להפסיד מה שקודם בעבר לעולם ואחר שהקדמנו שני הפרקים הראשונים
הנזכרים על ענייני הכרחי וגם מועיל אם לכוונתינו נשוב לדבר עוד בשמונה
החלקים הנשארים בעזה"י ···

החלק הג'

סימן ותיותיו כל חלקיו ב' ועניינו ב' והתיבה
בן חלק סימן כ' עניין א' סימן ב' כולל סתריה בשונות
כל לשון ולשון הנמצא מתפשט בכל אומה ואומה צריך להבין שאין הכוונה
במציאותו לפי טבע האנושות כי אם כדי להעתיק העניין הנחשב בנפש מנפש זו
לאיש אל נפש זה האיש האחר והיה הלשון עם חמשת מקומות הפה כלי מוכן
לפעולת ההעתקה הנחשבת ההיא גם כל בלשון לשון האומה המוסכם והנה נודע
ונתפרסם לכל שהלשונות רבות אינם פחות משבעים ואם הם יותר אינו כמנע וגם
אינו רחוק · עד שאם היה הדבר כן כל שהיו האומות יותר יתחייב להיות גם כן הלשונות
יותר · ואין אנו צריכים לפרש המקובל בתיקם שבעים אומות שהן רבות כי עניין שבעה
ושבעים · אמנם נשבעיות קובל לפרשן על דבורים בלשונינו · והכלל אומה ואומה
תיים שעני חקיה ודתיה וקצת ענייניה וכלל לשונה דבכלל כקה אמנם העניינים הנמצאים
בנפש כל האומה ובנפש זולתה · בכלל ובפרט כל יוצאים ממקור אחד ואפשר לומר
עליהם בכלל שהם על ענה אחת כללית הלשונה אמנם הנמצא גם מצד הטבע ולכן
ושונה בעבור לשונים ראשונים ועל ידי הפכל הדעת האלהי יהיה עליה נבואה לבלבך
נבואתו בחלק מחלקי המציאות הטבעי ולא יהיה בכל העולם שזה כמנע · ואמנם
טבע קיים אי אפשה השגתו · גם יהיה לפעמים השינוי לאכרח עניין מבלעדי הנזק

גם שהאומות הנכללות
נחלקים ומהם
כן אינם פחות משבעים

מלבן כי אם כמקרה
שהמקרה
והטבע והעניין הטבעי
שיש תנה מצד הטבע
כבר נעה

עלות הנבוא׳ ולולא כן יהיה זה כי אם בלי השגה מחשבת ה׳ הנבבד ובכח הכרח
כבוד באמצעי בין האדם ובין האלהים והוא לבוריע לרואי השנוי יקרא בארץ כשיקרא
ולא יתכן שמוד המיוחד והוא משונה אשר הוטבע עליו בתחלתו המיוחד אבל יחיד
עד שנד שינוי בשובו אל טבעו ואל חקו הראשון ובשובו יתאמת ויתקיים הכלל
שתמיה פלא באמת וכבר יקרה גם כן בשמים בתנועת החלקית הפרטית כלל
בכללית ולא בחלק מהחלקים הנפרדים כלומר שישתנה כוכב אחד ממציאות טבעו
כי החלק הנפרט העליון קיים בעצמותו כקיום הדבר הנקרא כלל בתחתונים ולא
עוד לו מקום הדבר שהוא כל אחד ונפרט הקדומה הוא מציאות החלק העליון
והחלק העליון מקיים את כל התחתון ואע״פ שמציאות החלק בכל והכל בחלקים
שאין בעליונים דבר משתנה לעולם בעצמותו ולא בכל מקריו כי אם בחלקי
התנועה המקומית הסבובית המוטבעת בגלגלים שכל תנועה שעושין כלל
שנוי תנועה והנה חיוב מציאות בכלל האומות היה תחלה משנוי המקומות
העליונים והתחתונים שכל העולם הוא במקום במקרה והחלקים צריכים למקום
ואל זמן גמן האדם הוא כל החלקים המיוחדים ומשקלם במה שהוא
כל וחלקי עקרו שם הכל הראשון והחלק האחרון שבכלל בשוה והוא שם אדם הפרט
ושם אדם הכללי שהוא שם המין ויהיה זה הנקרא בשם של כל הכל אשר אין אחריו כל
בגמות סוג הסוגים שאין עליו סוג על דרך משל ויהיה זה הנקרא בשם חלק חלק
החלקים אשר אין תחתיו חלק בגמות מין המינים שאין תחתיו מין על דרך כמו
ואם מן המינים מורכב מרבים וגם איש האישים מורכב מאיברים רבים כלל
שהכלל בינהם הוא בחיות הרכבת מין המינים מורכבת מחלקיה והרכבת איש
האישים מורכבת בחלקיה ואלה נפרדים רבים בלתי מדובקים ואלה נפרדים
רבים מדובקים וכבר ייחודו מצד היות לכל איש ואיש מנהיג בפני עצמו כמו שיש לכל אבר ואבר מנהיג בפני עצמו וכמו שיש לאלה כחות מיוחדים כן לצאת כחות מיוחדים וכללים
ובכללים וכבר כמו כל חלקי העולם לנוף אדם אחד בכללו ובחלקיו ויחזו אלה
מדבר כלומר משכיל לכמות העולם אלין ולא אל אחר משאר בעלי חיים מפני
היותו בעל שכל מורכב מנפשים רבים ובחלק ראשון של המורה נכח הרב הא־להי
ז״ל והפסוק המקובל ועין בו והבינהו משם וקצת כי כל איש ואיש מחשבי מיום
בנפש ובנפשם ובשכלם הנה נמצא להיים עמם והוא אחד משפיע לכולם
ושפע אחד לכל לא שיפרדו במעלות ומפני היות השפע הא־להי מבלי חקר
כי הנה הוא משגב המקבלים שהם בלי חקר גמו ושוב העוברים וההוים
והבאים אמנם האדם היה ראוי להיות זה השפע הוא הקרוב אליו יותר מהשפע
המשפע על השמים בפרטיהם שהם נפרדים מקבלים שפעיהם בעלי חקר
ואינו גורע מי שהוא בעל חקר כמי שאין לו חקר בפועל כי הנשארים
משכלי בני אדם אין להם חקר והנמצאים משכלי השמים יש להם חקר
ועל כן היתה ראויה זאת המעלה הנכבדת המיוחדת מכל מעלות

המציאות להיותה מיוחסת לאלהות שמו ועל כן נבחר ה׳ במין האדם להיות חלקו
בבעולם יותר ממה שבחר בזולתו מן העליונים ומן התחתונים וזה מצד שכלו ועל
זה לא יורעים כי השכל פועל בנו שכל פועל בפעל הוא לא כל העליונים ולא
זולתו מן השכלים הנפרדים כלם ולפי זה השכל אשר לנו הוא עשירי הוא הכל והוא
המיוחד אל הסבה הראשונה לכל במעלה והנה שמו המיוחד לענין כמו
שיתבאר והנה מפני היות פעלו אחרון היחס שמו אל המספר האחרון ומפני
היותו ראשון במעלה היחס שמו אל המספר הראשון ומפני היות פעלו בגמות
הגלגל מהגלגל בסבוב גלגל שהוא פועל אשר היה והנה ויהיה כמו חלקי מן א׳
האדם שהם אישים הפרטיים המיוחסים היחס שמו אל המספר האמצעי
הגלגל והמספר הראשון הוא הקצה הראשון כגמות אדם הראשון והקצה האחרון
יורה עליו המספר האחרון אשר הוא בגמות אדם האחרון והאמצעי שבינהם
אשר יורה עליו המספר האמצעי המיוחד אשר הוא חמשה מצד אחד וחמשה
וששה מצד אחר וששה לכל מצד אחר הוא בגמות מין האדם אשר בין הפרטי הא׳
הראשון והפרטי האחרון ועל זה היה הראשון גם האחרון אחר אחד והאמצעיים
שנים בגמות שניהם שגם הם אחר אחר מדובקים ולא הגלגל הגלגל יתהפך
הגראו יבוא השנים האמצעיים ראש וסוף ויהיה מה שהיה ראש אמצעי וכן מה
שהיה סוף שוב אמצעי וזה סוד הנבבד ועם שמזה המציאות הקודם לאומות
ולשונות ההתחייב היות האומות והגלגלות כמו שלות מזו לזו ומזו לזו והתחייב
היות ההשגחה מתהפכת גם בגמות הכרובים ובגמות להט החרב המתהפכת
בשוכנים מקדם לגן עדן כי לשמור דרך עץ החיים ומההתהפכות שם השם
התחייב היה כמות האיכות והצורות ושנוי האומות וחילוף חקותיהם ולא עוד
אלא שכל התנועה סבובית אמנם היא מתהפכת בגמות הסבוב התנועות ה׳ המיוחד
ותמורת התנועות התמונה אל חמר כמו ה׳ והוא האותיות שם חמר אלבור וכמו
שאמר כמציאות נמצא בחשבון מקומות זה סוד יסודות והשמים כן נמצא הדבור
בחמשה מקומות בפה ומפני שהצורות מהן פרטיות ומהן כלליות התחייבו
היות התנועות במציאות כלליות ופרטיות וזה כלו התחייב מהשם שגנוע רוח
היו גם כן כלליות ופרטיות וכן תנועת הלשונות כלן מתגלגלות בצורה שוב בחמשה
תנועות לשונות שלש שמולות סבובות הן מערב למזרח ומזרח למערב ומערב
ותולדותיהן בשתי הצלעות ימין ושמאל ואע״פ שהתנועה הסבובית כוללת את שלשתן
זהו אחת בעצמה והשנים יסודות ישרות וקם ממעלה למטה וממטה למעלה
ואע״פ שהתנועה הישרה כוללת את שתיהן והיא אחת ונמצא שהתנועות כלן נכללות בסוג
הסוגים בשם בשוה וחלקיה שתים לשונות וגם הסבובית והישרה והן מיוחדות לתנועה
אחת בסבובית שלשה מהם מזרחית מערבית ונועה ותחת השנים שתים הן עולה
ויורדת כן נמצאות בגבור בעצמו כאותיות למען כי מה נמצאות בכל לשון התחייבו
בגמות כל העולם ולפי שהתנועות עצמם מקריים צריכים אל מנהיג להניעם

בעלי החמר והמנהיג צריך שיהיה נחלק לשני חלקים אחד מנהיג ומתנועע
עם המתנהג ומנהיג בלתי מתנועע עם המתנהג התחייב להיות באותיות
המקוריות שהעיר בם צורות התנועות ענין שלישי והם הדבר הנקרא מניעים
ונמנעים והם לאותיות ולנקוד כנשמות שגם הם מתנועעים עמהם בעת מניעים
אותם אלא שתנועתם מקרית ותנועת האותיות עצמית והתחייב על זה להיות
לכל זה מנהיג בלתי מתנועע שהוא מניע הכל מחוץ ר"ל שהוא נבדל מהם בעצם
ומשפיע עליהם בהשגחה והוא השכל האנושי המניע כל הלשונות והוא בלתי
מתנועע לא בעצם ולא במקרה ור"ל השכל האנושי הפועל במין האדם כפועל
אלוהי בבחינת [illegible] והוא אשר שם בלשונות אחר מיתם דבר אחד מובן לכל מעבר
שגם כיום הוא דבר אחד בלי שהוא בלתי מובן לכל מעבר והיה סבת זה פזור האומה
כמו שנראה בסוף הפלגה וכן [illegible] בכלל [illegible] וזאת האומה כמו [illegible]
בנושאיה נתבלבל הרוחק מחברתה ולשון שלה מוסכמת לם [illegible] ואין זאת
רוצה לומר [illegible] ביניהן [illegible] יהיה זה כרוחק שבין שהיתן במקום סבה להיות
זו בלתי מבנה לשון חברתה כי בבר הבאר שהלשונות הן הסכמיות והדבור עבעי
אינו הסכמי [illegible] מכריחו לכלם [illegible] מה שהוא לו בבח לאפשרי
ככבוד [illegible] כלן שאם לא ילמדום לא ידעו בעולם והם [illegible]
בכלם בבח [illegible] ואינם לו [illegible] במראות הנחרות והזקנה שהם [illegible] בבח חיובי
שיש לבעל [illegible] מונע כולם [illegible] עלבן בענינים ההם [illegible]
יגיע בכלם [illegible] ובדרגל לו [illegible] והבנת הדבור הם
כחות נפשיות [illegible] מכח [illegible] לו [illegible]
[illegible] שהכלם בעל שכל בבח [illegible] יקבלו אם [illegible]
ואמנם שהוא [illegible] ענין [illegible] לאחר שזאה [illegible]
[illegible] בעל [illegible] לאחר ולכם על
אחר [illegible] בעל [illegible] הכל [illegible] אחר הענין המבע [illegible]
שתי [illegible] שתי אומות שהן קרובות זו לזו [illegible] לשונה שלזו וזו לשונה שלזו
[illegible] בלשון האחת [illegible] עד
[illegible] על שיהיה נכר ההבדל [illegible]
[illegible] לא יבינו [illegible] והנה הנה ללשונות [illegible]
[illegible] של לשונות קרה [illegible] ויהיה הסבה הרחוק וזה כי היסוד [illegible] קרובים
[illegible] והוא הם בחלקיו גם כן ועל כן היה קל [illegible] לאויר
והאויר [illegible] בחלקיהם הקרובים [illegible] והאויר [illegible] זה [illegible] לאויר [illegible] הקרובים
וכן [illegible] למים בחלקיהם הקרובים [illegible] והוא [illegible]
[illegible] הרחוק [illegible] וזה התחייב
[illegible] הלשון [illegible] בכלל [illegible] לשונות
[illegible] גם כן כלן [illegible] אחר והוא [illegible]

בענין

בכלל

בכלל שחלקין כל אותיות וכבר גרם הפזור קשרה לאומה מיוחדת שנפוצה
על פני כל הארץ ושכח לשונה ולדבר לפי הלשון שהיא קרובה לה בשכנותה עד
שהיה זה סבה להיות כי שתשוב באחרונה [illegible] הדבור לשפה [illegible]
האומה המיוחלת במקום מיוחד שכבר יהיה הקבוץ ההוא מכלל כל הלשונות
אשר בארץ ותהיה סבה שכלם ידברו בלשון מורכב ביניהם ותהיה כל הלשונות
מורכבות בהרכבה אחת אחר שהלשון תכלית הכוונה בה להעתיק הכוונות
מנפש לנפש עם שבמשך הזמן לא ידעו בעלי הלשון המורכבת אי זה
נבורכה מלשון [illegible] ואי זה מלשון [illegible] [illegible] יחלק הלשון ההוא
לשנים וזה הדבר קרוב למושכל דלשון שכבר יקרה היום למי שמדבר לבני
[illegible] הקטנים בשתי לשונות ומרגילם בכך שהם יחשבו שכלמה שמועים
[illegible] בלשון אחד ואף שיהיה צריך להאריך יותר בספרי הלשונות והייתי
[illegible] בענייניהם [illegible] שהיינו צריכים אל [illegible] דברים אבל
הקדמות דבות כי לאמת ענייני סתריהם במופתים ברורים הנה מספק עד
כאן מה שאמרנו בם בכלל לפי כוונת קצור זה החבור

חלק סימן ל' ענין מ' סימן נ' טלל סוד

הלשון המובחר שבכלל הלשונות הנה כבר הודענו ענינים כלליים
בלשונות ובארנו שהשפע האלהי מניעם לכלן והיא סבת מציאותן והוא המוציא
אותן מן הכח אל הפועל ואחר שהוא כן צריך [illegible] שוים [illegible] שוים
אחר שכלם הן פעולותיו ונאמר שידוע הוא שהם שוים [illegible] הם שוים
[illegible] מציאותם [illegible] התואר הכללי אשר הוא הנותן בו צורות
[illegible] והם ההשגות [illegible] מהדבור [illegible] שוה הכל שוה
[illegible] שבכלל בין הלשונות יהיה במראות ההבדל אשר בין האומות וכמאמר
ההבדל אשר בין מלכיהם [illegible] שכל אומה [illegible] תורה ומצות וחקים
ומשפטים [illegible] נבואת [illegible] על הכלל
וכל [illegible] האומה [illegible] היתה [illegible]
[illegible] הלשון [illegible] שהוא [illegible] האלהי מניע הדבור הכללי וכבר
התפרסם באומות [illegible] היא האומה [illegible] אשר קבלה תורה [illegible]
[illegible] מכחשת [illegible] שהבל [illegible] כבר [illegible] והביא
[illegible] בן [illegible] היה [illegible] אשר [illegible] לשונן
גם כן [illegible] שבלשונה של אומה הזאת המיוחדת
[illegible] שנבר [illegible] לכתוב בלשון שיכתב ולא עוד אלא שיהיה
[illegible] שנכתבו על [illegible] לוחות [illegible] כן [illegible] בין [illegible] סבול
[illegible] אחד [illegible] נכתב בלשון הקדש [illegible]
[illegible] עד [illegible] האומה
[illegible] ממעלה [illegible] בזמנה אחרת [illegible]

[illegible] ולא מקום
קרב [illegible] הכל
הסבה [illegible]
[illegible]
ברוחק

ומשכה ובמועטים והמיר מכהכה׳ הנה האומר דבר זה הוא בעצמו מודה על
מעלתה ועל מעלת לשונה ועל מעלת מבחר בעל סרחון ואחר שהודה על העקר
באו והקשה עליו מסבר׳ אותו חסרון שלשת המעלות הנזכרות היום ממנו׳ וגם אם
לא הקשה עליו ובענין החסרון המורגש כולם היינו מכחישים המורגש לדחייה
[illegible] המושכל שהמורגש קודם לו בטבע ואע״פ שהמושכל קודם לאור [illegible]
[illegible] בעבור חמש הקדמות׳ אבל גם אני מודה על האמת שהיום
שלשת המעלות חסרות ממנו אבל לא על דרך חלוף ואת מתן באחרית רק
הדבר דומה למי שהיה לו מרגלית נחמדת והיה רוצה להנחילה לבנו ובהגיע
הזמן שהיה מוריה לבנו כרבי הנער כדי שיכיר מעלת המרגלית ותהיה בעיניו
נחמדת בעיניו כמו שהיא חמודה בעיני אביו כי הבן והנער לא אבו מה עשה האב
לא נתנה לבנו המרגלית כי אם כי שלא יפסד בה וזולתו אם ישוב ויראה את אביו
[illegible] שליכה בבור כאומר לבלי ישוב בנו [illegible] רואה שידסנה ואם ישוב אינו רואה
שיפסידנה וכל עוד שלא ישוב יהיה גנוזה בבור ונסישוב אליו לעלנה מן הבור
ויתננה לו וכל עוד שלא שב [illegible] במים [illegible] והיו מכעיסין את הבן מכל
יום ויום ובלא לחן [illegible] שלאו [illegible] כמרגלית הבן לא היה חושש
כי לא בו [illegible] והעלה המרגלית
מן הבור [illegible] ומי נפלו על פניהם ובושו מעקר יהסד
[illegible] להם הרבה [illegible] על [illegible] להם הכעס שהכעיסוהו ברוב
[illegible] כן קרה לנו עם האומרים שהשם החליפנו בם שאין לנו תקוה להשיב כל זמן
שאנו בגלות [illegible] זה השם [illegible] ואולם כשובינו [illegible] בתשובה גם הוא [illegible]
את שבותינו יבושו מביישנו [illegible] לישראל [illegible] את שבותינו [illegible]
[illegible] היה לנו [illegible] ונדירין עד כלותם׳ ומפני שאין
לנו עניין היום [illegible] המדינה שלנו [illegible] בכל יום עניין המחלוקת
[illegible] החמרה [illegible] אם [illegible] על בוא המכריע האלוה
המרגלית [illegible] ויתנה [illegible] יקבור הזמת [illegible]
[illegible] לבעליה הראשים [illegible] נקראים בנים לוי [illegible]
[illegible] המחלוקת [illegible] מה לבנות ויראה
כל איש ואיש [illegible] אחד [illegible] חבירו וחבירו הוא עצמו
[illegible] כל [illegible] ובל חלק מהם [illegible]
הוא הכל [illegible] רבים [illegible] ולא ילמדו עוד איש את רעהו לאמר
דעו את ה׳ כי כלם ידעו את ה׳ למקטנם ועד גדולם כמים לים כי מלאה הארץ
דעה את ה׳ כמים לים מכסים׳ [illegible] המחבר [illegible] הכל מודים [illegible]
הלשונות [illegible] לשון [illegible] ועל כן נודע [illegible] שנודע בה [illegible]
[illegible] המחקרים [illegible] נודע [illegible] גם [illegible]
[illegible] שיהיה השם בוחר [illegible] מכל [illegible]

בעבדות

בעבדות מכל הגלגלים [illegible] שבעה רקיעים ברא הקב״ה בעולמו ומכלם לא
בחר כסא כבוד למלכותו אלא ערבות והוא השביעי [illegible]
[illegible] מכל כוכבי שמים [illegible] והגלגל והיסודות [illegible]
מבחר מכלם [illegible] מכולם׳ והנראה [illegible] הזהב מעולה מכלם
ומה אילנות [illegible] מעולה מכלם ומבעלי חיים [illegible] מעולה
מכלם׳ ומה מעופפים שהנשר מעולה מכלם [illegible] השור בבריות
הנקראים בהמות [illegible] ומכלם [illegible]
ישראל [illegible] הנה כבר ההגדה [illegible]
במה שתמצא׳ להודיע בזה החלק השלישי [illegible] לשון הקדש׳

החלק הד׳

סימנו אותיותיו׳ מנין [illegible] חלקיו
חמשה׳ ועניניו חמשה [illegible]

חלק סימן׳ [illegible] עניין א׳ סימן [illegible] עניין תורת האדם׳
ספר יצירה [illegible] שלשה דברים נבראו [illegible] אותיות האחד עולם וקשני שנה
והשלישי נפש׳ [illegible] עולם הוא [illegible] מים ורוח [illegible] כוכבי לכת [illegible]
[illegible] בכלל העולם [illegible]
[illegible] והשנה [illegible] מן העולם [illegible] ורוח [illegible]
ורוח [illegible] כוכבי [illegible]
[illegible] השנה
[illegible]
[illegible] כמו כן [illegible] כוכבים
[illegible] והעולם וכל
[illegible] וכל חלקיה [illegible]
[illegible] ויכים
[illegible]
[illegible]
[illegible] במלחמה׳ [illegible] אחד [illegible]
חלק בחלק [illegible]
[illegible] טובה׳ [illegible]
[illegible] אחר [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] כל [illegible]
[illegible] הסופר [illegible]
[illegible] לבנה [illegible]
[illegible] הלבנה ללבן [illegible]
[illegible] בפעולה
[illegible]
[illegible] להשגת [illegible]
[illegible] בלתי [illegible]
[illegible] התורה עליו [illegible]
[illegible]
[illegible] בכל כחותיו [illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] מכל מה שנדרש על דרך הנסתר תורת על [illegible]
[illegible] נכתב
[illegible] יקול [illegible] בין [illegible]
[illegible] המיוחדת בכח הדברי
[illegible] כל אחד [illegible] וקריה
[illegible] על דרך גמול [illegible]
[illegible] בלתי [illegible] גם כן [illegible]
[illegible] בכלל זה הספר [illegible]
[illegible] והם דרך [illegible]
[illegible] יודע [illegible]
[illegible] במקום [illegible] כן מה הנראה [illegible]
[illegible]
[illegible]

ותנועם עד מי שהוא בתכלית הפשיטות והייחוד עד שאי אפשר להיות פשיטות
אחרת אשר אין בעצמו שום הרכבה בעולם לא עצמיית ולא מקריית ולא על דרך
הקיימתן על דבר זולתו ולא על דרך התחדש דבר אחר אל עצמותו וכל הנאצלים
נאצלו ממנו נאצלו וכלם ליפרדי הנאצלות בבחינת עצמם ומחויבי המציאות
בבחינת סיבתם והוא מחויב המציאות בבחינת עצמו לבדו ומפני זה היה ראוי שהוא
כי ישבח באדם בשני הלידים בהכרח ויהיה הוא המכריע בין עניין השנים
והנה האחד מהם הנבדל הפשוט אשר באדם והוא הכח הדברי הנקרא נפש והאחר
השני והוא הדבר המורכב אשר באדם והוא החומר הנקרא גוף והמכריע ביניהם
הוא השכל המשפיע עליהם והוא נבדל מהם ומפני שהדבור מסתעף ושניהם
בגוף ומסתעף בשניהם ... וכן המחשבה נחלק לשנים טוב ורע והנה הדבור
המורכב כמו כן נחלק לשלשה חלקים שהם שני קצוות והם אמת ושקר. וטוב ורע וברכה
וקללה ודבר ואמרו הקדמונים שגם אלה יחלקו עוד לחלקים ושתי אמצעי בין האמת
והשקר והוא שקר ואמת מעורב ועוד חלק המעורב לחלקים שידוע כי אין אמת
יותר מאמת ואין שקר יותר משקר אבל יש דברים שאינם אמת גם אינם שקר
ויש קרובים אל האמת ורחוקים מן השקר ויש קרובים אל השקר ורחוקים מן האמת
מפני שהאמת והשקר שתי קצוות אשר אין אחריהם קצה ממינם והם שתי ליות
ולעולם שהאמת דבר נמצא והשקר דבר בלתי נמצא על כן המעורב היה ממוצע
לקצוות ונחלק גם הוא ברוחק וקריבה אל אחת יקראו הקצה האחד כלו אמת
והקצה השני כלו שקר והאמצעי חציו אמת וחציו שקר והנקיון רובו אמת ורובו
שקר ואמנם החלוקה שאינו לא אמת ולא שקר לא נמצא החלוקה הזאת ויטע
שהדבור הוא המורה על דבר נמצא ואם הוא נמצא במציאות כמו שנזכר בדבור
ייוחס לנדרש לאמת מצד הנמצא שהורה עליו וגם יתכן שהדבור יבא להוראת
על דבר שהוא נמצא ואין לדבר ההוא שום מציאות כפי הדבור ואז ייוחס לדבור ההוא
השקר מפני שלא הורה עליו הנמצא כמו שנזכר בדבור ומה שיהיה הדבור
נחלק להורות בן על שני נמצאים ויהיה האחד נמצא והשני נעדר ייוחס הדבור
גם לשנים ויהיה חציו אמת מצד הנמצא וחציו שקר מצד הנעדר וכן ברוב
ובמיעוט יתיל הכל לפי הנמצא והנעדר וכן הטוב והרע והברכה והקללה ובכל
מה שנזכר בדבור בגוונות האמת והשקר וחלקיהם וכן המחשבה בעצמה אבל
המעשה כולל טוב ורע אבל אין אמת ושקר נופלים עליו בעצם כי אם במקרה
כאומר כלו כתב ספר פלוני שיאמר בזה אמת או שקר במקרה כלומר שחוזר
העניין אל הפועל לא הפעל אם היה הפועל הרמוז ממעשיו על ידי הפועל
אם הפועל אם לאו אבל אם יאמר עליו עשה מעשה פלוני אינו נופל על זה העניין
אמת ושקר ואם עשהו אבל יאמר טוב עשה או רע עשה וחוזר אל המעשה
שהוא טוב או רע גם אל הפועל שעשה טוב או רע ואמנם על הנמצא אם נמצא
נופל עליו אמת שנמצא ונופל עליו אמת שהוא בצורת כך אם להפך ואם כן אין

אמת

לשנים כשנתחן אם
יורשת שכליה אם
נפנית דמיונית
ממעטת נחלק לשת

אמת ונופל כי אם על עצם הנמצא ועל תואר הנמצאים גם אין שקר נופל כי אם
שהפכם ואמנם על המציאות הכללי שאמרנו על כן מורה על היותו טוב מצד הפעולה
וכן עליו מורה המציאות ההכרחי שהוא האמת וגם התחדש התייחסה הפעולה אל
כפעל מכוון באמרו וירא אלהים כי טוב ועל כן שהטבע המכבר אל הוא דבר שהוא
נמצא בלתי כוונת מכוון לא נזכר כי טוב וזה סוד נטל מובן מן היום השני
ואל יטעך אמרו יהי רקיע בתוך המים וכו' ואמרנו כי כן שהרי זה יורה על כוונת
עליון שהעדר מאמר כי טוב לא קרה לא מפני דבר שנמצא מתוך שני מיני המים
והוא דבר שהתחייב ממציאות הרקיע אחר שהתגלה מציאות ונהיה נגלה בין מים
העליונים ובין מים התחתונים והדבר ההוא הורמז ביום חמישי שהוא יום תשורת
ליום שני שבשני פעולת מים ובחמישי תולדות המים וכבר נברא ונולד קבה ליום
שני ורמוז קינים כבר נמהלך נברא מי שהשלים לא טוב להיותו טוב ועם הטוב
השיקף הרע והרמוז בעץ הדעת טוב ורע ורמוז לשני כמו שנבראת אשה נבראת
שטן עמה נוכח גם השטן בעיכס בלתי מבין בביאתו ובא על חוה אחר היותו עמה
לא עליה והטיל בה כח בלתי נקי ובלתי טהור הוא מקרה הוא מקרה לילה קרי שמו
והמלאכות מפה סרותה ... מפה ... וזה הסוד יגלה לך ברית
חרתום ואמוך וכשדי כי מפה פתוחה סומה חרותה ... בארץ והרמז הוא יטופך
ראש ואתה תשופנו עקב ואור ... ידוע ולפי מה שרמזתי לא תוכל להשיג תשובת
למתיות ... בנבראים ובאותיות שבספר הנבראים ובנקודים ובטעמים
ובתנועותם ובשמותיהם ובמספריהם ובחלקיהם ובחלקי חלקיהם ובהרכבתם
הרבות ובמוכפלת פעמים רבות ואז תבין יראת ה' ודעת אלהים ואי אפשר להאריך
בזה יתרת האדם כי אין קץ לחכמה אבל הרמזים מספיקים והוא שהאשה בדמות
הנבדלים ומה שלמעלה מהם ומבטנו ולמטה הוא בדמות עולם התחתון אשר
ממנו נברא ובו נתר בסתרי גלוי עריות ובסוד שפיכות דמים ובעבודה זרה ועל כן
בזכר המושל והרוכב שהוא פועל זה הפועל נפעל בסוד ברית מילה שכולל שלשה
עון שפיכות דמים וגלוי עריות וזו היא הברית שכרת לאבותינו אלהינו וכנגד אברהם
והבו וזרעו שהם עבדו לבורא מכון לכן השלם עבירות התמורות שבתורה שבאו
לנו בעת בריתנו מציאות העולם התחתון אשר אין לשם חפץ בו כלל שאין לאדם
חפץ בזה שהוא ממה שהכל צו שהטבע מכריחו ובזה הברית לזמן שלא יבוא
לנו לעבור נחת ממילו העבירות שהזכור מהברית מילה שאתו שכבר יש עליו עדים
שבעה עליונים ראשונים והם ז' ימים הלידה ואחריהן כל הנבראים בם ועל כן היה יום
זמן הברית אחר נלבשו ז' ימים והוא השמיני שהוא היום שבו נברא ובו נולד והוא יום
בריתו ואם אמר בריתו ולא היה לכנע וה לא קיה ביום בריתו ולא היה ביום בריתו לעת
מלא היה יכול לסבול לא היו נבראים עדים עליו והיה ראוי שלא יהיה נכון ביום מן
הימים והיה נימול במקום מתקוממות המציאות והיו לו עדים להעיד בהם והיה
נימול גם מענש ולא כיה אחר ח' ימים גם כן היה צריך להיות על ביום ח' לבריתה

יו׳ התלבשות מתלבש מז לו בסוד ו׳ ספירות המתגלגלות גמעות והשם שבסוף עולמו
וידו הז׳ והז׳ נחלקים ללה לעכין ולה לבעלה ושעמל היה במילה יודעים מסוף
החלק שהוא שלמודה ועם השם כי כם על עוה לחרת ושה היא מעולה ותכמה
ואמרם על זה למרה ולעיה בם לת השמים ולת הלרץ וכל הנמשך לזה והנה אלה
הג׳ עבדות ראו להורות על ג׳ ספירות הידועות בקבלה שהם מחשבה והחכמה
והבינה וקם הם החכמה והבינה והדעת ושלשתם מגדות על מה שראוי להלמין
בשם יה כי החכמה עזרת לבלתי עמוד עם והבינה עזרת לבלתי שפוך דמים ומי
שנברל בלשם אהים והדעת עזרת לבלתי גלות עריה להחליף כח בכח נכרי
וזר שהוא בלתי מינו שהטבע הלגושי עזר שהלכם ולשתו בגלות המין כולו וכל
מי שכמין ולם מחליף כוחה למין שמשמיר מינו וזהו זר לנלה הטבע כל שכן לנבל	מ׳
הדעת שהוא לחר הטבע וזוא הוא ברמות עלמו ובשרו וולטו זר לבלו והשם
כרת ברית לבלתי התקרב לל הזר ולברוח מן הערל ועל כן מזו בפסח קבל
לבבריל בין הגוים וכל זר לל יאכל בו וכן וכל ערל לא יאכל בו ובקרבן והזר
הקריב יומת והעולבור לזלה הסוד כל לב לוים מלקבל הוא זר לזלבו ועל
כן שם מבואר ומלתם את ערלת לבבכם וגם בעניין התשובה שהיא סבת הגאולה
וסוד הקבלן ומל יי׳ אהיך את לבבך ולת לבב זרעך לאהבה את יי׳ אהיך בכל לבבך
ובכל נפשך ובכל מאדך למען חייך ואמרו למען חייך יורה על היות המילה
הנעלה סבת מלת הלב ומילת הלב סבה מיבק חיי העולם הבא ללב ולנפש
הזוהבים לה׳ ...

הנה סימן נ׳ עניין ב׳ סימן ל׳ כולל כ״ב לותיות

כתוב בספר יצירה כ״ב לותיות יסוד ג׳ למות למ״ש וז׳ כפולות ב״ג ד״כ פר״ת וי״ב
פשוטות ה״ו ז״ח ט״י ל״נ ס״ע צ״ק ושם כתוב שאלה כ״ב לותיות הן הן שבהן נברא הכל
בלומרו כ״ב לותיות חקקן חצבן שקלן המירן צרפן וכן כבשן כל יצור וכל
העתיד ליצור ועוד למרו שם כ״ב לותיות חקוקות בקול חצובות ברוח קבועות
בפה בה׳ מקומות וזכר מקום מבולן וזכר מולך כל לחת ולחת כפי מקומו
ולם ישם קבועות בגלגל ברל״ב שערים וכל מה שנמשך לזה ומשם תבין
השלר הנה בלשר המחבר ספר יצירה יהיה מי שיהיה ז״ל להודיע ביראיו
ולהוסיף שמו שכ״ב לותיות הם יסוד הדבור והוא גלגל עשירי כ״ל גלגל הלותיות
הוא הגלגל המעולה שבכל גלגלי המליאות והוא גלגל ראשון במעלה וקודם
לכל גלגל במציאות והוא גלגל התורה והמצוה וכל העליונים והתחתונים מנהיגים
על פיו ועליו למר בדבר יי׳ שמים נעשו וברוח פיו כל צבאם וכבר קראו בעל
הספר ספירה לחת ראשונה ולמר לחת רוח אהים חיים ולמר קול ורוח ודבור זו היא רוח
הקדש ונקרא ספירה שניה בלמרו שתים רוח מרוח ושקף שם רוח לשני עניינים
לחד להורות על לשון המסופר והוא רוח הקדש והלבורה שיש היחון והוא הנה הדברים
וסוד ויהי קולות לפני קולות כי כלם ברוח מתלבלת ומזה תבין סוד חיות

וגו׳ מתלבלת ופעמים השוק ופעמים מתלבלת חש מל חש ממהר והנועה מל פוסק
מהתנועה ובין חש שותק סימן חש בוין ומחשבה מל׳ מדבר סימן מלות חבר סופרין
גלגלו טעות רמז שתי לצנים בגוות שני בתים וכן כלן ושם נאמר אשר ברוח השם הנבר׳ אל
מהלשון חקק וחצב כ״ב לותיות והנה הורה בדבריו כלם שהספירות העשר הם העקר
הראשון והקרוב לליהם מלציאות הם כ״ב לותיות ושם העניינים שקראן ל״ב נתיבות
פלאות חכמה ולמר שבהם חקק יה יהוה צבאות שמו ולתה לך עוד על זה הסוד
ודע כי שם יה הוא השם המעולה והנכבד שבכל השמות גם המלא הוא הוא עצמו אל
שזה בין ב׳ לותיות וזה בין ד׳ לותיות ומזו שנכתב הראשון וחצי השם כך ראוי
שתפריד חציו האחרון מגבל ויהיה יה הראשון יה וזה תמיד ויהיה האמצעי יהוה וזה
כלו ויהיה האחרון יה וזה חציו האחרון הנשאר מהחצי האחרון ולזה הכל שני שמות	קדמון
שלימין ולא שנתגלה מחבורם ומפירודם סוד העניין ג׳ מורה על השורש הנקרא
בזה השם ולכתבתי בטורה וו שני החלקים נבדלים והאמצעי מלא מחובר כזה יה יהוה	וכתבתיו
יה עתה חלקם לה׳ לותיות בחלוק שזה ר״ל יה יה והוה חבר עוד חצי האחרון אל חצי
הראשון ושים האחרון ראשון והראשון אחרון והמלא שהיה בתחלה כן יה וה והה מוו
והפך מראש לסוף ומסוף לראש יה וה יה חברים והמלא והיה חבר השנים הראשונים
עם יה השלישי ועשה מהם שלש תיבות בני ארבע ארבע לותיות והמלא סודם
יהיה והוה והיה קח עוד שני לותיות לחרונות ושימם בראש התיבה הראשונה והמלא
הסוד מפורש מן וו לותיות נ׳ מפה ו׳ מפה ולך בזה הרמז המופלא בזה המקום
כי לפעם ושלם זה הסוד יותר רחב בעניין ולמנם היתה זאת ההערה פה להודיעך
כי ראשית מעלות השמות שאינן נמחקין היה זה השם הנכבד וסוף המעלות
הוא שם צבאות ובעל הספר חבר הראש עם הסוף ואולם מה שביניהם הם מעלות
לבד והם לדני אהים שדי והנה ג׳ גם לוה הם מעניין אהים והנה חבור ג׳ עם וה
נתקדש והוא כפל להיה וחבור ג׳ עם יה נתקדש בצורת הפוך בעניין אהים גם ג׳ ויה
נבקדש גם בן זסודו נעלם בשם אהו וברמז ואהי יעקב והוא כפל יהוה ויש נחלים
נפלאות וכן נחלקים וכן לבללים ולחבורים ולפירודים כי מרכבם ילוע סוד שם
המפורש על למתתו וכבר עלה השם לחמש לותיות בשני המעלות והם אהים צבאות
והיו עשר עלבן עשירה וכל שם מיוחס לשם לא ימלט מהיות בו לותיות יהם
מלותיות אהוי שהם לרבע לותיות הנח ונקראו לותיות העלמה ומהם חבר
שם הקודש העצמי ועתה כתוב ו׳ לותיות הנזכרות חמש למעלה וחמש למטה
והפרש ביניהם הפרש מעט כזה
ולם תמצא מק שכלו בקוקין בקלו הב
תבין סודותיהם מפורשים ומסודרים
ונקבות התעורר לל עניינם

אלהים
צבאות

נרמזים בם ומה שרמזנו לך וגם ממה שהשמענו לחר זה תדע שהכל	נ׳ בקלות
תלוי בי׳ ספירות ובכ״ב לותיות הקודש

חלק שני ענין ג׳ סימן ו׳ כל חלוקים··
גנת עדן חלוק האותיות תרשו בספר יצירה הי׳ משולשת מג׳ ראשונה והם אמ״ש
ומן ז׳ שבעה והם בגד כפר״ת ומן י״ב שלשים והם הוז חטי לנס עצק חה החלוק
לפי היצירה ונלקחה זאת ראשונה מהם לפי סדר אלפא ביתא ישרה והושלמה
לסוף האשן והוא חשית כל מספר שאין לפנו מספר כי לפני אחד מה אתה סופר
ומשלש מעלות שהם כמו את יסודות כוכבים ומזלות שמהם נברא הכל כד״ו
ברתיין האותיות נחלקים כך מפני שאלה השלשה מספרים יתגלגלו בגלגל עשה
א׳ לה׳ כי בשתבע ג׳ המספרים האלה על ג׳ קמלא סוד הקחלקים כי זה ג׳ פעמים
ג׳ הם ט׳ וג׳ פעמים ז׳ הם כ״א חבר ט׳ עם כ״א הרי ל׳ ועוד ג׳ פעמים י״ב הם ל״ו· חבר ל׳ עם
ל״ו הרי ס״ו חלקי אנג הרי גלגל וסודו הוה יהוה יהיה בסוד וזהו סוד המספר
והם ו׳ פעמים י״א וסימנך וא׳ זה מקום בינה ומן קעסה לז ויעלו קנ״ו חבר קנ״ו
עם ס״ו ויעלו רכ״ב ואם בפעמים ומעט מעשה כן ליב ויעלו רס״ד חברם עם רכ״ב
והמ״ה נעתי יסודו במלכותך סוד עליון וזהו המספר המתגלגל עם כב׳ אות
ואותיות שהם מרובעים בעבה על עצמם שהוא שישם כב׳ פעמים כב׳ ויעלו
תפ״ד פעמים ד׳ ובם תפ״ד וסימן ומוהר פלה בין עמי ובין עמך כי הוא
חסר נ׳ לת והם גם כן בסוד נסדר הזמן בגלגל ואמור סדר הזמן בתקופים
והנה נולה כדוגמה שנה מסודרים שהיא חלק מחלקי הזמן והנה הסוד בלסר
ובנפש והוא גלגל בגולך מכבר אהיך והם ת׳ פעמים ת׳ וכמו לם כי ועבר
אחר שנתגלה לם הנמצא כי בהמציאות והשלכה הענבר הכללי והוא אותם שהוא
גלגל הספירה הלוח הראשונה הנקראת רוח אלהים וסודה מתכן סודו יהוה בתמורת
את בש והוא רמז לשלש מעלות אחים ועשרות ומאות שהנה ג׳ מרובעים ועוד ג׳
מרובע עם ל׳ הוא ש׳ על שרשו הוא ת׳ הרי ש״ת וגם הם מן גלגל שסודו שגלגל
ורמז שלג שתחת כסא הכבוד שממנו נתהוה העפר הנקרא ארץ וגו׳ כי לשלג
לאמר הוה ארץ וסוד מלך שלכות זרע שכתוב זרע והוא כנגד שגלגל וכלם יסד
ועל זה מכוב שר קלב גם כתב שמר קלב והסוד שהוא אש המקבלה כי... ח
יודה מקבלה בא״ש יוד נתגלו לך מן האותיות סודות פנימיות וזה רמוזה כל··
חסר האותיות בגבורה יורה אקחלה באמת ועד זה ומזה העבי · המנוער ון
שבהפנים אשר הוא שר שכאורך תנועת הגלגל כו׳ את השמים וזה לא עד חתם
תמרג ימים כאשר סדם יורה בחומר ועל זה הבנה בנין גמלעהעומים להם
עד שיתגלו לך מהם סתרי יצירה וסודות המציאות ומה שיבאר לך זהו הוא
חלוק האותיות·· ·

חלק שני ענין ד׳ סימן א׳ כולל כלל מספרים··
דע שהמספר הכולל מועיל אלא בכל מה שבדלה להשיג והמשל בו כאשר
אתה רואה נמצאת סוד מהות השכינה אתה צריך לכלול מספרו התחילה בכלל
המבובה כאמרך שמספר השכינה בכלל הוא ש״ך ואחר שיעלה בידך הכלל

לכך סימן י׳ ענב יין כסמו ע׳ הרי עין ומיד מרובע עם ס׳

שמרתו תמיד ואם הוא כבור מובן או כלל מובן אל השכחו ובל תקקהו ועוגהו
על כן לבך כי יהיה יצא לך העלומות חכמה על כל פנים והטעם שכל הכברים
הנעלמים בלשון שהם שמספרו בשוה יוליכו נעשך עניו והם הם יהיו עניו כגון
אתאמר שעלה בידך ענין זכר ונקבה ורצית למצא כלל מספר שניהם ועלו ש״ך
כן ש״ך והזכור מי לפני זה זכר היה לראשון ש״ך על כן וכן ראה אם עשם זה לזה
ומי תנעלמו המבוקש ובבבל אתשמור נעתק מהמאיון שלא תמיר הכוונה
האהיה בעניינים הנעלמים: כי עד הנה ראית למעלה ונחנתום והוא ומספרו ש״ך
ומצת בלבבך מה מספר של על ש״ך הנה היה לך זכר ונקבה ואנדרוגינוס בלשון אפרוניינוס
יון זכר ונקבה הנה אם כן הכונה שוה· ואנעם שהיה בשתי לשונות כן עתה מצאת
ודע לך ועשית ממנו גוף דע לו גבור אלה והוא חוש אלם ויצא לך בכללו שגן
שהוא שני לפי ההבריאה שת נאמות בלשון אחד מהלשונות שהוא ומשלו שנק לא
בלשון יון כי אבולוש ותמצא כלל מספרו ומצאתו ש״ך והוא הוא בעצמו והרוחה
בזה ביותר גדול שאם לא היה מכיר מהות השטן הכתוב באותו או באחר מקומות
יתגלה לך סודו ונסתרו מכח השמות וזה כי פירוש דיאבולוש באמת לפי הנשון
אם בוא הוא בחולם יהיה ענינו שטן אחד ואם הוא בשורק יהיה ענינו רבים
והם השדים והנה היחיד במספרו שוה אל הרבים בין בלשוננו בין בלשונם
ועוד נתגלה לך מזה אם ידעת לשונם שזה השם נופל על גבל שתי עצמות כי
השטן והשדים בלשונם דיאו והעצמות בולוש ועוד בו סוד שני גדול והוא
שקוראים שם בולוש בשם סרוסים ואם כן הם שני סרוסים וזה הסוד נלוהו הסר
בלשונם השני בקראם שם השדים קעובילאה ושם היסודות בעצמם הנחלקים
לשני חלקים לשורות חלק אחד עולים ומים ועפר חלק אחד יורדים יקראום בשם
בשם אחד עם השדים וזהו קעובילאה ולפי זה הדרך תמצא בלשונות נפלאות
ובעקר לשונינו יותר מכלן ואמנם המספר הכולל כל האותיות בלתי מנתכן
שהם כפולות עולה מן א׳ ועד ת׳ אלף וארבע מאות וחמשים וחמשה שהם אלף
וחמש מאות פחות חמשה ומספרם בסימנם אתב״ה וכלם קץ ומורם מלכות
ואם תעשה מנצפך קלרם שהם פר יעלו בלם פרעה וסורם שלמות ואם תוסיף
ארובים שהם בסימנם בראש ותחברם עמהם תמצא סודם שר צבאות שהוא ראש
במלכות והנה עליהם נתפך גמספרו הארוך שלשת אלפים וחמש מאות ועלו כב׳
אותיות שהם ארבעה ותשעים וחמשה חברים יעלו לתנעת אלפים ותשע מאות
ותשעים וחמשה שהם חמשה פחות חמשה וכל שהם חוזר לאחר הרי חמשה פחות וחכמות
חמשה ונמצא שנתגלגלו כלם והנו מחשיות כי לא נשאר למספרם גם שימכון
המספר עלה אבל יצאו כלן לסוף בגלגל הכרסי ורעכו לפי מציאות שתי אלפים
ציפות אחת בת כב׳ ואחת בת כו הוה נרמז שנת מלא שנת תשע וארבעים רסוד
הזבל ויהיה מציאותם ז׳ פעמים ז׳ ויהיה המספר הכולל אותיהן בכללו אלפים
ותכ״ב והנה יעלו כלשונם וסודם שבע אלפי ואם הוא כנגד האיש והוא רמז למה שנ׳

במו ידו על אלמות שורים מ על שתים שוים עם חבריה והוא כלכל
ב [illegible] הכל [illegible] והוא [illegible] השכלים
מ [illegible] הספירות [illegible]
השורים והנה [illegible]

חלק [illegible] כלל [illegible]

[illegible] הנה [illegible] שלהוציא [illegible]
[illegible] שורים [illegible] שרשים [illegible]
[illegible] לפי [illegible]
[illegible]
[illegible] ושפירם
[illegible] והספר
[illegible]
הנה היה [illegible] לשרשים [illegible]
[illegible] האחרים [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] מבכלל
[illegible] בשני [illegible] באמת

ועל [illegible] בצורות [illegible] האותיות [illegible]
[illegible]
[illegible] הוליד [illegible]
[illegible] ספירות [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] כלים. והנה הין [illegible]
על [illegible] השלשים [illegible] מספר [illegible]
[illegible]
[illegible] כלכלו
הכל [illegible]
[illegible]
[illegible] השכלים
[illegible]
[illegible]
[illegible] והנה נשארו האותיות [illegible] אחד

לשרשים והם קך וכללם ג ושנים מהם היו שה והיו לשמשים חבים [illegible]
חמרם והמלת ששה ימים שאמר ב יה נשבא העולם עם האותיות והנה תבין [illegible]
אומרים כי הימים הם הכלים והם ששה מכשימים ונשתכל בזה הכלל
המופלא [illegible] ונסתריו והפלא הרבה כשנעתק עם הסודות האלהיים ונתכיר
סוד השמשים [illegible] השרשים [illegible] המשרתים ותכיר מי הוא
משרת הכלים לשר פורס [illegible] ומהם [illegible] סוד שני מלכים המשרתים
את המלך [illegible] לשר [illegible] ישעיה הנביא עליו השלום באומרו שרפים
[illegible] וכו ומה [illegible] האותיות [illegible] שנחלקו [illegible]
חלקים בחמשה מקומות הפה והם אחהע בגרון בומף בשפתים [illegible] בחיך
[illegible] בלשון המכה על מקום שורש השנים [illegible] העליונה [illegible]
בלשון המכה במקום ההוא [illegible] שהבלע לשר ביניהם קול [illegible]
[illegible] נזכרין [illegible]
[illegible] השינים [illegible] הלשון על [illegible] העליונה הנקראת [illegible]
החיך [illegible] עם הכלות [illegible] הלשון [illegible] על [illegible] החיך [illegible]
והנה לחר שהאותיות נמצאות בכלל בחמשה מקומות הנזכרים נחלקו הכלים
ונפרצו [illegible] הזכרה [illegible] חלק [illegible] בגרון [illegible] חלקים [illegible] הוא [illegible]
הגרון שהוא [illegible] למעלה [illegible] בגרון [illegible]
[illegible] הרי [illegible] הכתב [illegible] השמות [illegible] הזקנים
[illegible] והנה שם האות הזה [illegible] מקור מים חיים [illegible] והוא [illegible]
[illegible] מספר [illegible] וכל [illegible] ספירות [illegible]
[illegible] כל [illegible] והוא [illegible] והוא כולל [illegible]
שמות הקדש [illegible] רבים [illegible] והאותיות [illegible] נחלקין [illegible]
חלקים [illegible] הבחינה [illegible] לא נכר [illegible]
[illegible] שהנה [illegible]
[illegible] הוא נזכר [illegible] השנים העליונים
ושנים [illegible] הברית והנה [illegible] נכרים [illegible]
[illegible] האותיות [illegible]
[illegible] בכלים [illegible] סודות [illegible]
[illegible] הנזכרים [illegible] הלשון הם [illegible] הגבור הוא [illegible] סודם
[illegible] מן הגרון [illegible] השפה [illegible] לשניהם [illegible] מן החיך [illegible] הלשון
[illegible] מקומות [illegible] להזכר [illegible] הגרון
[illegible] מקומו [illegible] מהלשון [illegible]
[illegible] בגרון שלשה והם [illegible] בשפתים [illegible]
בלשון [illegible] בלשון מקומו [illegible] כן [illegible] בלשון [illegible] שהם
[illegible] שהם [illegible] הנשארים [illegible] בלשון [illegible]

נ׳ בלשון ס׳ בלשון בתקופה שני ע׳ בנין פ׳ נשפה ע׳ בלשון נמקום השני הנה היו
שבים בלשון עם לא ושתים בו נשתי וחם לא הרי וטשים בשבה ותן לא אחרי ואחד
בחוך ופילא ולאת בנין והיו ע׳ אחרי חי עם הי הראשונים ועוד התלמידים הם ליוח
קבלה מהם מבחוך י׳ בלשון בשם ושון נסכן ת׳ בלשון הראשון הרי הכל יחד והם
כב׳ ומן שלוט שאמרתי לך שלא יהיו נעים מוצא לפי סדור לא אמרתי זה
נעבור אלו מלאכות ולא ולהם ומשאר אותיות שבשאר דקני האומות אבל
ידוע שכל הלשונות אלה הם מקומות מבואם והמוצא שלהם טבעי ובלאת
שכמבואו אי מוצעו אותה בטבע וטבע שכל מה שאתה מוצאו גם הוא מזו האומה
ואתה מוצאו בכל אדם מכל אומה אינו מוסכם בעצמות כי הכל אחד הוא הנקרא
טבעי ואשר מסוכם גם הוא הנקרא מקרה ואם כי הדבור באדם טבעי הוא
ושיהיה מוכר מירוף האותיות גם כן טבעי הוא והדבור כולל שלשה דברים
והם שם ופועל ומלה ומצאנו שיקרא זה האיש זה הדבר בשמה קבוע לבלומר
לשונו וזה הפעל בצורה זו הידועה וזה הדבור בשור מאחד וכל זה משונה
בדבור הקדושה בתורות ובכל אומה ואומה הנה הבע שזה מוסכם בכל אומה
ואומה ואינו טבע אבל מוצא הקול מבטן והרוח מהשפתים הבור מן משך
המקומות הנזכרים והיה אם כן בכל הדבור משותף בשתוף זה כלומר קול ורוח
ואושית נקוד והכרת הקול מצטרפת עם רוח נהבריה הנה כל זה הוא טבעי בכל
אדם ולא ישתנה באחד ממינו כלם באמת ומקרה כלם וזולת מקרומים לו
ועל זה הקבלה בתופה שהלשונות הם הסכמיות ומאחר זה הענין בכל לשוני
לשונו להודיעכו כוונת המסור וכן לשה כל מוסכם בשון אי סבב ועם שכל מקבים
לבן כבר קדם לשון לשונו השני והער שלא לא קדם בו לשון לא היה יכול להסכים
עם זולתו לקרוא דבר בשני מלשה נקרא כבר כי איך יבין זה השני לשונו השני
אם לא יבין לשונו הראשון ויסכים עמו לחדש לשון ועל כן לכתוב שלא שיש קדמו
הפרש בין הסכמותיהן ואין זה מקום ביאורו אבל מאמר שזכרתי תוכל להבין
מה שלא זכרתי כי כוונתי היתה להודיעך בזה החלק קצת רמזים על ענין
תורת אלהים וכבר רמזתי לך בזה מה שאיפשר לבאר בקיצור לפי כוונת זה החבור
בזה החלק הרביעי גם רמזו קצת מענינו בקצת החלקים האחרים שכתבת עויר
ה׳ על זה תבין כל הכוונה בעזה״י

החלק הה׳ סימן ואותיו קצב חלקיו ג׳ ועניינו
ג׳ יתחבר לבן חלק סימן ה׳ ענין א׳ סימן א׳ כולל סוג המאמר
כבר התפשט לכל בעלי הלשונות שהלשונות דברים
נזכרים באה להורות גם על ענינו הנבדים הנמצאים ועל מקריהם ואין דבר
בכל הנמצאות שלא יהיה עצם או מקרה והעצם יחלק לחלקים והם עצם נפרד
ועצם מורכב וכן המקרה יחלק לחלקים יהם מקרה נפרד ומקרה לבדו והשם
שיורה על העצם יחלק לחלקים שם אחד ושם מורכב וכן מורה על המקרה

ועל כן

ועל כן לא תמצא בכל שונות שכל השמות בין העצמים בין מקריים נחלקים
בשלשה כללים ענינים חלוקה מוסכמת והם נבדלים ערוכים ומשותפים
והם פירושם בקצור הנבדלים הם השמות בין העצמים שנבדלו אלו
בעצמו וכשמו כגון אש מרוח ורוח ממים ומים מעפר ועפר מאש וכן נבדלים
זה מזה שאין כל אחד הוא חברו בפעל ולא עם שהוא וחברו עצם אחד בכח או
סוג עצם מחמר אחד והנה נבדלו בעצמם מצד צורתם בפעל ועל כן נבדלו
בשמם ולמנם בשתוף אש רוח הנה שתנה שמו ויקרא רוח לא מפני ש...
חמדו כי חמר האש הוא בעצמו חמר הרוח אבל מפני שנוי צורתו והנה
ידמה זה הדבר מצד השני לקנות מלאכת השם והעצם יחד כבר נמשך
לא שהאש כבר הוסכם שמו בכללו ולא ישתנה כאשר בה שתנה חלק ממנו
והחלק הוא אשר השתנה מצורה לצורה ומשם לשם ועם כל זה לא נשתנה כל
עצמו ולא שמו בכללו ולא כן מקרה הוא שקרה לעצם הפרטי ולשמו עמו
וכן לשאר הדברים כלם והערוכים הם שהשמות רבים והענין הכולל אחד
בכן הוא אחד כגון דרך ונתיב ערוכים ואורח והמדקדקים קראום שוים
בענין ונחלקים במבטא והמשותפים משותפים הם הפך הערוכים והם
שם אחד עליהם אחד והענינים רבים משתנים ומפני שהיו בעבור זה
והמשותף הכבים היה הנבדל ומגביל בין שניהם והמדקדקים קראו
המשותפים שוים במבטא ונחלקים בפתרון וזה בכללי ולמנם המשותפים
נחלקו לשנה חלקים יש מהם משותפים שנקראו גמורי השתוף כגון רוח מזוחי
ורוח הקודש שאין השתוף בשם ונבדלו בענין הנה הבדל גמור מכל
שניהם שני עצמים שאין בין עצמותם שתוף שיורה סבעו ושתוף להקרא
שניהם בזה השם המיוחד ויש מהם מוסכמים והוא שיהיה שום ענין
מענינו שני בעצמים שהשם על שניהם אחד או עצמים רבים והשם ההוא
המיוחד נקראים בו מורה גם כמה על כל אחד מהם מצד שהם משותפים
בענין ההוא ואשר מקיים לזה כעצם הנקרא בשם זה הוא בעצמו המקיים לזולתו
מכל הנקראים בשם ההוא המשותף לזה בהסכמת הלשון כשם החי שהוא
שם נאמר בהסכמה על אדם ועל חמור ועל שור ועל כל אחד ואחד מבעלי
חיים מפני שהוא ענין אחד נמצא בכל אחד מהם הוא המקיים עצם כל איש
ואיש מהם כי החי הוא גוף נזון מרגיש וזה הגדר הוא משותף לכלם ויתכן
לומר זה גם כן על כל מה שהוא סוג או מין או איש שם הכל עליהם שוה
בהסכמה שהשם השוה בין גוף הוא מעמיד כל בעל גוף וכן המין שהוא אדם וכן
המדבר שהוא הבכל וזהו מעמיד עצם אדם שנכנס תחת מדבר ומשכל נבדל
המורכב מסוג משותף והמבדיל מין ממין מאשר משתתף תחת הסוג
שכל סוג כולל תחתיו שני מינים לפחות ועל כן השם המוסכם כולל סוג או מין
או הבדל המורים על עצמות מהותו הדבר ולא יורה על סגולה ולא על מקרה

נ [illegible] הלשון [illegible] שהשם ע' [illegible] ע' הלשון [illegible] הנה הם
שהם בלשון והם לא [illegible] כמו [illegible] ואחר
כחך [illegible] ואחר [illegible] עם ה' [illegible] ועוד השארים הם [illegible]
קדש ויהי [illegible] בלשון הטבע [illegible] בלשון הראשון [illegible] הכל [illegible] והם
כב' ועם [illegible] שאמרתי לך שאלה הטבעיים כמו [illegible] לפי [illegible] לא לאמרתי זה
נעבור אלו האותיות ולא [illegible] ושאר אותיות שבשאר [illegible] האותיות אבל
ידוע שכל הלשונות אלה הם מקומות מבואים והמוצא שלהם טבעי [illegible]
שבמבטא [illegible] הנה בטבע ודע שכל מה שאתה [illegible] האותיות
אתה [illegible] בכל איש מכל אומה אינו משתנה בעצמות כי הכל אחד הוא הנקרא
טבע ומה שמשתנה בם הוא הנקרא מקרה וזה כי הדבור באדם טבע הוא
ושיהיה מחבר [illegible] האותיות גם כן טבע הוא והדבור כולל שלשה דברים
והם שם ומלה [illegible] ואמנם [illegible] זה האיש זה הדבר בשם זה [illegible]
[illegible] וזה הפעל בצורה זו הידועה וזה [illegible] באומר אחד וכל זה משתנה
כדבור הקריאה במבטא לכל אומה ואומה [illegible] בכל אומה
[illegible] ואינו טבע אבל [illegible] הקול [illegible] מהאמצעים והעבור [illegible]
[illegible] הנשכרים והיה אם כן הדבור [illegible] כלות הקול ורוח
[illegible] הקול [illegible] עם רוח [illegible] הנה כל זה הוא טבעי בכל
אדם ולא ישתנה [illegible] ממין [illegible] במקרה כלם וזולתו מהדומים לו
ועל זה [illegible] שהלשונות הם [illegible] זה [illegible]
[illegible] החבור וכן [illegible] לשון [illegible] ודע שכל עמים
[illegible] כבר [illegible] והעד שאלו לא קדם לו לשון לא היה יכול להסכים
עם זולתו [illegible] דבר בשנוי [illegible] נקרא ככר [illegible] זה השני [illegible]
אם לא [illegible] הראשון [illegible] לחדש לשון [illegible]
הפרש בין המסכימים [illegible] זה מקום [illegible] אבל מה שזכרתי הוא כל להבין
מה שלא זכרתי כי כוונתי היתה להודיעך בזה החלק [illegible] על ענין
[illegible] וכבר [illegible] לך בזה מה [illegible] לבאר [illegible] לפי כוונת זה החבור
בזה החלק הרביעי [illegible] חלקי החלקים אחרים שכוונת עוזר
זה על זה [illegible] להכוונה [illegible]

[illegible] ה' סימן [illegible] חלקי [illegible]
ג' [illegible] חלק סימן [illegible] סימן א' כולל סוד השמות
[illegible] לכל בעלי הלשונות שהלשונות דברים
נזכרים [illegible] על [illegible] ועל מקריהם ואין דבר
[illegible] שהוא [illegible] והענין יחלק לחלקים וזה ענין [illegible]
וענין מורכב וכן המקרה נחלק לחלקים והם מקרה נפרד ומקרה [illegible] והשם
[illegible] על הענין יחלק לחלקים שם אחד ושם מורכב וכן המורה על המקרה

על כן

ועל כן ראו חכמי כל לשונות שכל השמות בין העצמים בין מקריים נחלקים
לשלשה כללים על ענינים חלוקה [illegible] והם נבדלים ונרדפים ומשותפים
וזה פירושם בקצור הנבדלים הם השמות בין [illegible] שנבדלו [illegible]
בעצמו ובשמו כגון אש מרוח ורוח ממים ומים מעפר ועפר מאש וכן נמצא כל
זה מזה שאין כל אחד הוא חברו בפועל ולא שהוא וחברו ענין אחד
[illegible] אחד והנה נבדלו בעצמם [illegible] בפועל ועל כן נבדלו
בשמם ולא בשוב [illegible] רוח הנה ישתנה שמו ויקרא רוח לא מפני ש[illegible]
חמרו כי חמר האש הוא בעצמו חמר הרוח אבל מפני שנוי צורתו והנה
ידמה זה הדבר [illegible] השנוי לקנית [illegible] השם והענין יחד [illegible]
לא שהאש כבר [illegible] שמו בכללו ולא ישתנה [illegible] חלק [illegible]
והחלק הוא אשר השתנה מצורה לצורה ומשם לשם ועם כל זה לא נשתנה כל
עצמו ולא שמו בכללו ולא כן מקרה [illegible] לענין [illegible] ולשמו עמו
וכן לשאר הדברים כלם והנרדפים הם שהשמות רבים והענין הכולל אחד
כלו הוא אחד כגון [illegible] נרדפים [illegible] והמתחלקים [illegible]
[illegible] ונחלקים [illegible] והמשותפים הם הפך הנרדפים והם
שהשם עליהם אחד והענינים רבים משתנים ומפני שהיו הנרדף והנה
והמשותף [illegible] הנבדל [illegible] בין שניהם והמתחלקים [illegible]
המשותפים [illegible] ונחלקים [illegible] וזה בכללו ואמנם המשותפים
נחלקו לששה חלקים יש מהם משותפים שנקראו [illegible] כגון רוח [illegible]
ורוח הקדש [illegible] בשם רוח לבד ונבדלו בענין [illegible] הכלל [illegible]
שניהם שני עצמים שאין בין עצמותם [illegible] שבענו [illegible]
שהם בזה השם המיוחד ויש מהם מוסכמים והוא שיהיה [illegible]
[illegible] שני העצמים שהשם על שניהם אחד או עצמים רבים והשם ההוא
המיוחד [illegible] מורה בהסכמה על כל אחד מהם [illegible] שהם משותפים
בענין ההוא ואשר מקיים לזה כענין הנקרא בשם זה הוא בעצמו המקיים לזולתו
מכל הנקראים בשם ההוא המשותף להם בהסכמת הלשון כשם החי שהוא
שם נאמר בהסכמה על אדם ועל חמור ועל שור ועל כל אחד ואחד מבעלי
חיים מפני שהוא ענין החיות [illegible] בכל [illegible] הוא המקיים [illegible] כל איש
ואיש מהם כי החי הוא גוף נזון מרגיש וזה הגדר הוא משותף לכלם ויתכן
לומר זה גם כן על כל מה שהוא סוג או מין [illegible] שהשם הכולל עליהם שוה
בהסכמה שהשם הסוג כמו גוף הוא מעמיד כל [illegible] גוף וכן המין שהוא אדם וכן
המחבר שהוא הכלל והוא מעמיד [illegible] שנגזרו [illegible]
מורכב מסוג משותף והכלל והגבול [illegible] אשר השתתף תחת הסוג
שבלסוג כולל תחתיו שני מינים לפחות ועל כן השם המוסכם כולל סוג או מין
או הכלל המורים על עצמות מהות דבר ולא יורה על סגולה ולא על מקרה

מפני שאין הסגלה ולא המקרה מן הדברים המקיימים את העצם וזה שאמר
ויכן שימצא המציא כסור מעליו המקרה או הסגלה לפי המושכל·
ושמות שהם מסופקים והוא השם הנאמר על שני עצמים נמצאים משותפים
בעניין בלתי מקיים הוית כל אחד מהם או על עצמים יותר מהם כשם אריה מהות
שהוא נאמר על החי ועל הצורה ועל המיוחד בכותל וכבר יאמר על העץ אשר כמוה
או כמים אבל אמנם אין לו מציאות כי אם בדמיון ואנחנו כבר מצאנו אלו שמשתתף
כי אלה נקראים בשם אחד אמנם אינו הדבר המקיים עצם כל אחד מהם אבל אמר
מקרה שקרה להם והוא צורת התואר כלומר תבנית הגוף ויודע שאין התבנית
מקיים עצם הארייה האמת כי אם צורת הטבעית הפנימית שהיא הנפש החיה
הזאת והתנועות ולא בתבנית. בזה הארייה החי עם המצוייר כי אם
בשם ארית לבד· והנה דומה השם המסופק משני עניין לשני השמות
הנזכרים· דומה למשותף הראשון כמו האמר אשר היותו וזה העצם ואולם
והאחד במשמע· ודומה למוסכם מצד היותו נקרא בשם אחד עם אולם מפני
שאין מן העניינים ששתף ביניהם שמעבירו נקראו בשם אחד יחד ומפני היותו
לאבד השני שמות נקרא מסופק ויש שמות אמורים בכלל ובפרט והם כשיקרא
אחד מהמינים בשם סוג כשם הכוכב האמור על כל כוכב וכוכב מכוכבי השמים
בדרך כלל והוא גם כן אמור בשם מיוחד פרטי לכוכב אחד מיוחד והוא כוכב
חמה הנקרא כוכב השכל אשר גלגלו הוא השני אשר על גלגל הירח והוא כמאור
סופר בחכמה· ועל כן נקרא כוכב חמה· ועל התאר גם כן והדומים לו נאמר שיש לו
שם כללי כללי ופרטי כללי מפני שכל העשבים לפי מיניהם שמם חציר· ויש
מהם אחד מיוחד ששמו גם כן חציר· והוא שקוראים כרתי
ויש שמות שנקראים מושאלים והם האמורים תחלה על עצם כבר והונח וקבועים
השם תחלה על העצם ההוא ואחר כך הושאל מה עצם ההוא שהתיישב עליו אבל
בהתמדה לא עצם אחר אלא שלא התיישב על העצם האחר כמו שהתיישב על הראשון
כשם הארי המיושב על אחד ממיני בעלי חיים· ומפני שהוא גבור יקרא
הגבור שבבני אדם לגבורים בשם אריה כאלה אצל החוזים והפייטנים אין להם
קץ· כל שכן שאלים השמות נגלונות מזה לזה· ויש שמות שנקראים
[illegible] שיורה על [illegible] והוא מפורסם אצלם ואחר כן
[illegible] אצל החכמים על דברים [illegible] שוה עם כוונת העם כשם [illegible]
שהוא [illegible] אבל
החכמים והנביאים· וכן שם זכר ונקבה ובנים ובנות· ובזולת אלה רבים והנה אלה
השלשה חלקים מכלל השמות המושאלים· וגם כן יש עוד שמות רבים מהם
נגזרים שמם כנויים [illegible] אחרים· [illegible] כנויים
[illegible] אלה הם [illegible]
[illegible] הם [illegible] והחכמה [illegible] והדומים להם והכנויים שידבר

חלופים יתכן שיהיו כתנות שלמות כמו אני ואתה ואנחנו ואתם והם· ויתכן
שיהיו באותיות מחוברות אל שמות ואל פעולות כמו חכמתי ומעשי חכמתך
ומעשיך חכמתו ומעשיו· וכן חכמתם ומעשיהם· גם בני ואשי· בנך ואשך
וזולת בם· ויש שנקרא אלה הכנויים בשם עשרה הקועים מפני השתתפם
לעשרה· ואם תשים הכלל בין זכר ונקבה ויחיד ורבים כמו שתשמע יעלו לכב
כנויים בהכרח שכן ראוי להשלים כל העניינים הנמצאים בגבור עד ב׳ חלקים
כמו שנה בחלק ב׳ מזה החלק שלגו בו עתה·· ויש שמות מורכבות הרכבת
ספור· ועניני השמות משתנים כשנויים רבים· וכבר מלבום המדקדקים
לחלקים רבים מאד· ועניין לא הגיעו אל תכליתם ולא יגיעו לעולם שאין להם
קץ ואנחנו רמזנו פה עניין השמות כפי צורת בם לפנים מה שתשמע בעזה
חלק סימן ק׳ עניין ב׳ סימן ב׳ כולל עניין הפעולות·
אמנם שבשם יורה על מציאות עצמיי או מקרי· והפעולה אינה לא עצם ולא מקרה
ולא ענין מיוחס אל עניין נאמר בו מה שתשמע והוא זה· דע שהפעולה יש
אמונה נמצאת בכח ויש ממנה נמצאת בפועל· ויש ממנה טבעית ויש ממנה
מלאכותית· ויש ממנה מקריית· ואמנם מה שבכח יחלק לשני חלקים קרוב
ורחוק הקרוב הוא שקרוב אל הפועל מאד והרחוק הוא שרחוק מהפועל ולפיכך
יכנסו שניהם קירוב וריחוק עד בין הקרוב ובין הרחוק [illegible] הם הרחוק
הם היסודות· והקרוב הוא שכבת זרע [illegible] והאמצעיים הם מה שביניהם
ואמנם הפועל הוא כמו אך הלוח כותב בשעת הכתיבה שאז הוא פועל בפועל
[illegible] מהגלגל בפועל המיר· ואמרי שאין הפעולה לא עצם ולא מקרה כי אם יחס
[illegible] אל הפועל שבפועל [illegible] ואל הנפעל [illegible] והנה אינה עצם
שאינה גוף ואם אינה כח בגוף שאם הוא כח אינה פועל· ואם תאמר היא כח פועל
ועוד לא כן היה עצם· רק יתכן לקראה על פי היחס באר שבו יחול
הפעל הנמצא בעצם נושאו או המקרה·· ואמנם הפעלה הטבעית היא ה
העצמיית בין שתמצא תמיד בכח המוכן לצאת לפועל בין תמצא בפועל· כמו
טבע העפים המורכבים כיוס הרכבתם ממים ועפר· וקלות המורכבים
מזה הרכבתם מאש ומרוח· וחמימות האש ולחות המים· ועליית זה ומעלה
וירידת זה למטה· וזולת בם· ואלה העניינים נמצאים בפעולות הטבעיות
יקראום מקריות [illegible] שיקרא עצמיות כי אינם עצמים· אבל קראנום עצמים מקריות
מפני היותם מתמידים עם העצמים הנושאים אותם ולא ימצאו בלעדיהם בפועל
כלבן בשלג והשחרות בזפת וקראנו המקרה הקורה לעצם עת מהעתים
ועת נעדר ממנו כמו גם לחם וכלחות לכותל וכיוצא בם מקרים [illegible]
ואלה והדומים להם הן הפעלות הנמצאות בטבע וקראו טבעיים· ונמצאו
מחויב הטבעיים כאלה המקריים הנזכרים הקורים לטבעיים כהתהפכות
לעצם ונקרא מקריים· ואלו המעשים המלאכותיים הם הנעשים על ידי

וגם לנוף · וכל נוי עולם לא · ונרא חסר וחד לא קמץ ולא נחל · כ׳ י ב ו ולאמט
וגם לא · ערכתהו מאחר [illegible] לכל המלות הל׳ מלות [illegible]
נ׳ נגע · שהוא נעשה שורה בחמר נפעל מאז · והנה פעלא יחסו הפעלים
לכל פעולתם והפעולים לכל פעולותם ויחסו הפעלה גו׳ המשותף לשתיהם
נגד יחסם לנה ולא יחסה לההם · ומפני שאין פעל בלתי זמן ובלתי מקום
יש ייחוסו גם כן הפועל והפעול · והפעל לא זמן ולא מקום · ומפני ש[illegible]
נפעל בלתי ורגע [illegible] והם בחמר והצורה והפעל והתכלית · יחסם כל פעל
לג׳ ותענין · שהוא סבב מה לזמן יכל ולבד המענינים המסודרים בספרי החכמה
ולא [illegible] נזכר [illegible] הפעל לא יחוק לבד עם הפעל · הפעל · והשאר
· כוחם במקומו [illegible] ויבן מהם [illegible] המשכיל · ונאמר על זה שהפועל
העתיד יהיה יחיד או רבים והיחיד נחלק לשני חלקים · זכר או נקבה והרבים גם
כן נחלק לשני חלקים זכרים או נקבות · והמדברים המורים על הפעל יחלקו
לשלשה חלקים שהם · [illegible] המדבר עם [illegible] השומע [illegible] שלישי נגלה
[illegible] לפניהם · והמדבר על עצמו · והמדבר על חברו פנים אל פנים על עצמו
שלחבירו · הכלל אלו שלשה החלקים של [illegible] כלליים והם [illegible]
אתם הם · ושלשה [illegible] פרטים והם [illegible] · ועוד אלו כנויים חלקם
עד [illegible] ויעלו לי״ב חלקים · ולם חסר מהם [illegible]
[illegible] לשמנו בשלילה [illegible] פעל [illegible] עבד [illegible] מן הבניינים
לכל פעליהם · [illegible] שלשה [illegible] העשר [illegible] ג׳ שלשה
ולא [illegible] ונשארו [illegible] ואלה הם כנגד
[illegible] פעל בלתי [illegible] פעלו [illegible]
פעלו [illegible] פעלנו [illegible] שרה ורבקה
פעלה [illegible] יעקב פעלת [illegible] פעלתם
[illegible] פעלתן [illegible] פעל פלוני [illegible]
[illegible] היחידים [illegible] והרבים [illegible]
והנה [illegible] פעלו [illegible] פעלנו [illegible]
[illegible] הרבים · ולם [illegible]
[illegible] ועוד נכלל [illegible] היחידים [illegible]
[illegible] היחידים ולם כן
[illegible] שלשה [illegible] שחסרו
[illegible] אבל
[illegible]
[illegible]
[illegible] פעלו [illegible] מהם [illegible]
[illegible]

תיה נבר מעולה וראה [illegible] ולא [illegible]
[illegible] הכלל נזולתם שהכותב בלשון יהיה להבדיל בין הקריאים [illegible] ולא צריך [illegible]
כן [illegible] ואין [illegible] מפני [illegible] והנה במקום [illegible] ולא [illegible] שבא [illegible]
לנקבות במקומות כי זה גם כן מכלל בגבול הלשון לו לסור מן הסותר לאחרים
והנה זה [illegible] לפעל [illegible] אמרנו [illegible] לפי חלקי [illegible]
[illegible] ואמנם מפני שהזמן עוד נחלק לעומד ולעתיד · גו הפעל מורה
על שניהם · ונחלק העתיד לשני חלקים [illegible] · [illegible] מהם [illegible] מפני שהמקבלים
[illegible] ארבעה · והם יחיד נחלק לזכר [illegible] לנקבה [illegible] נחלקים לזכרים [illegible]
לנקבות כאמרך בעתיד · [illegible] ראובן שמור זה הבית עתה או מחר אבל
על עבר לא יתכן לומר שמור שכל [illegible] אינו עבר · [illegible] לומר
לקיים ההוה עבר · [illegible] או תעמוד או לא · אין [illegible]
מצוה [illegible] פעם אל פנים והבן זה · שהוא סוד גדול [illegible] שבכל התורה
כי מה שאני כותב פה אינו [illegible] מהסוד [illegible] להעתיק בחבור זה ספרי
[illegible] אבל [illegible] הענינים בו לענין הערב אבל [illegible]
לטונת החבור ומזה עוד שנאמר לנקבה שמרי זה הבית בזמן פלני וכן [illegible]
שמח ולתוך שמרנה · והנה עשרה בקונים שהם הכנויים יוסיפו על שרשי
השמות או הפעלות עשרה אותיות · [illegible] להבדיל בין הקונים · בשמות
כאמרך שמי שמו שמה · שמך שמך · שמנו שמם שמו [illegible] · שמכן וכו׳
ובפעלים כאמרך · פעל פעלה כמו שרמזתי כם · ובכנויים [illegible] שהפעלים
חסרו אחד כמו שזכרתי · אבל הכנויים עשרה כמו השמות · ואחר שהחלקים
[illegible] הוא היא תכין סוס · וכן תכין סוד הקהלת שלשת הכנויים שלשמות
[illegible] לערות · וכן סוף [illegible] בשלשה מהן [illegible] שמרי שמרו שמרנה
והתעוד [illegible] להשם והשים מעלה השם המיוחד ית׳ ·
ועוד הפועל מורה על עומד · עם הפעול עומד ולא יקרא פועל לא הפועל נפעל
[illegible] הפעל ולא פעלתם [illegible] בלתי העירתם הוא [illegible] בלי העבר וזה מושכל
[illegible] · עבר הפועל והנה הפועל [illegible] בספר אחר שנכתב · ואם
שהפעל חי או מת לא יקרא פעל אבל הפעול יקרא פעול כל עוד שהפעל
[illegible] · ולם [illegible] פעלו [illegible] מהלוח לא יקרא פעול [illegible] אבל יאמר
עליו שכבר היה פעול אבל אינו עתה פעול בפעל [illegible] קרוב או רחוק ·
והנה הין הדבורים הנאמרים בפעל [illegible] כאמרך ראובן כותב לאה [illegible] כו
ויצחק כותבים · שרה ורבקה כותבות והיו כותבת בזה במקום [illegible] שלכותבה והכל
שוה בלשון וכן עוד [illegible] הפעל [illegible] הספר [illegible] הספרים
כתובים האגרות כתובות · וגם אלה הם ל׳ דבורים · ולא יתכן להוסיף עליהם ולא
לגרוע מהם כלל · שאם [illegible] בלשון · ואעפ״י שלא ימצא השאר בן מכלל
כל הבנין בין באחת משש מעלותיו הכל לבנותו בכל מקום שתרצה והנה

ומורה פעל עתיד לפעל
ולא מהם עתיד על פועלים
יהלוני [illegible]

ש סענינים שהן שרש לכל דבר שיאמר עליו ענין פעל והם שמות ולשונות
לפעל כאמרך נבין או בשנים שעליהן תבנה כל פעולותיו עד ועגיל ופעל
והוא על לא יתגלגל על שם הענין שלא מקבל זכר ולא סמיכה ולא יתגלגל
על שם תואר ועל המקרה שהם מקבלים רבוי או סמיכה והכלל שכל
שם יחובר לו במקום אחד אבל לשם הענין לבד לא יחובר לו אות בסוכנו
לעולם אך יחובר לו מלבנו וזה פסק סוף גדול וכפתור וכבר ימצא שם
הענין נעזר״. והנה שם הפעל נחלק לשני חלקים לאחד מהם הוא שם יחיד
ורבים· והשני שם יחידה ורבות· כאמרך קנס קנסים או קנסה קנסות
בנגשות הש כהרשין מחץ על באר המתואר כאלה וכיוצא בם ומקור
הפעל הוא כולל שלשת חלקי הזמן· והם היה יהיה והיה ויהיה יהא לבדו כמו
שאמר או זכור וישלך רבים רבים בכל הבנינים· ואין אתם יכול לפרש ענינו
נאמר כי תפב היותו מקור היה ענינו נעלם· וכבר יתחברו לפניו ד׳ אותיות
בכלם ולא יתחבר אליו אות אחרת לשמשו וכל דבר יתחבר אליו השמוש
כמו ועשה ועם יום משתה ושמחה וכן יתחבר אליו ה׳ התמיהה כגון האמר
למלך בליעל ולא יתחבר אליו אות אחרת וגם יתחברו אחריו כל עשירת הכנויין ל׳
היחיד ו׳ וירבעת עם נבלם ובהיותו מקור כולל יורה על היותו חוזר אחר כל ד׳
יסודות והוא משותף לכלם והוא מקור להן וזה ענינו שמור ש׳ קמוץ הוא מקור
וש׳ שוא הוא צווי וחן המקור והלשון ומן הלשון הוא שורש כל התיבה· ולא תלכו
שום לורתם שמש עם התור כי אם זה ו׳ יהוא הנוסח כגון זה ועשה ורוא ועשה
ובשתוסיף לכלם נאמר נשמור כשמור לשמור משמור וזהו שב להיות שם
מנוקד כמו כעמוד העסקי של לעשה לשמו בהיות שם ו׳ השמוש לא יתקן
מקורותיו וכלל מתוסף לא ישתנה המקור· אלא כמו אחריו אשר מהנזכר [illegible]
והנמשכים אחריו· והנה הענין כולל ד׳ ענינים על נמצאים והסימן שירה
עליהם הוא ד׳ אותיות איתן וזה ענינם לאמר מספר על עצמו ואומר לשמור
ובספרו על חבירו הנסתר אמר עליו לו שמא ובנכח לפניו זה לו תשמור
ובהיותו כולל אחרים עם עצמו אמר נשמור· ולכן שיהלך ענינים אחד הוא שרש
לראשון ובן שמחו הוא לרבים וכן נשמחה וכן השמחו וכן השמחתי וכן השמחתי
כל אלו נכללים באיתן והנה גם זה הדבור ראוי להיותו נזכר על פי הטרה
שזכרנו כגון יהיו לרבים ובן זכרים ונקבות על תמם כזו הדרך של שחסרון
מהם מה שקרא והמשל בזה אני ראובן ולכן גם אלך ונחנו שמעון וכלוי
נלך ואתו רחל ולאה נלך· יהודה ילך יוסף ושלמה ילכו שוה ורבקה אלכנה
והודו ויוסף כלם· שמות הלך שוה הלך שוה הלכו· זכר ונקבה ללבנה
הנה אלה הם ג׳ זכרים ו׳ לנקבים ו׳ לרבים והחסרון שבלשון בשהם ביחידים
ג׳ ורבים ב׳ ופסוק נשארו ח׳ שלא נבעלו ל׳ ביחידים ו׳ לרבים וכפי זו הדרך
זהו צריך לחקור בשאר הבנינים הנבררים כאו שראית אזה הבנין הקל אשר

גו׳עוזך
העזרך

יעריקך ולו טלו כתבתי זה הענין בזה החבור אלא להעיר אל סוד הלשון לפי יהבה
אשר אי אפשר להשיג מה שיבא לפנים כי אם בהקדמה כאלה· שהן מעברות ויקיושן
כדי להגיע אחריך אל תכונת החבור והוא ידיעת השם באמת
והשכל מוכיח שאם לא הקדים ידיעת סתרי הדבור לחשוב לא יוכל להיות התשובה מושלמת
המקובלת מחשש שלמה· ואמנם עם ידיעת ההקדמות הנרמזות השבה קלה להכירה
אם לא ימנע מזה מונע חולשה או כמו או ושן גם·

חלק סימן ד׳ ענין ג׳ סימן ו׳ כלל דרך המלות·

כל לשון כוללת שלשה דברים אלה· שמות ופעולות ומלות וכמו כבארנו השנים מהם
בקצור כפי ענין כונת החבור· ונשארו לבאר המלות שהם דבר השלישי מהם· ונאמר
כיום שהמלות הם הדבורים הנקראים קשר לענינים המכוונים והם מקרים· ואעפ
שהם הכרחיים בדבור וזה כי באמרך שם כגון יעקב לא יובן ממנו כוונה לעולם·
ואעפ שהשם הענין הוא שרש שהוא מורה על מהות הנמצא ועל עצמותו ולפי אם ירכיב
כמה שמות בענים יחד לא יובן מהם כוונה ענין עד שיפסוק אל השם פעל וגם הדברים
הרבים צריכים לקשרם במלות נקראות לו באמיתת עשירות נשמות לו כפעלים כאמרך
ראובן שרק אליו כפעל אחד מין אל זאור ראובן אל והנה מן השם לבדו לא יובן דבר
מכוון ולא מן שתופו אל כפעל עד שתוסיף להם דברים אחרים· כגון מן העיר היום
ואז תשלם כונת הדבור בהזכירך הכלי אחד כאמרך ראובן יצא מן העיר היום· ואם תשים
המודע על דבר נעלם לא תשלים הדבור לכנו כלשון האלה שהיא מן אחד· כי מן העיר כמו
מהעיר שלא תורה על שום נמצא ומכן העורר לגעת שרש במלות הן רבות
מאד והם משועות אל ד מזו· וגם התעורר מכלמה שאמרתי לבבן מתעכן מה שאמר
מכאן ואלך בעזה בחלקים הבאים·· הנה כבר בארתי לך מה שראוי לבארו בשלשה
חלקי הדבור אשר כל לשון בנויה עליהם לפי ענינינו ושמתי אלה החמשה פרקים
הנחלקים להמשת חלקים· שוים בנמצא כך רמות כוללות מקלרה למה שיבוא
בחמשה פרקים הבאים אחריהם הנחלקים עוד לחמשה חלקים אחרים והנה כבלו
אלה החמשה הגדולים שעברו ג׳ חלקים קטנים פרטיים להם· וגם החמשה חלקים
אלה הגדולים הבאים יכללו עוד י״ח חלקים קטנים פרטיים להם· וסימן כלם כחי
חבר אליהם י׳ חלקים גדולים ויבוא הכלל ח״ך וסימנך כי הוא חייך ואורך ימיך
והשמר לך פן תשכח את הדברים האלה ופן יסורו מלבבך כל ימי חייך כי הם
דברי אור השכל הראשון ועל כן יאיר בלבך כוכב מחנש ותקיד שם חשבון מחשבון
שם ותחיה בו עדי עד··

החלק הו׳

סימנו אותיותיו של חלקיו שנים ועניניו שנים·
והתיבה אליהם

חלק סימן ש׳ ענין א׳ סימן א׳ בולל אותיות השם·
המיוחד ··

כל מי שיש בידו שום קבלה מידיעתה ורוצה להשלים שכלו עמה ולהוציא קבלתו

יכנה מקובל ולא מושכל צריך שלא בהגהל נפשו על מה שיראה בספרי זה
ואם תמצא [illegible] הקבלה יקרה אל יחסר [illegible] והחלאות או נגע אשר הוא [illegible]
יפרד לו חס ושלום ולא בריא נפשו עשה עליו כאילו דברים עמוקים בתחלת
מחשבה ואם לא יוכל סיבה ומהר קשים ינוע עד שיבין כוונתי שאני יודע שאם
הוא בעל שכל ועלם מחו עד יעין והשכיל בשום דרך מכל הדרכים האמיתיים
שיגיעהו וישיגם בה מאד ואם לא ישיג רצוני אל יאמר כפי רצונו ולא כפי רצוני כי
המקובלת אינו אלא כפי האמת אם יכול ולא ישא פנים לקבלתי אם היא בלתי מושכלת
כי שיקשה על קבלת המושכלת המקובלת מן השם יתן משה יגל [illegible] על
כבוד קבלתי המתחלת ויחנה מפני קבלתנו המושכלת ויחשוב שקבלתו גם כן
היא היתה [illegible] קבלתו בסוף טרם הכל בלבי על השכל והוא הזמן אשר [illegible]
לא ראיתי אור ואם בהיר בשחקים השחקים בשם ואולם בראותי אור [illegible] בשבב
[illegible] כו מעשין שכל לו עניין נכבד והיו לי שתי הידיעות ובחרתי לי הנבחרת
וגם [illegible] הלשונה וכל המהומה לי ולירושם לי באה עניין בגלו מעניין לענין
ובהרימו [illegible] הענין הנכבד למעלה ורם ונשא ויתעלה נגלו סתרי השם יורא [illegible]
עליו [illegible] על אחריו לא יקרי נגלו [illegible] ואמר שהתריתי בן [illegible]
קטנה והזהרתיך על מה שראוי להודיע עליו בדברים מעטים שבאו במקומות
רבים [illegible] בספרי אותיות השם הנכבד והנורא ואודיעך כי זה אותיות הם בעולם
[illegible] והכן כי אותיות השם הם ארבעה ונקרא בכללם אותיות העולם
על דרך זה שמו לעולם וזה זכרי לדור דור ואמר בקבלה לעולם כתיב בלא
שלוי להעלימו ועל כן הוא אותיותיו אותיות העלמה וזהו המון לינס [illegible]
בעולם [illegible] לעולם הוא נסתר משורש ועניינו האחד הוא עניין העולם והשני
הוא עניין המעלה והוא שאותיות השם ראוי לעולם כלומר לעלה אותם והוא כמו
לעולם למעלה נראיה והעד על זה ואדו [illegible] שהורה שהאדם חייב להזכיר
[illegible] לדורי דורות שכל דור ודור [illegible] בשם לכי הזכרת שמו והפך ההזכרה
[illegible] ודבר [illegible] אמר כן [illegible] ותחת [illegible]
לא [illegible] שכבר נאמר כי יד על כס יה מלחמה לה' בעמלק מדור דר והנה דור
מלשון דירה ועניינו כלל הזמן שדור דר בעולם ולא נשכח זכרו שכן כי אין
זכרון [illegible] וכל דור הולך ודור בא והארץ לעולם עומדת אבל השם כבר
[illegible] עליו [illegible] לעולם יי' וזכרך לדור ודור ונגלה יותר באומרו אתה יי' לעולם
תשב כסאך לדור ודור הורה כמלכות ובשם ובמהות סוד לעולם באומרו ומלכותך
ושמך ואמר כי הם שלש מעלות ליחוד הוא ושמו ומלכותו וכבר [illegible]
סימן [illegible] על מציאות עצם [illegible] וסוד השם הוא שמו [illegible] שם
מלכות סוף [illegible] ולא [illegible] וכפי תיבות השם אמת וכלו והאמת מושכל
ואם [illegible] השם כלו אמת והאמת כלו שם והמושכל אמת והסוד הוא זה
והבינהו שם מלכות הוא מלכות שם הוא ובשם יה הוא שמו והוא מלכותו בעצמו

ויאמר עוד בגלוי [illegible]
מלכותך מלכות כל
עולמים [illegible]
בכל דור ודור

ולכן

ולכן זה נבאר שהמה וכל הוא משכל כי במנוחה יגל יחד הרכבה ולכן בשם
הרכבה והנה נזכר עוד מעלת להורות גם על סוד החרות והדור מיוחס לגרים
בעולם והעולם מיוחס לעולם והתעלות גם זכרו וממשלתו וכסאו וזכרו נמשך
לשמו וממשלתו נמשכת למלכותו וכסאו נמשך לעצמו והורה משכן לעולם
ולזמן ואלה כהמשכות מנוסדות יועות לבל משכיל מקובל והנה המה סודם
לבעלי השכל [illegible] שהנמשך אחר הממשיך הנמשך פחות ממנו בהיותם
אשר [illegible] אבל בהיותם [illegible] אחר [illegible] היותם שוים במעלה ולעם שוים שוים
במציאות ומפני [illegible] נמשך או הממשיך אחר מהשלשה חלקים והם [illegible]
[illegible] כלי [illegible] נעתק [illegible] כשכל [illegible] נמשך אחר [illegible] השלשה
ובמעלתו שהשכל [illegible] נמשך ואינו נמשך [illegible] שהוא הענף נמשך אחריו והוא
בלתי נמשך אחר אחרים ובמעלתו שהשם שהוא הסבה הראשונה לכל המציאות
הוא מחוייב המציאות בבחינת עצמו והוא שכל [illegible] שבכל [illegible] המציאות
[illegible] גם כן מזה שהכל נמשך אחר עצמו וכל מה שימצא מהעולמים המיוחסים
לו [illegible] כלם נמשכים אחר עצמו אחר שאין בעצמו שום הרכבה שאם היה
מורכב לא היה מחוייב המציאות בבחינת עצמו [illegible] הרכבים אבל בבחינת
שני חלקי הרכבתו וכל הרכבה הוא מקרה שקרה לנרכב וכל מורכב יש לו מרכיב
וכל זה כבר התבאר במקומות בספרי החכמה ואם כן כל שם שיורה עליו יהיה
שם [illegible] על מציאותו או על הכלל שבו נבדל מזולתו וזהו [illegible] הוראה על
העצמים [illegible] או יורה על [illegible] מיוחס אליו או על היותו [illegible] או על מה
שימה שום [illegible] בקבלת מחשבה אל ההמון אשר אין להם השגה במציאותו
כי אם בקבלה ואם כן הנה יהיו כל שמותיו נמשכין גם כן אחר השם המיוחד לו כמו
שכל [illegible] נמשך אחר מציאותו ויהיה השם הנכבד והנורא הנקרא שם המפורש
[illegible] לכל שמותיו כמו שהוא [illegible] לכל העצמים והוא כלם
בפעל והם כלם עומדים בכחו [illegible] שהשם עקר לזכר והזכר אינו כי אם בשם
ימשך הזכר אחר השם [illegible] שהמלכות עקר לממשלה שכל מלך מושל ואין כל
מושל מלך [illegible] הממשלה אחר המלכות [illegible] הראשון עקר לכל
עצם [illegible] העצם אחר העצם היושב עליו [illegible] היושב על הכסא
[illegible] היה צריך לו כסא שהוא [illegible] לשבת עליו [illegible] ולא בה
[illegible] אינו צריך אל כסא שישב עליו [illegible] יחס לו שם כסא יחיה הכסא
[illegible] בלתי [illegible] שהכסא ההוא הוא עניין מעלה [illegible] הנה [illegible]
[illegible] יי' נשב עליו על הכסא על דרך משל [illegible] כן [illegible]
[illegible] שם שיורה על אמתת מהות עצמו [illegible] שהוא עניין בלתי מושג [illegible]
[illegible] שהם [illegible] מהשגת השכל ולמנם יורה שמו המפורש
על מציאותו יורה על הבדלו מזולתו והבדל ההוא [illegible] עצמו מעצם
זולתו [illegible] הוא הבדל עצמו [illegible] מעצם זולתו וגם הבדל [illegible]

עצמו מעניני עניס וולתי תכלית ההבדל אשר אין הבדל גדול ממנו כמו שאמ
בחלק הקודם ובא אחר זה ואמנם בזה אודיע בו אי זה אותיות הם שנתייחדו להיותם
שמו ית' שמד והוא שמא שהאותיות כלן כבר נבחר ה' מהן כשהודיע זה לנביאי
הלשון ד' אותיות ובא להורות בם מציאותו ולא שלא היה אפשר להורות על כל
מציאותו המיוחד כי אם בשם מיוחד ועוד את משרתיו הכהנים לברך בו את עמו
המיוחד המובחר משאר אומות כמו שנבחר שמו משאר אותיות ואע"פ שכלן הן
אותיותיו כמו שכל האומות הן בריותיו ואשר היה הוא מיוחד ושמו מיוחד צוה
להביא הברכה באמצעות שבט מיוחד מכל שבטיו ואע"פ שכלן שבטיו וכמו ש
שהכל מיוחד בחר בברכה מיוחדת ואם היא משולשת כמו ששמו אחד משולש
וכמו שעמו אחד ומשולש כהנים לוים ישראלים וכולן ישראל וכל אין כלן לוים וכל
כהן לוי וכל אין כל לוי כהן ואחר שהודעתיך זה אודיעך שאין שום שם פחות מב'
אותיות בשום פנים והנה הם הראשונים הנבחרים מכל האותיות שהם יה ועוד
נבחרו לשותפו אל השם ועוד נבחר א' והנה אלה הארבעה הם אותיות הנזר
והם אשר מציאותם בכל וכל נדגל מתגלגל על שם המיוחד אין בנמצא
שעקר [illegible] אחד לכל כי אם מכלל הארבעה והם הם עלבים לאותיות המיוחד
ואחר שהודעתיך זה שמע מה שאומר במה בסתריהם לפי הקבלה בחלק זה

חלק סימן ת' ענין כ' סימן ל' כולל ענין
הוראת אותיות השם

בעבור שהשם נמצא חיוב מציאות ורוב עליו האותיות אשר מכללם במספרם
המחייב מציאות כלם במחדן והם כלם יהו"ה ומה שהוא ראשית מכל מה
שנמצא אחרין והמחייב מציאות הוא השם ית' ועל כן צריך שיורה עליו אות
שיורה שכן עניינו עם הבאים אחריו וזהו אות א' כי אם בוא אות נמצא ראשון א'
לכל האותיות במדרגה ולא יתכן להזכיר אחת מהן מבלעדי בלתו וכל נקוד
שמעמעות עמו התנועה א' משותפת והזכר כל האותיות מפשטות מכל הרכבה
אחת אחת כל מן א' עד ת' עם כל אחד ואחד מהנקודים ותצריך בכל אות לתיבות
מעט ונמצא שהתנועה התחלתה משותף א' עם אות ועם נקוד ואחר צאת
הבריה האות מן הפה נשארה הנקודה המשותפת עם א' מתגלגלת בנגון בה אותה
בתנועה המהלכת על דרך משל על הא' לבדה בלי הפסק ממט נשימתו אשר היא
הסבה הקרובה לחיותו קיבת שנה אלות מיד ועל הנשימותיו הן סבות תזרתו
הקרובות הרחוקות הנשימה שעליה נתלו כל הנשימות על מציאות השם ית'
שהוא חי כל חי והוא הסבה הראשונה בכל חיי החיים כלם ועליו נתלו ככל
התנועות כמו שאמר על סוף ויודע שכל ההכרות הן חמשה מינים במציאות הנכור
ואחד למעלה ושמה חולם וצירה נקודה אחת על סוף האות ואחת למטה ושמה
חרק ותנוצה נקודה אחת באמצע האות ואחת הלויה בין מעלה ובין מטה באמצע
ואחרנה האות ושמה שורק נאות למטה תושבת ישרה ושמה קמץ ותורה

נותים ללא נשיה
עשאה הכרח
נכי מציאות האדם
שום הספק

קו ישר

קו ישר מסוף האות עד ראשו ונקודה אחת תחת הקו באמצעיתו ואחת למטה ושמה
סגול וצירה שני נקודים אחת בסוף האות ואחת בראש האות מלמטה נמצא שכל חמש
הבחות הן למטה ולמעלה ובאמצע לא שהאחד התייחד להיות עליון לבד והאחד שני
התייחד להיות באמצע ונצור למטה נקוד אחד נקרא שמו ונזכר בהבריתו והשלש
הנשארים היו למטה ושאר הנקודים מאלו הורכבו וזה הענין יושלם במקומו
בחלק השמיני בסוד מבטא השם ודע שהנשימה אשר לאף הן אלף ורמז זה
אלף אלפין ישמשונה והוא בעל תרגום אלף נשימות האף והנה סודו ויפח
באפיו נשמת חיים שרמז בו על גדרו של האדם והוא על שני דרכים וכן הם
שנים חי מת והוא בעל תרגום חי משכיל מת וכמו שאם תעיר הזכרות
אלף מהאות לא יהיה מציאות לאות הנחשב להזכר כן אם תעיר
נשימת מהאחים לא יהיה מציאות לחייו ולעזה ונרמז מה שאמרתי בענין
הנשימה שגם היא שמה נשמה בסוף תלים במאמר כל הנשמה תהלל יה הללויה
שפירשו בו כפולו בכל נשימה ונשימה שבך ועוד נבאר זה יותר מבואר בסוד
מבטא השם מענין הנשימות ובמותן ואיכותן ובמהות עצמותן בע"ה
ועל היות א' ראשונה בכל ענייניה רל' במערכת אלפא ביתא שהיא ראשונה לכל
האותיות ובמערכת מספר האחדים שהיא ראשית לכל המספרים לפי היותה סימן
למספר הראשון שהוא אחד הוא מספר ומלבד אחד אינו מספר לפיכך היתה אות
אלף ראויה להיותה שם לשם כלומר להורות עליו עם הדבר הנזכר שבכל הנמצאים
המינים והסוגים ועוד נודע שהיא היא ראשית לארבע מעלות המספר שהם
אחדים שראשם א' בסימן רמוז ועשרות שראשם יו"ד בסימן רמוז ומאות
שראשם ק' בסימן רמוז ואלפים שראשם א' עוד בסימן רמוז והוא חוזרת חלילה
ועל כן נקרא האלף אחד והנה בא להורות בזה שהוא ראשית הוא בעצמו תכלית
והוא אמר הנביא שרמז בו על מה שאמר השם אני אני ראשון ואני אחרון ואשר
כבר נעלות הוא שהא' היא מאותיות השם והיא ראשונה בשם העצם שהוא שם
אהיה והי' היא מאותיות השם והיא ראשונה בשם העצם שהוא שם יהוה והיא
אחרונה במדרגת האחדים והיא ראשונה במדרגת העשרות כל זה הורה על היותו
ית' ראשון ואחרון כלומר ראשית שאין לו תכלית לכלם שכלם נבראו בעבור התגלות
מעלתו לברואיו ולפי זה הענין ראוי הוא שיחול שמו כל בכור שהוא מורה על ראשית
כח המציאות הלבושי כמו שנ' ראובן בכורי אתה כחי וראשית אוני וזוה עוד ליחד
שמו המעידי להורות על תכלית מה שאפשר להגיע בו מן המציאות לערות שהוא
הכל ומפני שמן א' עד י' שהם עשרה אותיות וכלם מיוחסים אל הראשון שנקרא אין
בשמם הכללי אחרים על שם הראשון ששמו אחד הוצרך להודיע בראש האחדים
ובסוף האחדים שאין לפניהם ראש ואין אחריהם סוף אחדות ששניהם עניינם העד
על אחדות השם על פי עשר ספירות בלימה שהם במהות האחדות ולא היה אפשר
לסבן שיהיה שמו בלתי שהאותיות אלו בשום פנים והנה היו שניהם במספרם

כוללים אלו האותיות ועל כן היו אותיות נקראים עליהם בסימן עצמם שהנה נחלק
שם הויות לשני חלקים אות יה ותשים א לבינה ואחר כך וה ועשה י לבינה ואחר כך
יה ויהפך יה אלף בשניהם הנה התאלף סודם הוא א הוא י כלומר סימן ראשון י
סימן אחרון שענין יה הוא סימן ראוי כמו והקריאה יה והרמז שם יה החיה יורה
עליו יה שלוש יה תמות יורה עליו יה י שלדם והסוד אותם שמות כלל הורה
עליהם יה שלדם אותם שחי בנפש הורה עליהם יה שלדם והבן זה מאד וסוד
היו הוא סוד יוד וסוד דם הוא סוד יוד הא וו הא ופירושו גם הוא יוד הוא אלו שאו
המיתהו בלבם וכסוהו עם גם הלב אשר לא מלו הלב עד שתקבלה העטרה הסובבת
בו ועוד עיקר ערל ועברו על מצות ונמלתם את ערלת לבבכם והפסיד היסוד
הטוב שהוא ועורפכם לא תקשו עוד כסוד הקשת שהוא הסבה הקרובה הפועלת
במציאות האדם והוא מלא תשיג הרחוקה מצד החמר לפיכך התחייבו מיתה
אשר הם המיתו בקרבם מי שהיה סבת מציאותם ואילו החיותו בנפשם מפני
שהסירו מלבם ערלתו ונגלה ערותו בכח מילתו ומלוהו ישכנו את זמן עד
שיכירו מהותו ומצאוהו את בטבעו והחיו מה שכנגדו והחליפו את כחי האלהים
כאילו חי במות ומפני היות כל דם ראשית חמר האדם היה שם כולל השם המפורש
מורכב במבטא ואמר עוד כי הוא גם הוא יוד מספר הוא עולה אהיה וכאילו הם שני
עדים על השם שהם מעידים על ואומרים וזהו לו אהיה א אהיה י כלומר אהיה
ראשון ואני אחרון והנה אהה בלשון לעז והוא שניהם שוים גם כן במספר
ואחר שהיו אלו שני האותיות מורים על השם והם ראש וסוף ליחוד הוכרחו להשתתף
אליהם עד שנעלמים ומצעים כי מפני השם ונמצא אפשר להמציא אות
אחד לבד ומצעי ביניהם כי אם שנים ועל כן הן האמצעים ראויים להיותם שם לשם
והם הו ונקרא חשבונם חשבון עגול ונקרא חשבון א שהוא ראשון לכל חשבון וחשבון
י חשבון שלם ויעיד שהשלם והאמר אחר שהדבר כן מפני מה לא היה שם
אהוי מורה שהוא שם המיוחד כי שכן היה ראוי אבל מפני שהשם רצה להעלים
שמו כדי לבחון בו לבות המשכילים ולערוך ולכדר ולכן נו כח שבלם היה הכרח
לכסותו ולהסתירו ולהעלימו והורכב על זה מאותיות העלמה ולא היה נעלם
תכלית העלם אלא המשכילים בעיניהם ולא לא היו יכולים להשיג ממנו שום דבר
והיה השם נעלם לגמרי על כך מקובל לא על כך מושכל אבל היה מוכרח שיהיה
משותף בין שתי קלות כדי להשלים בו שני מיני בני אדם שנ עליהם אדם ובהמה
תושיע יי והם שכלים וסכלים אלה בכח עיון משם ואלה בקבלם עליהם שהוא
נמצא והכסילים נמסרה עליהם הזכרתו והם לא יזכירו עוד בשמם והמשכילים
מותרה להם הזכרתו ושמחו מאד בנעמם ברנה כמו שאמר הנביא היודעו באמת
נאמנו ולהזכיר תאות נפש וכן צועקים הנביאים על זכרו כמו שנ המזכירים
את יי אל דמי להם ועד אל תתנו דמי לו עד יכונן ועד ישים את ירושלים
תהלה בארץ וכבר אמר עליהם יומם ולילה לא יחשו כלומר לא ישתקו מלהזכירו

ואחר

ואחר שנתבאר כן הנה היתה שם סבה להעלמו וסבה לגלויו ואלו היה אהוי שם קטע
והיה צריך להודיע שאלה הד' הם האותיות המשמשות עם כל נקוד היו הב'
הכסילים תמהים ואומרין שזה לא יתכן שיהיה השם מורה על אותיותיו שהם
שמשים לזולתם שלא היו מכירים מעלת זה הענין הא' מתי העליון על כן הצרך
לגלותו זה בתורות אחרות כלבד מוכיח לפתאים ומובנת לחכמים ועוד טעם
שני מעולה מן הראשון והוא שהשם האמתי לא יובן סודו בלתי גלגל אלא אמתת אלוה
התחייב וגם לא יודע מבלתי נקודו הראוי לו שבנקודו יבין אם סוד גלגל התנועה
ושהוא סבת כל תנועה סבובית או ישרה וצריך שתמצא בו תנועה סבובית בהכרח
להורות על התחייב התנועה הסבובית ממנו וגם צריך שתמצא בו התנועה
הישרה כמו כן להורות על שממנו התחייבה גם היא והנה לא תהיה הזכרה רק
שלימה בלתי נעלם בשמות הידועות לו שהם יורו על כחותיו ועל התחייב
ממנו כל כח כללי או פרטי שבמציאות [illegible] כי זאת
ההשגה בכללה היא הנקראת על פי הקבלה האלהית המושכלת ידיעת השם
באמת ואם כן לא היה מורה בשם בעצמו זה כלו אך היה מורה עליו בשלמות אחרונה
ועל כן בא השם הנקרא שם העצם בכל התורה כלה בענין מורה על גלגל חוזר חלילה
תמידי וזהו סודו [illegible] חוה והמשכיל יבין ובא עוד במקום אחד מיוחד בתורה שנה
מגולגלת והיא זו א' היה והחכם יכיר שהנה זו הצורה השניה לא באה כי אם שלש
פעמים בכל התורה בשם ראוי להיותו בלתי נמחק גם לא בא בנביאים ולא בכתובים
בצורת שם השם אלא פעם אחת ולמנם המקום שבא בו בתורה גם כן לא בא להורות
על היותו סבת התנועה הכללית והרמז ה' לפנים ו' פעמים י' [illegible] לפנים שהם ה' לבד
שהאלפים אחרים הם והשני [illegible] פעמים וכן השם השני
בעצמו לרכו השני בהפוך בזה ה' פעמים ה' אחר עבורה פעמים א' ולפי זו הדרך
יהיה שם העצם אשר ראשו א' הוא הכל ורמזו הן לאו שהי הכל שלו והראשון אשר
ראשו הוא הכל מצד חבור כל האחים עדין והוא כלל מצד ה' פעמים שהם ל' ומצד
ב' פעמים י' שהם כל נישר ויהפך יעלה סודו כלל לכל והוא סוד עץ חיים אשר
העולם מבעו [illegible] ויסודו זה בתרבש ורעהו וקום משחהו כי זה הוא וכל עץ יש לו עלין
וגם יעלים פירותיו וכשתשלשהו בשסק יב' יהיה סודו כלל לכל בכל וכן השם יב' שמו
ויה זכרו לעד וכאן המספר רם וסוד רוח יקוה והנה זה הוא עץ חיים כגלגל רוח ותמצא
ראה מרוח הוא והנו נפש אדם הכוללת כל נפש והנה הרוח הוא בהתהפכו בשם שהם
גלגל מתהפך פנים ואחור והרמז אחור וקדם צרתני ולמנם הנה בא בשם הראשון בפנים
ואחור והיה בנתים מכריע הגלגל שלו ספירות ה' בנגה ועניין שהוא בנתים
יורה על קיום [illegible] עמוד בענין עמוד שעליו [illegible] וזהו בדמות
סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה ויהיו מלאכי אלהים עולים ויורדים מתנועעים
סביבו תנועה ישרה כצורה וו שעמיד קו ישרה עומדת בקומה זקופה ואם כן יורה
זה השם שהשם מעמיד העולם אשר התנועות בו ישרות עולות ויורדות בכח זה השם

שהוא יורה זכר גלגל [illegible]

וחכן זה והוא בעצמו [illegible] עליון הנס הראשון בשני [illegible] האחד י' פעמים ה' א'

שסודו י ספירות שהם נחלקות לשני חלקים שוים שהם הוה ויורה השני שהוא א
בית אשר המכריע בנתים תא י ותורע ענולה שמורה על תנועה סבובית סביבה
שהשם מעמיד עולם התנועה הסבובית שהוא עולם הגלגלים בכח זה השם שהוא
כלו ספירה אחת ראשונה ושמה רוח אלהים חיים והיא רוח הקדש ועל כן נאמר כי רוח
החיה באופנים וכבר נאמר במרכבה אל אשר יהיה שמה הרוח ללכת ילכו לא יסבו
בלכתן וסוד יקוה עם שמה הרוח ינלה לך סוד רוח השם הנזכר והנה היה השם נגד
כן בן באותיות יהוה זה יה וכשתהפכהו או תכפלהו תמצא סודו שהוא יה יה עתה חבר
כל שלשת גלגלי השמות השלשה ותמצא הראשון הוה והשני היה והשלישי יהיה
חבר מספרם ותמצאהו גלגל והוו הרוחנים א עם יד שם א עם גל בכלל ויעלה כל
ושים עם גל עוד ויעלה מג חבר שניהם ותמצא מגלל והרמז עו שם יהוה בו
ירון צדיק אשגב והנה עז שוה במספרו עם מגלל חברם יחד ותמצא קנד וסודו קים
והרמז יבוא קים והנה יהוה אלהינו יהוה אחד שלשת השמות עולים מגלל עו
שהם קמג והסוד נקד ושם סוד הנזכר למעלה בשלשה שמות מיוחדים שהם עקר
שם בן יב ועלו אותיות השם י ועם או על יב ואלה יד אבל יורו על גלגול השם
הגדול פנים ואחור והשם שהוא האר והוא אלהינו מכריע בנתים והכל אחד
כראשית והיה אשר אהיה שהיא אשר מלה מכרעת בנתים ושני השמות הם דבר
אחד האר והמאור והמכריע גם כן שם למי שמכיר סודו ואם תסיר שלשה
בין מהם ותבלבל כל אחד יעלה ככב שר וסימנך שמך הרבה מאד וסוד
אשר נר אלהים והסוד כמו בתוך נלה אור והכל כם נר אלהים והמספר ירך יהוה
בוקן והיא נר באחן וקרמן נר יהוה נשמת אדם שמספרם השגחת נשמה שהיא
בעצמה השגחת השמים והסוד כמו שנמצאת השגחת השם בככב כן נמצאת
השגחת השם באדם ויגלה לך סודו מאד ובכל שהוא ין משולש שורה על סוג
משולש והו מה שגליתי לך בסוד החיים והמתגלגלים שהם ו פעמים ה שהוא ל
ועוד המכריעים הם יו הנה הרבעים זה על זה ותמצא שהם כלי חבר אליהם ל והיו
כללי וסודו מלך ורמזו יי מלך ויודע שמלאות הל הנזכר הוא כענין הנה כמו
כא לכם זרע ויה סוד של זה יה כענין הנה יהוה כלומר הנה הוא נמצא כמו
שאומר הנה המלך פחדו ממנו כי עתה יבקש מכם מה שאתם חייבים לו והוא
הלב והנפש והמאד ומה שנמשך אחריהם והנה הא הפוך הוא חצי אהבה
והא עקר כל אוהב וכל אהוב ושלשתם כוללים כח אחד שהוא כח אהבה וסוד בה
בו והכל יה יה וה שים על אהבה בלא ספק ועל זה רמזו על יה אשר הוא מלא
אלהים והוא בעצמו ענר הא שהוא יהוה והוא רמז כו כף וו כי יהוה הוא האלהים
והוא הכולל מלאך האלהים והוא יהוה שהוא אני אלהים להורות בם סוד העולם
שהוא כלי האלהים חשוב אלהי האלהים ותמצא אלה יוד כלומר ראשון ואחרון
וחשוב על אני ואנכי ותמצא המעין הכולל מלה כנגד מלה ג חברם ותמצא
שיב וכן שהוא לרמז ששת ימי בראשית ויוצא מכלל שם בן יב מזורך

עולם ותמצא העולם
הבא שהוא עולם אחד
קטן והוא עולם הבא

שלש מאות

שסוד חציו אינו נזוק וסוד חציו הנשאר ולו כח כנזק והגלגל שמו שית בראשית
והסוד שמי נסתר ברא נסתר שמי שני נברים שמי המיוחד והמפורש ברא המיוחד
והמפורש ואם תוכל להבין זו הדרך המופלאה ביציעת השם תדע את השם חבר
שית עם שית ותמצא גלגל השכל אדך ורמז כי אדך אני להליכך נאם יי חבר
שמי שסודו שלל עם ברא שסודו אבר והוא רבא ותמצאהו בכל ראש והוא ראש
בכל ואם תמצאהו בצורה תמצאהו בחמר וכשתמצאהו בחמר תמצאהו בצורה
בסוד נר אש ובכלל הסוד שני נברים בחמר שני נברים בצורה והרי נגלה לך סוד
ששת ימי בראשית והוא סוד שש כנפים בשתים יכסה פניו ובשתים יכסה רגליו
ובשתים יעופף שהם הפנים שהם בראש והרגלים שהם למטה והכנפים אשר
ידי אדם תחתיהם שהם באמצע פנים שתים ולהם ז שערים ידים שתים ולהם י
ספירות כנגד י אצבעות הידים רגלים שתים ולהם י ספירות כנגד י אצבעות
הרגלים ומהם התחיבו כז מיני אדם וכו אותיות והנה כן תשרי כן ששת ימי בראשית
בראשית על כן יום ראש השנה הוא יום הדין ומתגלגלין בו זכות וכך חובה שסודם
עד קן והיה שדי מכריע ביניהם ועוד הסוד מטטרון שדי שמו כי יהיה סוד פירושו
שדי שמו שדי והמוכרח תקקעד גם שם מטטרון נער והכל כתר שדי
ועל זה תדע שגלגול ה מעין על יום הדין ה פעמים כה ה פעמים כה ככה וסודם יום
הדין והדינים כהנים א אלף אחד עורה ושם ניחור והסוד שם גם יחוד מציאה
סופי תיבות מלה כנגד מציאות הדם ועם ועני חובר אל אות הראשון שלשם
ול מפני שני עינים ראשונים אחר מפני היותם גם הם שניהם מספר י בעצמו ושני
מפני הוראת ממשלה על כל המציאות אשר ול יורו עליו שהוא ו קצות וד יסודות
ולמנס יש לו אחר אלה השנים רכים דבים אלה מהם בדעב יול מלו והמצלסוט מלך
ולמנס הוא האלהים בעצמו כי סודו היה מלו והסוד הא יוד הא שהוא כנגד יחיד לכל
ויהוה הוא האלהים והוא אני יהוה כמו שאמרנו והרמז עליו מעשה ידי לתפארת שהוא
סימן אל מלך נאמן הנורא ורמזו נורא עמיה שרא והנה אהיה בלעז שראי וממנו
תבין צורת דרך אהיה אשר אהיה ועל כתוב יוד ודע כמה עולה המחובר מן יוד והנה
הוא הכל גם היום וראה שרכמה עולה המחובר מן ותמצא אכ והמחובר מן יוד שעולה
הרי מספר שניהם אל חברם מן המחובר מן י שעולה היום והנה אלהים יוצא מן מן
מחוברי יוד והוא אל הכל גם כן ועוד חבר מחוברי הא במרובעם ותמצא יהוה
והנה כבר מצאת שיצאו מן יה מלו יהוה אלהים והוא הוראת הפוך המדות כי יהוה
מדת רחמים ואלהים מדת הדין כי אלהים הוא דיין והנה היו ארני גם הנה יול הא
והסוד הא יולין שהן ס יוהם יוד האין שהם יולין הרי הכל סימן נסים ועל כן היה
השם מיוחד ונתון ורמוז נקוד יעינים חסדו ואמתו קדמו פניך והנה רמז יום הדין
יצא מן ד מיוין וה כי עבי פעמים י הרי מיין וה פעמים ה הרי היוד והנה הכל מן יוד
הי והוא הסוד הנקרא כח הכמיון ובאשר יצא ממנו הכמיון תמצא גם כן השכל
מן סודה שמי וגם הוא שם היוד כמו שזה מן היוד חבר שניהם ותמצא סודם

בראשית שני נברים

אם שם המין עם על יורה יורה על נקף ושנהם מתים אך בהשתתף אליהם שם המיוחד שהוא שם החיים נמצא השם מחיה המתים והכלל אל הטוב ואל הרע הוא שם מחיה המתים הה"ג חשוב על ענין הא וה"א והמנא חבור כלם על הדרך הנז עולה נ"ו שהוא בעצמו יין ועל כן אמרו רבותינו ז"ל הוא על הוא יין שסודם הא וה"א על ע"ין ואמנם הסוד המבואר על יין בלא זאו מכם הוא הוא ועל זה נאמר זה שמי לעולם וזה זכרי לדר דור והסוד זה ימש וזה יזכר וזה ירך שני הילדים שמהם השנים האותות שהם משותפים בעליונים עם חוה ועוד רמז ענק ועשה המעיים על החמר שנאמר בפסוק מגדל עז הרמוז למעלה ועם בהתחברם בעצמם זה רכם ושתופם אז שהעליונים חיים והתחתונים מתים וגם שבתוך כח חיים עם המתים שבים המתים חיים ומכאן תבין מהו ענין תחית המתים ומהו ענין חיי העולם הבא ויש שדרכי השם אין להם חקר כי סתריו בלי קץ אבל אסתכלו להעלות לפנינו בכל יום ושלא תהיה דומה לחמור הרחים אשר סובב סובב ואינו זז ממקומו ולעולם שפועל פעולה השמינה בתנועתו והוא ככלי לזולתו חמור היה וחמור הוא ואין לו מכל פעלתו שום מעלה שספר על עצמו ראוי להדמות למשתכלים בחכמות שנפסוקים בכל יום מהעלות לפני מי שנאמר מהגד יגיעת שמו יה ולפיכך אמרנו זה החלק בסוד שסמך יב ובהור אותו וממנו העולם ליגיעת שסבן מב ולסוד שם בן עב כי הכל יצא ממקום אחד והכל הולך למקום אחר ועוד שסבן יב היה הכהן מזכירו י' פעמים ביום הכפורים כנגד ימי תשובה וספירות וי' מאמרות וי' דברות שהכל עונה אל רמז אחד אחד מתחלה ממעלות למעלות וגם ממעלה אל מעלה ומענין לענין ומסה לסבה עד הגיע הכל אל שלמה נגבורה שהנה שליחה לגבורה יוד כוא כלומר עשירי הוא והעשירי יהיה קדש ליי והנה שסבן יב עולה למספר זה בעבור הלקי השוים שחציים ושלישיתם ד' ורביעיתם ג' וששיתם ב' וכלל חלקיו אלה עם החלק המיוחד שהוא א' עלה טו"ס וסוד יב הוא מ"א הרי הסוד היא הוא אמור הוא היא והכל כח יה אחד וזה רכם

חלקיו

יהוה יוהה יההו

וזה אחר מפירושין

יהיה והוה והיה

ואמנם יש לו כמה סודות אחרים ואלה מספיקים לך בו ובסוד המבואר עלה לך על סוד נקודם בעה כנה בשלמה כוונתינו במה שרצינו להורות עליו בענין ה

תוכיה

האותיות המיוחסות לשם השם אז שתהיה מה שעוררנו עליו הכרח להיותו כמות ראשי פרקים למה שצריך שיודע ממנו ברוב העיון השכלי כמו להגיע גו אל יעיה תנועת כבור

החלק הז

סימני אותיותיו השרק חלקיו לרבעה ועניינו לרבעה והתבה

עפ"ל חלק סימן הענין א' סימן ע כולל צירוף האותיות זה הכלל הוא קל להבין ואע"פ שאין לו מושג לנו אבל יש לו סוף בהכרח כמו שיש לכל כתב סוף ולכל לשון סוף בפעל אבל בכח אין להם סוף והנה מפני שזו הדרך היא הראשונה מן החכמה המקובלת שבה כמות כללית ועל כן כל חלקיה נכללו בשמה הכלל והוא שם צרוף כלותיות שהוא בגמטריא שבעים לשונות או נקרא הפוך האותיות שהכל אחד ויכוע שאין בלשונות כי אם הפוך התחברות האותיות ויקרא זה מזג מפני שבגמותו נמזג כיסודות וכמו שכל גבור מורכב מן האותיות כן כל אדם מורכב מד' יסודות וזהו סוד השם שהוא יה"ו כי אה"י מורה על כב' אותיות וד' מורה על ד' יסודות ואם כן נמצא כל הגבור וכל היצור יוצא בשם אחד והוא כו שסודו עשרים וששה ומורה על היותו כתר תורה וממנו הקשר מפורש על כן הורה על היות השם המפורש כדברים והוא בעצמו דבר יהוה אשר ממנו כל הדבבה וממנו בלא הברכה גם לו משפט הבכרה בבכור והם קם אותיות הברכה והקללה ועל כן התגלגלו האותיות בפנים ואחור כמו שכתב בספר יצירה ב' אבנים בונות ב' בתים ג' בונות ו' בתים וכן כלם וזה היא שורש אב בא אבג אגב [illegible] גבא

וכן כל מה שהבנה מקן יציע אל הכלית סוד והנה פירוש זה הענין הוא כמו שמוזג יין במים או יין במים כלומר שמתהפך הראשון לאחרון והאחרון לראשון הסוף לראש והראש לסוף ואם הזרמן בם אמצעי וזוג או נפרד יתגלגל עם כל אחד ואחד על סוף והנה משולש מפני היותו בונה ו' בתים והוא המספר שהורה עליו הבנין הקדום שקדם לו בחשבון אותיותיו ותבותיו שכלל שהיו ל' אותיות וב' תבות היה ההפך בכל אות ב' פעמים בראש התבה אב בב גג והנשאר בכל יב תבות הוא הנלחם כלם והתהפך בג כנגד גב וכן גא כנגד אג וכן אב כנגד בא ולא יושלם הצירוף לעולם באותיות כלתי דומות עד שיהיה הגבור האחרון הפך הגבור הראשון כגון אבג שהוא ראש הצירוף שהיה כנגדו הפוך סוף הצירוף שהוא גבא וכן בכל צירוף וכל צירוף שצריך כשהוא מאותיות יותר מג' כגון אבגד או אבגדה או אבגדהו או אבגדהוז לעולם תתחיל צירוף כן תחלה באותיות אחרונות שבו ושמור לפי המספר ההוא להשים האות הראשון בתחלה תמיד עד שיושלם גלגל הג' אותיות כגון א' מן אבגד וכן אם הם רבים כגון אב מן אבגדה או אבג מן אבגדהו או אבגד מן אבגדהוז וכשישלם גלגל השלם הענין בצירוף עם הראשון שהוא המפתח שלכלם והתחיל בצירוף השני ותשים הראש לסוף והמצא כל הדרך ישרה בלי עוות מהגלגל הסובב חללה והמצא ל' כלשי צירופים לאבגד לפי זו הדרך ואלה הם

ובגד	מתגלגל	ו פעמים א	בראש	התיבה
בגדא	מתגלגל	ו פעמים ב	בראש	התיבה
גדאב	מתגלגל	ו פעמים ג	בראש	התיבה
דאבג	מתגלגל	ו פעמים ד	בראש	התיבה

וכפי הדרך הזאת תעשה לכל הצירופים. וכבר הודעתיך דרכי הפוך האותיות כפי מה שמספיק לכוונתינו׃

חלק סימן ג׳ ענין ב׳ סימן פ׳ כולל תמורת האותיות׃

התמורה יש לה דרכים רבים. יש מהם מה שתהיה התמורה על שתחליף את האות באלפא ביתא כגון יהוה שמתחלף באת בש אל מצפץ וכללו ש׳ ועל כן ש׳ של שלשה ראשים מקוקה בתפילין ובעבור שהשם ד׳ אותיות יורו עוד על מציאתו בש׳ של ארבע ראשים ורמז להם ד׳ ספירות אשר בראש כנגד ד׳ שבטים ובנגד ג׳ אבות שהם ז׳ ועד ובגלגל אמות שיהו ז׳ עד׳ והרי סוד שניהם ש׳ והוא רמז מיוחד ומפורש נחמו שכל עם עבד יהוה התמורות והחלופים יתכן היותם בכל אלפא ביתות כמו שקבלנו על שם יקוק אלהינו יהוה שמתחלף באבג גד על כוזו במוכסז כוזו וכן בדברי הנביאים. ששך במקום בבל בשלים הוא לב קמי וכן רבים. ועוד אין חקר וכן בצירוף פלא לחת אפר וכן רבים. והנה הצירוף גלגל סובב בסבוב קבוע הכרחי שאין לנטות ממנו ימין ושמאל כשיכתב בצורה השלמה לבלתי עזוב דבר מכללו כי כלו סובב מכל צדדיו בסבובים רבים מופלאים בפלאות. אבל התמורה אין לה הכרח קבוע מתהפך ומתגלגל אבל לפי הרצון. והנה תמורת האותיות קרובה מן גמטריא כי היא דומה לה מצד כתמורה שזו לזו תמורה. ועל כן אנו אומרין כל גמטריא תמורה ולא כל תמורה גמטריא. והנה נבדלה התמורה מגמטריא מצד שהתמורה היא על דבר קבוע מצד אחד ובלתי קבוע מצד אחר והקבוע הוא שיתהפך באלפא ביתא אחת מחלה הכרחית ובלתי קבוע שיתהפך אחר כן במה שירצה המהפך להפכו באלפא ביתא שירצה אן שלישית או יותר בגבור אחד. והנה דומה גמטריא לתמורה מצד שלא יזון גמטריא מה מספר השוה לכל עד שיגבול מה מהתמורה שמספר גמטריא רבים על ענין אחד ומספר התמורה אינו רק רבים על מספרים רבים. ודע שכל מה שיתקרב דבר אל הצירוף שהוא השרש הוא יותר מעולה וכל מה שיתרחק ממנו הוא יותר פחות. ואעפ שדרכו יותר רחבה וכבר אם פיק זה המעט שאזכיר בתמורה. לפי זה החבור ולפי דעת מי שחובר בעבורו׃

חלק סימן ג׳ ענין ג׳ סימן ז׳ כולל משקל האותיות׃

המשקל הוא שיהיה מספר האותיות שוה בשני ענינים האחד בחשבון לבד לפי מציאותם כגון לבגלה שיש ה׳ אותיות כנגד ה׳ אחרים והמספר שלהם בענינים בחשבון שוה משני הכללים יקרא ענין שני כגון השני בגמלא בין אברהם ובין הגדל אב והולכים יקרא משקל. והנה זה הדרך שוה לגמטריא מצד אחד והוא מצד שמירת המספר השוה בחשבון לברואינו דומה לו מצד שוה שומר חשבון

מספר

מספר האותיות בעצמם. ואין גימטריא שומר זה. על כן נחלק ש׳ נקב׳ יקרא הגימטריא. ובחלקך תיקר בש׳ יקרא זה משקל וכן כל הדומה לזה הוא ההבדל הנמצא בין גימטריא ובין משקל הנה כבר התבאר זה׃

חלק סימן ק׳ ענין ד׳ סימן א׳ כולל גימטריא וחבריו׃ ים

ועם בספר יצירה לא מצאנו כי אם דרך אחת מגופא והיא הצירוף. ואעפ שאמר שם חקקן חצבן שקלן המירן צרפן ואעפ אמרו תקון הורה על הקדמה המיוחה בחקיקה כי כן שם הסופר בלשונו מחוקק. והוא ענין תקון החמר להכינו לקבל צורה. ואמנם אמרו חובה על היות צורה בחמר אבל שקלן והמירן הם מה שם פרטו ואלם צרפן הוא אשר בא שם ענינו לבד. וזה מפני שהוא כולל כלן. וכל מי שקבל הצורה האחרונה הזאת שהיא צורת הצירוף קל עליו לקבל חשאר כלן. ומי שלא יקבל זאת ולא שת לבו גם לזאת לא יקבל דבר מן האחרות בי כלן תלויות בזאת. ועל כן סמך על הראשונה ולא זכר דרכי פרטי חבריה כי אם בשם הכללי לבד והוא אמרו שקלן והמירן ובזאת כבר רמז באמרו כי יש שקלן והמירן א׳ כלן וכלן עם א׳ ב׳ עם כלן וכלן עם ב׳ חוזרות חללה ודוע שזו הדרך שזכר היא דרך הצירוף ואינה לא דרך שקול ולא דרך המרה. ואעפ״כ יחס לכלן ענין הצירוף והנה גימטריא הוא ענין חשבון שוה במספר שעליו נבנה בזאת דרגע בגימטריא גמטריא והוא רגע וכהנה רבות כלן בזה הדרך נקרא גיעזר בגימטריא ש״ח. וכן כלן ואין להן חקר. ואמנם נוטריקון ייוחס אל גימטריא ואבל ראשי תיבות כגון יבוא המלך והמן היום. פעם יקראו זה נוטריקון ופעם יקראוהו ראשי תיבות. ופעם יקראוהו גימטריא מפני שתוף שיש ביניהם כעניינים והנה רבותינו כתבו דברים רבים מאלו הענינים בענין מה. ירא אשר בענין גמטריא ולא יכלן כתבל למקרא ואמרו פלוג אמר בגימטריא אי כתיב להו מלא מלא תקל ופרסין שהוא ת״כ ארך פוג חמש ולחר אמר אנס אנס קלת עסרפו ואחר אמר מאתים ונקפי אלפין. וכן יתכן לחשוב עליהם רבים כי יקנה האותיות כחמר וההבעות כצורות על כן יתגלגלו ההבנות על האותיות והאותיות עומדות במקומן ולא שנו כי אם מאן קבועתן כי החמר מתנועע בעצם ומנוע את הצורה במקרה גם הצורה מניעה את החמר בעצם ומתנועע במקרה וערכי הצי הזנות משתמשים בם מעט מפני חסרון חכמה מכל סופי התיבות יותר. וראשי התיבות הרבה. כגון אל מלך נאמן אמן הוא נוטים לכן מה סופם מלא הוא הכלים. וכיוצא בם הכל כל מה שימצא מזה המין ואין לי צורך לכתב מהן יותר מזה כי נראה כהבתים לרמז כנאות ראשי פרקים. וזה לפי הכוונה מספיקים׃

החלק הח

סימנו ז׳ ותיתו הוה חלקיו שלשה ועניניו שלשה והתיבה זכר׃ חלק סימו ה׳ ענין א׳ סימן ז׳

כולל הזכרת השם בנקודיו אחר אשר השלמתי ענין הפוך האותיות הכולל מעט יתכן לנו שנבהג מה שאפשר לגלות מסוד הזכרת השם. ודע כי אמתת השם

הוא בצירוף הראשון הנמצא בתורה ואין בו שנוי כלום בנקוד לבד יסודו שמות שלשים ושנים נכרים בשתי שורות ובכלן האות הראשון עומד ומתגלגל בנקוד וחשוב שהנקוד הוא בדמות אותיות ויש בכללו ה' נקודים והתיבה בת שלש אותיות שכרת פעמים בלשון זכר ופעמים בלשון נקבה ואמנם חלם שלא לשונה אינו זז ממקומו בכלל כל שלא ישתנה בה כלל בכל ההזכרה נסו מנוקדת פעם א' בקמץ ופעם אחת בסגול והרמז הוה ולהיה להם למלך ויהיה לפי מציאות שמות ה' כנגד ה' זכר ונקבה והנה חמש אותיות מתגלגלות בצירוף ק"כ פעמים נס ה' נקודים משותפים זה מזה עולה לחשבון ו' מאות ואם תגלגלם ה' נקודות עם ה' אותיות בכל מה שיוכלו לקבל מן הגלגול יעלה לחשבון גדול מאד

ואמנם ההזכרה

שלשם אין לגלגלה הראשון הנקרא גלגול השם כלום הזכרת א' עם כל אות ואות מהשם פנים ואחור כפי הצורה הזאת שציירתיה בעבור חשבי שמו

צורת הזכרת אלף עם יוד

פנים ואחור

אי אי אי אי אי אי
יא יא יא יא יא יא יא
אי אי אי אי אי
אי אי אי אי אי
אי אי אי אי אי אי
יא יא יא יא יא יא
יא יא יא יא יא
אי אי אי אי אי
אי אי אי אי אי
יא יא יא יא יא

צורת הזכרת אלף עם הא

פנים ואחור

אה אה אה אה אה
הא הא הא הא הא הא הא
הא הא הא הא הא הא
אה אה אה אה אה אה

אה אה אה אה אה אה
הא הא הא הא הא הא
הא הא הא הא הא הא
אה אה אה אה אה אה אה
אה אה אה אה אה אה
הא הא הא הא הא הא

צורת הזכרת אלף עם וו

פנים ואחור

או או או או
וא וא וא וא וא וא
וא וא וא וא וא וא
או או או או
או או או או
וא וא וא וא וא
וא וא וא וא
או או או
או או או
וא וא וא

צורת הזכרת אלף עם הא

פנים ואחור

אה אה אה
הא הא
הא הא הא
אה אה אה אה

אה אה אה אה אה אה אה אה
הא הא הא הא הא הא הא
הא הא הא הא הא הא הא
אה אה אה אה אה אה אה
אה אה אה אה אה אה אה
הא הא הא הא הא הא סא במאוחד

אלה השבע הזכרות הכלליות הם משתתפות בשם המיוחד עם אות הייחוד אשר לא נזכרה בו בהתחלה שהיא מכלל השם ולא בחצי השם כי שלא יהיה הסוד עולה לעם. גם חצי השם הנרמז בשם הללויה שסודו הללו יה שהוא בסודו גלגל הוה וכל גלגל הוה היה יהיה בסוד הללויה שסודו הללו יה שהוא בסודו גלגל היה והוה ויהיה כוללת שניהם וכל הויה מורה על מציאות נצחי בלי הפסד כשהיא לבדה קיימת בעצמה מבלעדי ערכה לזולתה חוץ ממנה לקיימה ואם היא נצחית וישלה סבת מציאות עצמותה אין ספק שם בכח נצחית ואם סבתה נעלמת והיא עלת עצמותה מעידה על נצחות סבתה ועל כן יתכן לקרוא שמה בשם סבתה ולהזכיר שם סבתה כשמה בכוונת הוראה על מציאות סבתה ועל מעלתה ומפני שיש בהזכרה עניינים גדולים ואם לא יזהר בם אדם אחד יסתכן בה הסתירות הראשונים ומאז עתה בזמן הזה כבר נגלה הנסתר מפני שהגיעה השכחה לתכלית האחרונה וסוף השכחה הוא ראש ההזכרה וסוד וסוף הוא סוף ואם הוא ראש והסוד שהוא סוף המלאכים ועם כל זה הוא ראש והוא לבדו נקרא מלאך בשם האלהים וסוד אל קנא וכולל ז׳ ספירות השם ועל כן צורת יעקב חקוקה בכסא הכבוד הכולל שבע ספירות וזהו סוד גדול וממנו תבין מהו סוד שדי ותכיר כי גם כן כפכו על כן יעקב סודו עקבו וסוד ישראל לראשי זכור מן הנחש ומן מעשהו ומן קללתו הקלויה בראש גם עקב והמלא השם השע נוסף על כן סוף הפסוק הראשון מאחריהם וה אותיותיו למפרע מהירח והוא סוד גדול מאלי והחבור הד ולעז זה אחד והשני ניבוא בין והוא מורה על האמצעי וסופו כל הלילה ומנה הוא בין ישר בין הפוך שוה והשלישי גימ משה מורה על נעיה וסופו המים והם כעגל הירח על כן סולם חסר גם לבנה ורמז אם יהיו חטאכם כשנים כשלג ילבינו תשארו שלש ספירות יורו על ישות שלשם והוא ישות משלש מחשבה חכמה ובינה אלה הם סוד הייחוד והראשון כולל השבעה שמות וזה כולל השלשה שמות יחד ולאמנם סוד עשר ספירות כולל העשרה שמות יחד שהם ג׳ רזים והם הם רבי יהוה והנה סוד ההזכרה נכלל

יהיה היה יהיה
גלגל הוה היה
בסוד הכלליה

האותיות מספרו שלה השמות לש ולו ד׳ לפין הרי ראש והוא סוד אהיה אשר אהיה ונרמז בסוד בכל המקום לשראה אבר את שמי יחנה ראש רבך למה לרמז שבכלי וכן רבים עוד וסוד התורה הראשונה ראשים והוא ראש האדם אשר כולל כל ראש והוא רמז על עולם השכלים שהוא קיום השמים ונקרא אור לבושו שממנו האור והחשך והעולם השני שסודו שלג ממנו החשך שעניינו שכחה וסוד זכרי הזכרה וסוד שמי הוא השכחה זה שמי לעלם זה הוא השכחה לעלם וזה זכרי לדר דר וזהו הזכרה לחשך והסוד וזה יזכר לדר דור וסוד התורה השנית לאחרונה שאין יחד הראשון זה הוא אחרית הפכה האחרון זה הוא ראשון כולם האחרון והראשון אחד וסוכו שר שמעל שר הרצון מזהו פנים ואחור וסוד התורה השלישית שמי שכל והכל שפע שמי פנים ואחור השר שמו שמי כי ראשי משמשי וסוד התורה הרביעית משנית שהיא ש הנה הכל ראש אחד על כן אלף יהי שהוא שר אלף וזה כנך פניהן שר כל יתר יתרים בחמרים כלומר בכל חמר ואחר שהודעתיך קצת מזה הכלל אודיעך סוד תנועת האותיות עם הנקוד אחרי הודיעי אותך סתרי הנקוד הרמוז בשם כלו הנכתב בנקודו

חלק סימן ה׳ עניין ב׳ סימן כ׳ כולל סתרי הנקוד:

ידוע שסתרי האותיות הם עניינים עמוקים אלו וכבר נכתבו עליהם סודות הנבואה מפורשים בדרכי אותיות דר׳ עקיבה ובפירק היכלות דר׳ ישמעאל ובספר הבהיר ובספר יצירה ובספרים אחרים רבים מלוניהם ובסתקלת מדרכי הנקוד נרמז בספר הבהיר אך מה שנרמז בספר יחוד ובמאזנים ובספר השם לבן עזרה שהרב בם עניני הנקוד לפי הדקדוק גם רמז קצת מהסודות אין לנו צריך להשיבו פה וגם לא לשנות מה שאמרו אחרים וכבר חודשו גם כן ספרים רבים על עניין זה מזמן קרוב מאד על פי אנשים חכמים מחוכמים בסתרי קבלת יחוד השם ובסמכי על מה שנאמר גלה הספרים ובגוונים להם על עניין הנקוד לא אאריך בו אבל אגלה סתרי הנקוד הנרמז בשם הנכתב בחלק שלפני זה בלבבי ואודיעך איך בלעדו שאני בבסתי בשם צורה שלא ידע כל אדם לקרא שאין קריאתה כמו שהיא כתובה צורת שהיה אמר קריאתה צורת שהיה על כך במוצ שו עירך אל קריאתה בצורת היא שקורא בתנועה... אאאיאה וזה היא צורת הקריאה הישרה וסוד הזמה שהיא התחלה ... באלף לפי שורה וגם ביאר בעצמה לפי שהם כן הזכרתה כמוה וזו היא צורת ערכה בתנועתה כזו יֲיֵיִיֹ והתורה כוללת תחלה על פי התנועה הישרה ... ואחרי ... שמשלים כל תנועות האלף בהשקט כלא התיבות לבד ... כן בטוב והתחיל מן זה והולך עשרה בראש כל תיבה עד השלום שודיה זכרך הנכון כך שוריה ושורי ושוריה עצמותם ועשותם שהם לם הוא כולל במספר החכמה וסוד כולל ג׳ ספירות שהם ג׳ שמות מיוחדים משלוש וסודו שלש אמות שמם שלש

אותיות שהא״ש ועמו נשלם חשמל לפיכך היה עליון על האותיות וזכור כי מי שאחל
על צבות כבוד מתחול והנה חשמל כולל לחמש נקודות כאחד כי למטה ממנו
ו׳ חיות נקראות בשם אש ושם חשמל הוא גם הוא יש לו ענין כולל נבר של
ועל כמות כבשא כמות כמראה אש עליו מלמעלה והנה חמשה והנקוד עלה
כה׳ חשוב הפעמים ה׳ והמלאכים כה׳ חמשה חברים הר שעה והם חשמל וכל
ש היא רוח אלהים נפשות אחלם ועולות במצ מס הרי אדם חלם והנוסף הכר
והכל החכמה נעה ראשונה ובעבור היות חלם מלא הוא הראשון והוא סוד החכמה
אשר היא ראשונה לכל היה כאשר להיות הוא הראשון מכל הנקוד שלשים ואם
שם השם הוא מה הפעם כמו שהקבלה מעידה נסוד השלשים המוזרים על
היות הם השלשה בעצמם וממנו התחיב מציאות הויה הנפש בחמר ואם כן דין
הוא להיות מה שכולל השלשה שמות הראשונה הוא המניע התנועה הראשונה אשר
היא נעלה מהכל וזהו סוד כל ומפני שחלי השם מגוקד ונזכר בכל נאות הראשונה
נקמץ כן הוא לבאר השני קמץ כסוד יה׳ שהרי כל קמץ כמור הוא ומורכב
הוא מן פתח וחרק ואותו קמץ הוא צורת קו ונקודה מפני שכל כמור התנועה בו
סביב נקודתו כצורת זו ◯ וזהו מה שיורה עליו צורת קמץ ואכן למד כי הפתח
ראוי להורות על עגול מפני היותו קו ישר כי יצור כך מפני שלא והקלקל
צורת האות בניקודו והנה הכבוד המקיף בכל סוד קמץ והוא סוד מלפיק מקיף
מפיק רצון בלי ועל זה היה מפיק בה שלא לעורר על מה שאמרתי על פי שנים עדים
ועל זה היה ראוי לבוא קמץ אחר חלם כסמך שית נועצים סוד אחר החכמה
ועל כן אלו שהחלם מיוחס אל הקמץ לבד מכל הנקוד וישוב הקמץ כשתי צורות
מקומה אל החלם והוא בהשתתף אל הקמץ של בלאת אחת ונקרא בשם קמץ קמץ
קמץ בלומר שמתנועע בתנועה מהרה בתכלית המהירות ולא יגבל סוד
שימהר כמסך והנועה מן כל ולא קצות והוא מנוקד שהוא בעצמו רך והוא קדמנו
בכח והוא ומכל ובכל טוב ען חיים וכמו עליו קנה חכמה מה טוב מחרוץ
[illegible] קנות בינה [illegible] בעצמיו והוא בקומת
[illegible] שבכל התנועות הוא התנועה אחר ערבות [illegible]
[illegible] ועל זו לפעמים ורמז בהם חלם עם קמץ הנה יי יהוה [illegible]
[illegible] להורות על בכח העליון המנהיג הכל והמנהיג הכל והוא כח השם בעצמו אלא
[illegible] אחרון ואחרון לשון הפוך והנה סוד השם הנקרא מפרש
[illegible] זה שהוא מצוה לך לעשות אותם צורות ואלה הם אשר
[illegible] הדין הישר והכעסו והצורה השנית שלכל קמץ ממהר שישוב
[illegible] לחלם בעת כל שוא גם כן אחר הקמץ בסוד חכמה ואם אין תנועתו יציאה
[illegible] חלם לכל עומד כאשר שהוא ורמוזו [illegible]
חלם [illegible] ופרעה חלם וכל פועל שהוא [illegible] חלם אבל כל
פועל שהוא [illegible] קיים בחלם קמץ והנה בא אחר חלם צרי לכה שלשה

סוד

לפי צורה
פניהם של
ורמיזת פניהם
נני לוס נס

סוד חשמל הנרמז וגם בא אחר קמץ כלומר כמשותף עם כל אחד ואחד
מהם כסוד שלחלם וכסוד של קמץ כי א׳ לבדו יורה על כלו וכן ק׳ לבדו יורה
על כלו והנה בא עם פועל צרי עם חלם וכן שם סודו צרי ורמז חלם עם קמץ
משותפים עולם ורמז קרבות צרי אל קמץ קמץ בעצמו רקסוד ועד הרי עולם
ועד כלומר עקר התנועות הוא כך חלם לפני קמץ וקמץ לפני צרי כלומר
החכמה קודמת לכבוד והכבוד קדם לצרי וצרי הוא החמר באמת והוא משותף
בכל חמר ובכל צרי וכל צרי מורכב משני ענינים שוים התחתונים כלומר
שמתנהגים תחת הקמץ שקראו לך והם כבוד ונקודה עליונה אחת ונקודה
תחתונה שניה ועל זה היה שוה בעל שתי נקודות ומשותף עם הפתח ועם
הסגול ועם הקמץ אבל לא היה עם השורק ולא עם החרק ולא עם החלם ולא
עם צרי ויודע שהפתח משרת לקמץ וצורת הפתח קו ישר בלתי נקודה גם
תנועתו ישרה כצורת תנועת הפתח שהוא הולך והרמז הולך תסוב על צורה
כי צורה הוא הצרי ועל כן היה שם הפתח פתח גדול מפני שהוא משרת לקמץ
גדול והסגול היה משרת קטן שהוא פתח קטן לצרי שהוא קמץ קטן כלומר
כבוד קטן וכן כל חמר קטן מכל צורה שכל צורה היא כבוד גדול בנגד החמר
שהוא כבוד קטן וקרוב כמורה אלו מרבע סבות בתנועה שהן שכל השכל
הנפרד המניע את השכל החושך המניע את הנפש המשכלת המניעה את הצורה
הכלולית הדבקה לחמר והורכב השוא משתי נקודות אחת למעלה בדמות חלם
ואחת למטה בדמות חרק וכשהענין בא נקודים והם קמץ גדול ופתח גדול וקמץ
קטן ופתח קטן ושתיהן מציאותם בסימן וספר כתב איש ויבן שהנה ספר
כבר כולל ארבעתם המשותפין שני קמצין ושני צירין ואם הפכם הנה תמצא
שהם שני פתחין ושני סגולין וזה כלו הוא מפני שההבדל בין שני הגדולים
ותוספת נקודה בגדול על משרתו הגדול ותוספת נקודה אחת גם כן הוא ההבדל
שבין שני הקטנים והתוספת בקטן שנוסף בזה הפך ממה שקנה לגדולים
וסוד ארבעתם נראה בכבודים שהם מורים על ב׳ מיני צורות וב׳ כבודים מורים
על ב׳ מיני חמרים שהם החמרים ומפני השתתפותם ומה זה לזה נמצא ויבדל
זה מזה אבל ובכבוד קטן ומוקף הוא החמר לכבוד הגדול אשר מקיפו מכל
צד ועל כן הנקודה בדמות חמר לסובב העליון המקיף ויהיה העליון כמו
סוג הסוגים והתחתון כאלו מין המינים ואשר ביניהם אמצעים לשניהם כמות
סוגים כערך ומינים בערך ערכם לעליון ולתחתון והנה יקרבו ויתרחקו
מהקודם לנקודה ויהיו בתמונות ויתרחקו מהסובב או יתקרבו למסבב ויתרחקו
מהנקודה והנה היו הנזכרים ונקודות ב׳ עגולים וסימן בי רוח עבדי בו והנה כל
תנועות יורו על נקודות חלם וכל תנועה היא לכת נקודות ונקודה לנקודה עד שהיו
בנקודות יותר מורכבים ונקרא הרכבתם קו ונחלק הקוים למינים ובים
ולסוגים והנה הקו והשטח והגוף בעלי כמות והנקודה אינה בעלת כמות כמו

האחד האותי' במספר שוים כבעל כמות והקו יורה על ארך וכן מן א' עד י' ה
במות ארך והשטח יורה על רוחב וכן מן א' עד י' במרובעים יורו על כמות
רוחב והגוף יורה על עומק וכן מן א' עד י' במעוקבה שהוא עולה א' יורו על
כמות עומק וזה צורת שלשתן

א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י
א	ד	ט	יו	כה	לו	מט	סד	פא	ק
א	ח	כז	סד	קכה	רין	שמג	תקיב	תשכט	א

וכלל חבור הארך הוא הנה וכלל חבור הרחב שפ"ה וכלל חבור העמק
כסוכן בג בה שהם נג וכה בנה סימן השנים לכה והשנים שלנה
והשלשיים נכה וסימן כלם המשיח כהן ורמז כי לשלג יאמר הוה ארץ והוה
סוד נבואה כלומר הסובב בחכמה כאמרו יהוה בחכמה יסד ארץ וסוד
בחכמה הסובב בחללה והכולל את כלן שלשתן יחד באחד וסימו לכר כר
ועל סוד דר שהוא נחלם וסודו צדיק ורמזו וצדיק יסוד עולם האריכתי עד כאן
באותיות להורות כי כל צדיק הוא דור שלם ועמו החכמה והוא אב הנפש ומוח
בנפשו ורמזו נשבע לי בנפשו ומן דר שלם יזכור על שלשה נקודים הנזכרים
ונשארו עוד שנים לגלות סודם והם חרק עם שורק והנה הם ב נקודות חיד
אחת בין ה עליונה והתחתונה כלומר אחת מבדלת בין חולם שהוא למעלה
ובין חלק שהוא למטה ועל כן צור השרק גג נקודות למטה להורות על קשר
המציאות ואם תאמר אין לקשר קושר זה שקר והוא קשר הוא שש מאות
שבכלל שקר ואמת והסוד אות שמש שמוש מלך ושר הוא שמוש פנים
ואמור והוא שמוש רוח ואפס שמש דוחני מהבלים וכל העולם עומד על
הבל פיהם של תינוקות של בית רבן והסוד הגדול עלות השם שמות השר
וגם ראש השכל הפועל ועל כן נקרא אשר השכל הפועל שהוא ראש
עינים תורה ועל כן נברא ראש שהוא והתחייב לחיות כנים קשר שהוא שקר
ואמת ואם קושר כל קושר אמת ועל כן היתה התורה לאותיות היתה התורה
לאות גם בקטרה לאות כי גלגלי התורה הגדים גם גלגלי הגדים התורה
אין הגדים כי אם מחשבה וכל מחשבה ספירה כסוד חשבון ומספרי הכל
כלו במספר החשבון והנה השכל הכולל הגדים ואם הם שנים הרי
שורק ואם תאמר הן שנים קובצים הרי זה שקר שאינם כי אם שקר ושמם
בעצמם כוללים באמת יש אותיות שהם אז הנה אחרון רק
כי בעצמו אחרון רק וגם הוא בעצמו כל הנקוד השורש
הוא חיריק שהם כוללים ח נקודים שהם גוף שלם ובנה מקיף בשכל

והוא

והיא אחד וכל ד להורות על הרכבת ד' זויות בעבור ד' יסודות גם לפי נקודים
אין להם קץ ויש לחמישי שהוא קו נקודה ועלה מספרם בסודם חצי חמישים
שהם כה נקודים שהם מגלגלי שמים אשר הם מגלגלי ספרים גם הם מגלגלי
זכר ונקבה ואתה תבין אשר כל גלגל זכר ונקבה וכללם הראש אשר גם הוא
מתגלגל והוא גלגל אחת גם הוא גלגל הכלי אשר הוא מכשף גם כושף שם
וממנו תבין מעשה האלהים אשר הוא משכן האלהים המלך והבן כל מה שנזכר
שבבר רחקתי העניין אלא כי לצורך על הסוד גרושי פרקים וסימנהון של כל
בנקודות החמש הוא סוד שם יהיה הוא בסוד נוטריקון ואחר שהודעתיך זה
כלו בקצרה ויועץ עוד הצריך להשלים בזה בעניין האות והנקוד ואמרי בקצרה
בודעתיך מה שכתבתי ואולי הוא ילך בזיכות הוא שרציתי להעיק מכח ירמיה
החזקה ולהודיעך מה שאמרתי אבן בעפה מן הים מן הראשי לאמרנו ולפי בקצור
ואשר רמזתי בסימן חמש הנקודות תבין כשם היסוד הוא היא וכמו שתמצא
שם יסוד בהויה כן תמצא שם הויה ביסודה וגם תמצא כח שם פה כח פה שם
והכל מתנועע מכח השכינה ומכח הרקיע ומכח המספר וזה כלו סודו חצי
השם ואמנם חצי השם ככל השם והוא סוד השם תבין כל זה מסוד מעשה
המשכן יהם

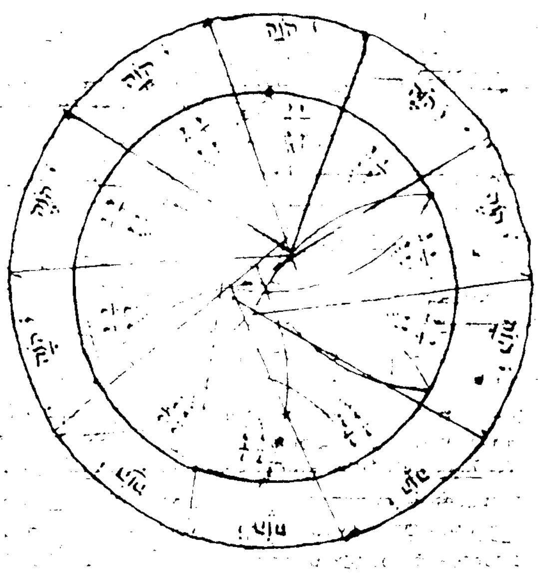
חלק סימן ה' עניין ג' סימן ד' כולל שותף האות עם הנקוד
כבר התבאר לך שהאות בחמר והנקוד כרוח המניע את החמר וההשגה ג' וונת
המתנועע והמניע כי השכל הוא הפועל ברוח ובחמר והתנועה שמקבל המשיג
במה שמשיג כי ההבלית ואלו הן ארבע סבות הנמצאות לכל פעל נמצא כפעל והנה
החמר הוא קם כה הבחינה מארבעתן והגבלית הוא הסבה המעולה מהן והפועל
קרוב אל ההבלית והצורה קרובה אל החמר וזו הדרך כבר התבארה במופתים
אותם בספרי החכמות במופתיות ועליהם גם מוך ועל כן לא נאריך
בעניינם פה אבל נבאר מה כוונתינו באותיות ובנקודים בכלל לפי קצור זה
החבור ונאמר כי האות בלמרת מציאותו הוא פעל אחר והיה חמרו הקרוב
הולמטו ובהיותו הנה כחפת הוא מוכן בפלחלק וחלק ממנו לקבל צורת כל
האותיות מאומה שתכנתו גם כן היא לקבל צורות רבות אחרות או צורה
או צורות אחרות בלתי אלו שלנו אנחנו לא נשניה עתה לדבר בם כי כוונתנו לא
באותיות שלנו לבדל לקולם ולמשונו ואין בין חלק מיוחד לאו עליו מזה
בחלק צורה ומזה האחר וכיוצא בם אבל החלק שהוא מוכן לקבל צורה
אחרת מהן וחיותו הוא החלק המוכן בעצמו סמוך לקבל כל הצורות אחת
אחת אלה שקבל זה החלק זו הצורה נשלם בחלק שהוא לחקרא אות
שהרכב מחמר וצורה ועל כן לא יקרא כלי אות ולא יקרא חמר האות אבל
באות אפשר שאין לו מציאות בלתי החמר אין לנפש לאמר והנה עם כל זה
אות הוא שם המין לנפש באיש לבד וכל מין כולל אישים פרטים ועל כן נאה

הפועל שתיק אות בחלק מחלקי החמר הכיוני יקרא לו מי שם פרטי נוסף
על השם הכללי ואז האות בעל שני שמות שמו האחד הכללי אות משני נתן
בפעל ושמו השני פרטי אלף על דרך משל ואם כן שמו הפרטי הוא אשר
הבדיל מהכלל והוא אצל הכלל כשרה לחמר כמקרה מפני שהכלל קיים
והפרט הוה ונפסד והקיים הוא העצם והנהוה והנפסד הוא המקרה לא שקיה
לו מקרה ההויה ומקרה ההפסד והפועל עושה אות בניו הזה אשר הוציא
מה שהיה בכח אל הפעל והוא הסופר הכותב בקולמוס והיה העט כמו כלי
אמצעי ביניהם שבו תקן הסופר צורת האות כפי כחו ורצונו והתכלית הוא
שיבין שהוא הקורא כונת הכותב עד שישיג על יד זה בפעל מה שהיה
בלבו ובנפש השיג המשיג דבר נשלמה כוונת הפועל ודבר הפועל תכליתה
ואחר שכדבר כן זה לא תושג כוונת הפועל לא נשלמה כוונתו ולא הגיע
אל התכלית האחרונה אשר היא המכוונת בעמק ומפני שהגיע התכלית
ההיא הורה השכל לסופר המשכיל להוסיף צורה על צורה כגון השלש
מאות ולתת כח קרוב ופוק למעין להבין מהרה כוונתו והיא ענין זה
התנועה המקרית הנוספת על האות או אמור התנועה הרצונית וזה כדי להעתיק
מה שהוא חקוק על ספר מהספרים ממקומו ולחקקו עוד בלב המעיין בו
וידוע שהאותיות הן הם תנועה בעצמם ועל כן נתן המבע על פי השכל
פתח בכלל חפה להמציא האותיות במבטא בדמות מלאותם כנמצא בספרי
והוספו לאותיות נקודות מורות על תנועתם במבטא בהן עתקם מן הספר
אל השפה ואם כן אמתנועעים בעצם הם אותיות השפה ובמקרה הם אותיות
בספר [illegible]
שום מתנועע בלתי מקום ובלתי זמן וחלקי המקום הם הריחוקים וחלקי
הזמן הם הסבובים הנחשבים הפקודים בשנים ובחדשים ובימים והשעות
להם ומפני הריחוקים צריך אדם לדעת כמה יאריך במבטא כל אות ואות
וזהו סוד ההזכרה ומפני שאלה כלם הם צריכים ענין ארוך אקצרם
במסירת הקבלה לבד ואעפ״י שהייתי יכול לתת טעם לכל אות נזכרת
מפני מה תארך זו כזו או זו יותר מזו או פחות ממנו אבל צורת הקבלה
אם פקחת להזכרה כי מי שהוא חכם הוא יבין מדעתו

ואמר זה ענין מאד בצורת הבינוי

בשפה מתחלה להזכיר את השם הנכבד הזה החקוק למעלה בנקודיו קמץ א׳
[illegible]
[illegible]
[illegible]
ככל זה וזהו השכל שהוא מקור כל חכמה ובינה ודעת והוא בדמות מלך מלכים

אשר הכל יראים ממנו יראה גדולה מאד והנה יראת המשיג היא כפולה שהיא
יראת מעלה ויראת אהבה וכשבאה דעתך להדבק בדעתו השתנה כן דעתך
צריכה נעתק להסיר מעליה על כל הידעות הזרות זולת דעתו המשתתפים בינך
ובינו על פי שמו הנכבד והנורא ועל כן אתה צריך לדעת דמות מבטאו וזהו
עיקרו בשהתחיל להזכיר אות א׳ באיזה נקוד שתזכירהו מפני שהוא מורה על
סוד היחוד לא תאריך בו כי אם לפי שיעור נשימה אחת ולא תפסיק בנשימה
תהיה שום הפסק בעולם עד שתשלים ביאורו והאריך בנשימה ההיא המיוחדת
כפי שיעור כח אריכות נשימתך האחת בכל מה שתוכל להאריך בה ונגן בא וגם
בכל אות שתזכיר באימה ביראה ובפחד על שתוף שמחת הנפש בהשגתה
שהיא גדולה וצורת הנגון בכל אות ואות תהיה בדמות הנקוד והוא שתהיה
כחולם למעלה וכשתתחיל בהזכרתו תכוון פניך אל פני המזרח לא למטה ולא
למעלה ואתה יושב מעוטף בבגדים לבנים מכובסים טהורים או חושים על כל
בגדך או עליך וראשך מוכתר בתפילין לפני המזרח שמשם האור יצא לעולם
ובן חמש קצות להענבם ראשך ובחלם תתחיל מאמצע המזרח וזכך דעתך
ותעלה ראשך עם הנשימה מעט מעט עד שתשלים וראשך למעלה ואחר שתשלים
השתחוה עד הארץ פעם אחת ולא תבדיל בין נשימת הא׳ בנשימת האות הדבק
בו כי אם נשימה אחת קצרה או ארוכה אך בין האות שלהשם ובין הא׳ בעשרים
או בין הא׳ לאות ה׳ בה׳ פוכים יש לך יכולת להנפש ב׳ נשימות בלי תוספת ולא יותר
וכהשלים כל טור וטור יש לך רשות להנפש ה׳ נשימות לבד ולא יותר אבל פחות
מן ה׳ הרשות בידך ואם שנית או טעית בטור מזה הסדר שוב אל ראש הטור
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
נכל אותו להזכירו פעם אחת בדמות רצוא ושוב שעל דבר זה נאמר
ואתה אם תהיה יודע שכבר ידוע הוא שאם אתה חכם מן התמוז תבין הסדר
כלו ואם תרצה [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

מתגלגל בעקולים לבלהות עמוקים ונכונים אחר הזכרתה ויריך אנוקיסד
והנשיתוב שות בראשונות ואלות ולתנועות הנה וכלל השם שזה לעוה והבן זה
באם שכל לכבדו למעלה הנה כבר קלרתו לך סוד מבעא השם וספרין נגלה
אשר לפי הדרכים

הפרק הט׳ סימנו אותיות אותיות חלקיו
[illegible] ורבעת עניינו אותם והשם
[illegible] כל הנחות [illegible]
[illegible] והספירות והכתבים קמו ונכסה
[illegible] לאדם לשנות חלק אחלק ומבע עכללי
[illegible] העולם [illegible] מה שבא זהו כתוב [illegible]
[illegible] שכל על דרך [illegible] והחכמים [illegible]
השכל [illegible] בפשוטו [illegible] להשיג [illegible]
[illegible] קדמים ושכלים ובגשמים ולא יהבן [illegible]
[illegible] גורו בכלל וגם לבאים אחריו שיכתוב מה שיכתוב על דרך [illegible]
[illegible] והשכל בו הוכחם בעל השכל הכותב לכתוב דבר המספיק לכל [illegible]

כפי

כפי מה שהוא ועל כן היה כח בהסכמה להדקיים ולמעמים השגתה על [illegible]
וזו העשה בנבואה כבר הלמנפה [illegible] לאלהי לכי [illegible] השם [illegible] כל
מסבב לאותות והמורכבים ממנו ולמנם אחר שקבלתי מהשם מה שקבלתיו ואחרי
סביעה בעברית [illegible] אל נעלות לעיון [illegible] השכל [illegible] חושב שמה
[illegible] כאשר הוא יכול להשיג קלת המושכלות כין הוא שישג אלה
[illegible] עם יחשוב [illegible] מגשם שכל [illegible] ומיע כל
[illegible] ולא יעברנהו ואם יחשוב לעוברו יקבל כל
[illegible] מושכל [illegible] ועל כן [illegible] להכחיש המקובל [illegible]
[illegible] להביא מופת
והם אשר נולדו [illegible] בשם הקדמות [illegible] ולהתעלה
[illegible] כל אדם [illegible] ואם כן כל אדם [illegible]
וזה מופת מושכל [illegible] וכן אם יאמר לך אדם כל לשון [illegible]
[illegible] כל לשון [illegible] ישנה הטבע וזה מופת אחר
[illegible] לשון [illegible] כל [illegible] משנה הטבע זה מושכל
עליו שלא [illegible] לכל מה שהאמת [illegible] אשר אמרנו
[illegible] הכח [illegible] שאמרנו כי נתאבק שכלו המתפעל עם השכל הפועל בו
[illegible] אצל הנביא שלא היה [illegible] כי אם גבה [illegible]
מפני שהטבע [illegible] הטבע
שכלו שכל הפועל [illegible] מפני
[illegible] שכל האדם משכיל בכל
[illegible] המכח [illegible]
[illegible] הטבע המתפעל [illegible]
[illegible] שהטבע [illegible] קיים [illegible]
[illegible] שכל הנביא [illegible]
[illegible] המשתנה על פי [illegible]
[illegible] שהנביא [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] הנביא [illegible] שעשה
[illegible]
[illegible]
[illegible] עם מה [illegible]
[illegible] לכתוב [illegible]

המקובל ולמוסרו בקבלה ואעפ שכבר השכלנוהו גם כן שהוא קרוא ליפשר
לחיות ולהיות אחר שקבל עם המושכל ועל כן נכתוב ממנו המקובל ואם יזכו
גם כן החכמים והמשכילים יבינו ולא יבינו כל רשעים והרוצה לבחון ויחקור
[illegible] אחר זה תדע כי הכחות הכלליות אשר בכל המציאות הם י ספירות
בלימה וסודם יוד שמות כסבוב יה והם הנזכרות אשר נקבצים ונודע כי חלקי
השם ונחבור מה שקרים אל ה עמה תמצא יה ובמלואו הוא יוד הא והירה
תמצא המחובר תנו אות ויהיה הסוד והוא והנה החשוק הנותן החשק
כלב החושק והעד אהוב הוא ומפני שבין שני אוהבים שני חלקי אהבה שהיא
שנה כבר אחד באותה לפעל הודבק חשם בשני החלקים והם שתוף אהבה
שהיית שכלית עם והבה לנשיא שכלית והיה אחד כמו שמאו מכל זה נאמר
אלפי סבור מציאות האנושי עם המציאות האלוהי בעת ההשגה השוה עם
השכל עם סיום הזה והוא דבר אחד וזהו בחו של האדם שיוכל לשקור התלך
והחתן וידבק בעליון וירד העליון וננשק את הדבר העולה לקראת במלות החתן
ממנשק את כלתו כפעל מרוב חשק לאהי מיוחד להענוג שניהם מכח השם

חלק סימן א ענין בי סימן לי כולל כמות השמות שבם
קושרים ומתירים קושרהו בעצמו התר וסודם ששהולם כן שמות הקשר
משה גם מזות ההתר ששהי על כן היה את הקשרו בכל מקום ושמו וו שהוא
ששבמשה [illegible] אשר גם בכל קשר ובכל התר הם השלש וחם אש ומים
[illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

בלוונים

כלאומים שלאסור מלכיהם בזיקים ונכבדיהם בכבלי ברזל לעשות בהם
משפט כתוב וזהו סוד הקשר העליון והתחתון שקושר את השם בשם

חלק סימן ו׳ ענין ג׳ סימן י׳ כולל איכות הקשר וההתר
ונעשהו את השם צריך שידע שם העצם שכונקרא ביום בריתו ויקשר
עם השם המפורש אשר הוא גם כן שם העצם ויש ממנו חלקים ויש ממנו כללים
ויש בראש ויש בתוך ויש בסוף בראש כענין עיקר משה להושע בן נון יהושע
שקשר לו כתר השם בראשו ובתוך כענין אברם שהוסיף לו השם א שהוא סוף הנגר
וכיס מהשם בין וסוף ולו נראה תוך קיבה לסוף ובסוף שיה שהוא שלם איבו וסופו
הוא קשר נ שלשם שמו וכן נראה רבים וכפי הטיה הזו צריך לחברו להמיר שם בשם
ולפרש ענין לקשור התר ולהתיר הקשר בשמות הידועים בהנעלם עם זה
ועם ז כוכבים ועם ג יסודות עד שיתפשט הקושר והמתיר מחמד הא סוד וסמוך
ולבש עוזה מחדש כו א סוד והבר

חלק סימן ח׳ ענין ל׳ סימן קבולל העולה ההקשר
וההתר זו היא התכלית העולה לפי המושכל והמורגש כען האדם שהיה נביא
הסהר על כך משלבו וסותו [illegible] סוסים למלוך ועבר ואלך עד
שאמר [illegible] אהים לכן [illegible] איננו יכול לוסר את אוסריו
אשר זסחתו ולהתיר עצמו שאין ספק שכבר הגיע זו היא התכלית אשר חשק בכה
האסור [illegible] מהשם והנה תכלית התכליות והיא התעלה האחרונה
[illegible] השגת [illegible] בכל דבר ודבר [illegible]

החלק השני

[illegible] חלקיו חמשה ועניניו חמשה
והשם [illegible] חלק סימן ה ענין א׳ סימן ל׳ כולל השגת השכל
[illegible] ההנהגה [illegible] והוא שם לבד
הנפרד [illegible] הא מלאכה שפע ההוא
[illegible] הם בעלי חומר בלתי משיג
ובלתי [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

עצמה ומציאותה והשגתה בעלות גופה סביב שהשגתה גזירה לקיים בריה
כל מציאותה וכל עניניה בחזרת חלבה ולהבדל עם המנוחה ואינה ינוע
לא היא ולא גופה נמהירות תנועתה שהרי היא אין לה תנועה בעצמה כלל
אבל גופה מתנועע בעצם ועם כל זה אינו מחליף מקומו ויש לדבר הרבה
בזה אבל אין זה מקום הדברים ההם כי נחלפו מקומותם : ואולם השכל
גם כן עוד הוא שם לסבה הראשונה הקרובה הפועלת לכלמה שלמטה מן השמים
בשמים כלומר לכלל הארץ המורכבת מהיסודות וליסודות בעצמם ולכל
המורכב מהם וזו הסבה שמה לעלינו שכינה גם רוח הקודש או רוח אלהים
חיים וגבורה לולה השכל ופעם יקרא מלאך ופעם יקרא אלהים גם יהוה
אם לא סיני גם בתאור וכן מלאך אלהים ומלאך יהוה וכבר נודע במופת
שהוא השכל הפועל בנפש האדם שכל יתם אם כן שלש מדרגות ושלשתם
כנגדות אחת וזהו השם מעלה שפוע השכל ושבע שפע האבק ונפש
והנפש נבקה בו נבוק ואין עד היות שניהם גם כן עצמות אחת והנה לכם
העליון והם נמצאות שכל נשפע ושכל נגבל וסבה ראשונה לכל וכן לדם התחתון
והם גם כן נפש ושכל נשפע ושכל נגבל וסבה ראשונה לכל והסבה הראשונה
כוללת הכל והיא אחת לכל והמשכלים רבים הנגבלים והנשפעים והנבדלות
רבות לכן השכל הפועל עצמותו אחת ופעולותיו רבות כלו מקבלים שהם רבים
ומפני שהאדם בעל חמר מחליף ומשתנה הבריאות התחייב הפרד נפשו מגופו
כי שהוא כמקבל הנשפע לא אשר בו השגה עצמה וכל מעתיקים של מעשה
אמנם והשגתם גם כן מציאות מה שלמעלה ממנה ובכלל עצמותם מפני
שכל משיג עניין מושג ההשגה משתתפת בשניהם בהיותה בפועל להיותם
ובהאמר והנה השגת השכל האחד הנשפע והשכל הפועל הנכללת אחת
או הנפש בהיותה והדבק [illegible] הנפש הנצחיים בחיי שהיה כמו שאמר
על זה ואתם הדבקים באלהיכם חיים כלכם היום ואמר [illegible] אלהיך
[illegible] ובו תדבק ובשמו תשבע וזו היא השגת השכל

חלק סימן ד׳ עניין ב׳ סימן ב׳ כולל
[illegible] השכל

שהוא השכל היא תורה מושכלת נקה מן הנקה ובתאוה [illegible]
[illegible] כלו נעלמה [illegible]
[illegible] ומי שיבינה [illegible]
הוא [illegible]
[illegible] עצמו ואין [illegible]
[illegible] החכמה [illegible] לעין כמי שנותן [illegible]
[illegible]
ועם [illegible] שכן [illegible] אשר יקרא לעולם עם אור השכל [illegible]

ועם אור

עם אור השכל על דרך משל יקרא לכל שכל נפרד נהשתכלן דשכל העליון ה׳
אשר הוא הסבה הראשונה לכל והוא המלך לכל והוא אשר המציא הכל ית׳ ויתב׳
שמו לנצח נצחים וזה מפני היותו עז מאוד עז בהבטה הבהירות ולא אפשר
להשתכל בו מרוב יופיו אשר אין לו תכלית ולפיכך לא ישיג עצמו זולתו ולא ידע
מה הוא כי אם הוא ובכל מה שאין בו אבל שכלנו תכליתי יש לו לכן תכלית יודעה
לו ומקיף בו מכל צד ומפני היות כל מקיף כמו תורה למוקף והוא מקיף הכל
ואינו מוקף מדבר שכבר אמרנו שאין לו תכלית יקרא תורה לכל נמצא ומפני
היות הכל בריותיו והוא בלתי נברא ובלתי נמצא מזולתו כי הוא לבדו סבה לכל ונבדל
מחדב המציאות בבחינת עצמו וכל נמצא זולתו הוא מחוייב המציאות בבחינת
סבתו ואפשר המציאות בבחינת עצמו ונמנע המציאות העדר סבתו אשר הוא הדבר
אשר המציא המציאות יקרא על זה ממציא או פועל או בורא וכיוצא נגלה השמות אשר
יורו על המעלה וכאשר [illegible] שהשכל פועל ואמר עליו השכל [illegible] ביד
היוצר וזו היא התורה [illegible] תורת השכל אשר שכל האדם יכול לציירה עם שאר
התורות המושכלות המושגות ממנו כלומר מעניינו וממעשיו ושפעו ונבדל
השלילות הידועות ואשר השתכל במורה הנבוכים אם היתה נפשו במבוכה חולה
יסיר מבוכתה ממנה כי הוא רופא הנפשות החולות ושומר בריאות הבריאות אשר
חובר על פי אלו ביד משה והוא רופא מומחה ורופא חנם וזהו שמשה גלה תורת
משה על פי השם שהוא תורת השכל :

חלק סימן ה׳ עניין ג׳ סימן ד׳ כולל תואר ובורא ועם כל
[illegible] מי שבכלאה הדבור זה רחוק [illegible] בעניין כן הדבור הנשוא בבחינת ואמרתו זה
רחוק [illegible] כלל [illegible] הנמר [illegible] והספר שלשת ענייניהם
[illegible] ואשר משתוקק ה׳
הדבור בשלשתם הוא שם [illegible] שלשה שמות ואלה הם
הכתב המיוחס לספר הנושא והלשון המיוחס לפה הנושא והבין המיוחס ללב
הנושא [illegible] שלשתם שלשה [illegible] כל בכר והפוך בכל וסימן
[illegible] בכל וסימן הנושאים [illegible] [illegible]
[illegible] והנה דבר נודע ההבדל הגדול שביניהם
[illegible] אחד שכלל [illegible] כן הדבור
[illegible] שדבר [illegible] יבכר לעתיד הוא עניין רביעי
[illegible] מפני [illegible] על הנהגה כי [illegible]
[illegible] על הנהגה [illegible] עליו
[illegible] להשלים [illegible] וזה גם כן כמו
[illegible] זה ענינם לפי הכוונה
[illegible] בזה [illegible] בין הדבור [illegible]
[illegible] הקרוב בו [illegible] הבין [illegible]

נמצא [illegible] ענינם
[illegible] נושא בכלל
[illegible]

[illegible]

וזה נותן ועוד שזה קבלתו תלויה בחשבו באותיות וזה בלי אותיות נותן שפע
רל אבל שיחשוב באותיות מה שנתן לו מחשבתו כספירות בלתי מוגשמות
כמו שהוא צלם בעל גשם אבל שהלבכות אלו כקלף אצלם שהוא חומר
נושא צורות האותיות המצוירות בו שהוא חמריהן הקרוב וכן הלבנה
אצלו כלחות והנפשות כדיו והדבור הבא להם מזהו שהוא ההשגה בצורות
האותיות הנכתבות בלוחות הבריאה אשר הם כתובים משני עבריהם מזה ומזה
הם כתובים אבל עד נקראים פנים ואחור כמו שההשגה המעיינת פנים
ואחור והרמז על זה אחור וקדם צרתני וכו ואעפ שאצלה שם אינו דבור
מבמינים הנבדלים אצל הלב המקבלו דבור הוא והעד על זה שהוא שופט
אמתי מושכל ומורגש ומקובל היות הדבור המחשבי שולח אל כל הפה
דבור אשר איננו ממין דבורו ולא ישתמש כי אם שם דבור כמו שאמרנו עם
תכלית ההבדל בענין עצמותם וכן עם שנו גם כן היות הדבור המחשבי שולח
דבור לכל מכתב באותיות החמרים והכלים והוא תחת צורות אותיות לחמרה
שהוא היין על פי היד והעט ושאר האמצעיים ועם כל זה ימנעו רוב ההבדל
שביניהם כן כתוב צורה לכל חמר כמה נוה לסופר על דרך משל מי
הבינך ואם כן הדבור הזה ממנו לנפש שהלב חמרה לא יקרא דבור בשם
משותף איננו רק השגה שכלית על דרך האמת

חלק סימן ד ענין ד סימן ב כולל ההבדל אשר בין

המשיגים והמתנבאים אי צריך להאריך בבאור דבר זה מפני ההקדמות
שקדמו לו בענין ההשגה וזה שאמר שבגוע שכל השגה אנושית בכלל בין קרובה
למבל ומושכלת בין רחוקה ממנו כמורגשת בין האמצעית אשר ביניהם כמדומה
כלן בארת מאלו אין ספק אצלי שבלי הרחבת השכל ענין הכל אשר אין
כל מה שהמשיג ואעפ ועודף על עצמו שכל מי שרוצה אחד דבר אחד
להשיגו השיגו קלה משיג וכל השגה נחלקת לשלשה חלקים והם מורגשת
ומדומה ומושכלת והמורגשת בליהמשת החושים הידועים כענין האזן והאף
והחיך והמשוש עם כלל הגוף וכבחות שהם נושאים אותם הם הראות והשמע
והריח והטעם והמשוש וההשגה שמשיגים חכמים הנזכרים עם הכחות
הנזכרים הם הוא בכלל נחלקת אלו השגות כללות וכן השגה הנאמרת
על דרך משל והשמע נקבל במובחע ככח הזכרון ותמצית במוהו המגעם
כמו שתמצא כי במוחו וזה אלוה השגה בלבד אחד וקנה הקפיר
הפנימי שנעות האלו בנבדלים רבים משפטים ומתחלכים אלו ואלה הם השגה
מושלמת כמו שהוא המקבל אל הם ואחר בלם היא חזקה בעת צלם כדרכי
התבונה ולפי ענינה תלוי בהם עתים בעת שהנפש ישנה ואחר כל תבונה
שיגנה אל אם כן אמר השגה מכל מה שנו וממנו שאין אם אינו בעיר כלום
ודומה ענין להושבע האותיות בצורתה הנמיון המשיגה שם שאינה אל קנין

השגתנו יחלש אפי להשיג השגתו הטבעיות שבכחו למי שרוצה אחר
סוס שאינו יכול להשיגו ומדלג פסיעות גסות כדי למהר להשיגו ונופל ומשבר
רגליו ואינו יכול לזוז ממקומו שכבר הפסיד גם כן מה שהיה ראוי לו להשיג הנרדף
וההשגה שמשיג השכל האנושי גם היא בעלת כחות ידועים אין בה כח והכנה
טבעית להשיג זולתם גם הם בעלי גבול לפי טבע המושכל הנעלה והנעלם
והמדומה אצל הדמיון ממלמה הוא פועל הדמיון בעצמו וגם ממנו מתפעל כח
הדמיון שהוא המדמה וכן המורגש אצל ההרגש המרגיש הוא פועל ההרגש
בעצמו וגם ממנו מתפעל כח ההרגש שהוא המרגיש וכן המושכל אצל
השכל המשכיל הוא פועל השכל בעצמו וגם ממנו מתפעל כח השכל שהוא
המשכיל ואחר זה תדע שמדרכי ההרגש תכיר דרכי הדמיון ומדרכי שניהם
תכיר דרכי השכל ומפני שההרגש חיצוני פעולתו קלה להשיג שגם פעלו
חיצוני ומפני שהדמיון פנימי ופעלו גם כן פנימי הנה הוא קל להשיג מצד
יופיו ותנועתו המהירה וכברמצד שלא ישיג מורגש או מושכל שהם לבוש
וכל מה שהוא ממינם עיקר המציאות האמתי כלו והדמיון אינו משיג שום
מציאות אמתי לעולם אבל הוא חמור גרם רב בין המשתתפים פעם בזאת
במושכל ושומר מציאות מה שהשיגו השכל ופעם בורא כל דבר מלבו
ואין שום מציאות לפעלו ועם שחושב שכל מה שהשיגו הוא לבדו האמת ואין
אמת זולתו וזו ההשגה המדומה השלישית היא מטעה ומשבשת כל השגה
אמתית מצאת ומכחישה תמיד והיא ובה בטל ההשגה המדומה הנזכרת
השקרית וההמחות זכיה מלב המרגשים והמשכילים ובולע המות לנצח
ומחה יי אלהים דמעה מעל כל פנים וחרפת עמו יסיר כי פי יי דבר כלומר סוד
השכל נגלה אחר העלמו ומכאן ואלך אל וחשוב ותראה בשכלך כי מעלת
המשיגים יתרונם זה על זה הרבה יחזק מאד כפי כח כל איש ואיש וכפי חוזק
רפיון אחר השכל לפי דרכיו שאחר שהוסר המונע השיג כל אחד ואחד נשמה
יתרה וחיה וחי הגמול והקנין שוים כנפשות וגלגלים במעלה כי מעלה
הרופאים הנבואה גדולה ממעלת הרופאים הגדולים והחכמה ומעלת הנביאים
המדברים והמחברים גדולה ממעלת הנביאים המסתכמים בנבואה והנעלמים
מעולים מהם והמשנים חלקי שום טבע כי לולא שהשם שלחם מעולים מכלם

חלק סימן ה ענין ה סימן ה כולל צורה הנרח

השפע המביא לדבר ולחבר שם שפע הוא שם מוסכם בלשון לאומרו
על דבור ענין נבדל ואפי על דבור ענין יסודי מהיסודות כאמרו כי שפע ימים
יינקו וענינו הוא בענין מי שיש לו תוספת מעלה בעצמו או בענינו בלתי אחרי
כקנתם והאדם דומה לשם נדיבות גם כן מפני שהנדיב נהיה לו ממון נוסף
על צרכו יכריח רבים להשפיע בילם נכבר ומלאו בשפע קלות ואשונות שתים

אחת בתכלית השונה ואחת בתכלית אחרונה נמוכה ולהם אמצעיים בינהם
מתרחקים מזה הצד ומתקרבים אל שכנגדו וכן המתקרבים לזה ומתרחקים
מצד שהוא כנגדו ומשל בזה המלך והעני האחרון שבכל מלכותו כי המלך
בתכלית העושר והעני שהוא העני האחרון הוא בתכלית העניות ומהמלך
נשפע עושר להעשיר איש ואיש לאיש ואיש לאיש עד הגיע השופע השוב
לפי אמון העבד ומאמונו יגיע לעבד שיפרנסהו ומן העבד לא יעבור שום שפע
לזולתו שאין לו אלא צרכו ההכרחי לחיותו ולפי זה המציאה המצויר נמשל
העושר קרה לכל נמצא מהשם על האדם וזה השפע המושכל נשלם בשפע האדם
רל בשכלו אשר קבלה בו מן הנפרד שהוא סוף הנפרדים והשפע המוגשם התחיל
מן הגלגל המקיף בכל ונשלם בשמימיים בגלגל הירח וכל רצ"ים באדם ועל זה כבר
העולם נחלק לג' חלקים למושכל כלו נפרד ולמושכל בלתי נפרד לעולם
ולמושכל אמצעי בינהם קצתו נפרד וקצתו בלתי נפרד ומפני שכל מי שנמצא
השפע אתו טבעו עוזר שישפיעהו על המוכן לקבלו כשאין מונע בין המשפיע
ובין המקבל כמו האש בנערת שיכריחהו בהדבקו בו לקבל כחו עד שישוב
אש כמהו גזר טבע השכל האלהי שישפיע שכל על נפש הנביא שהיא הכח הגברי
הדבק בו ואחר ישפיע על הדמיון והדמיון ישפיע על אברי החוש ועל כן
מקומותיו והשפע ההוא בהרבותו יכריח מקבליו כשלא ימנעם מונעים לקבל
ממנו וכמו שהכריחם לקבלו כן יכריחם לתת אם אין להם מונעים עד הגיע כל
חכמתו עד סופו כמשל המלך הנזכר גם שפעו שרצה להשפיע ממונו על כל האנשים
האמצעיים עד הגיע ממונו החלק הקטן ההוא אל העבד שגם הוא חי משפע
ממון המלך אלא שהמעונגים יסבבו וימעטו כדלות המעלות ויתקבלו בעליהם
ומפני היות האדם מורכב מכחות הרבה יתחייב שיראה השפע בשכלו והראות
ההוא יקרא בשם משנה שכלית נחשבת וילך השפע עוד לדמיון ויתחייב
שהדמיון ישיג מה שבטבעו להשיג ויראה מה שיראה בצורות גשמיות מדומה
רוחני משותף ויקרא הכח ההוא איש או מלאך או כיוצא בם ומפני שנראה
להמון שהמושג במורגש יותר ראוי להסמך עליו מהמושג במדומה המשותף
עם המושכל הוצרכו הכתובים להעיד שהנבואות כלן מורגשות והנה יהיה
הדבר המושכל באמת מעולה מכל מושג אבל אי איפשר לאמת הדבר כלו כי
שהוא לפי טבע כל אדם כי שלשת ההשגות מתחלפות בענינים לענין החומר
והצורה כי ההרגש חומר לדמיון והדמיון חומר לשכל ובכך יעבור הדבר
הנשפע למורגש בקצת הענינים ולפי רבוי השפע יכריח השכל את המדבר
הסופר לדבר ולחבר לפי הזמן ולפי המקום ולפי הדור ולפי הנביא המתענג
בהשגת ערת הנבואה והנה כבר סיימתי לחבר לך מה שהכריחני השפע
הנזכר המקבל לדבר בו ולכתבו בקצור כפי כחי וכפי מעוט שכלי ורוב מונעי
מהשגת השכל וכללתי כל הענינים בז' חלקים גדולים ועלה מספר החלקים

הקטנים לח ועלה מספר עגלותיהם לח וסימנו באותיות לח וסימן כלל
שלשתם מנע ועשו חלקים שוליים לסימן עלים וספרי מעיד על חנני
שהוא חלק שמי וזה סימן שלשת הערכים יחד אבנדה וזהו כלל
מנסתם עקר שתי השרק הוה והיה ויהיה אבנדה אבנדה
אב אבנדה אבג אב אבגדה אבג אבגד אבגדה אברהם ספרדי
בן שמואל אבן אל עפיא זכר צדיק לברכה בנלך ואני הלח נדר לי
יגהקין גלח לבא